

การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 : การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Enhancing Grade 1 Students' Adversity Quotient through Textbook and Learning
Multimedia: A Multimodal Discourse Analysis

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Methodology for Innovation Development in
Education

Department of Educational Research and Psychology

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือ และสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 :
โดย	การวิเคราะห์ว่าทกรรมพหุรูปแบบ
สาขาวิชา	น.ส.รวิวรรณ นิ่มธาวุธ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	วิธีวิทยาการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุขชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ญ วิเชียร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

รวิวรรณ นิ่มคธาจุธ : การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 : การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ. (Enhancing Grade 1 Students' Adversity Quotient through Textbook and Learning Multimedia: A Multimodal Discourse Analysis) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ

หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับ ป. 1 ในประเทศไทยมักอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งเป็นข้อมูลพหุรูปแบบที่มีความซับซ้อน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ วิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ วิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบ และพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ตัวอย่างวิจัย คือ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์และได้รับการสุ่ม ครูผู้สอนและผู้ปกครองชั้น ป. 1 ที่อาสาสมัครเข้าทดลองใช้ฐานข้อมูลฯ ซึ่งดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะของสื่อ โดยสุ่มจากหนังสือที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 221 เล่ม และสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 110 เรื่อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบและวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบในสื่อ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ผลการวิจัย พบว่า

1. หนังสือและสื่อฯ อยู่ในรูปแบบที่หลากหลายผสมผสานกัน อันเป็นข้อมูลพหุรูปแบบ ที่มีการสอดแทรกความรู้และทักษะที่ผู้เขียน/ผู้แต่งต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนชั้น ป. 1 และมีเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน
2. ประเภทของสื่อพหุรูปแบบปรากฏในหนังสือและสื่อฯ สามารถจำแนกได้ 6 ประเภท คือ ข้อความ สัญลักษณ์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและการเคลื่อนไหว
3. จากการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบสะท้อนการผลิตหนังสือและสื่อฯ ที่สอดแทรกการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาทั้งมิติของการควบคุม สาเหตุและความรับผิดชอบ การกระจายตัวของปัญหาและความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา โดยพบการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาในมิติของการควบคุมสูงสุด
4. ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนชั้น ป. 1 ที่พัฒนาขึ้นจากโปรแกรม AppSheet ได้รับความพึงพอใจในมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความเป็นไปได้ในเชิงบวกทั้งหมดทั้งระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สาขาวิชา	วิธีวิทยาการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต .....
ปีการศึกษา	2565	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6480061627 : MAJOR METHODOLOGY FOR INNOVATION DEVELOPMENT IN EDUCATION

KEYWORD: Adversity Quotient, Multimodal Discourse Analysis, Learning Multimedia for Grade 1 Students

Rawiwan Nimkatawut : Enhancing Grade 1 Students' Adversity Quotient through Textbook and Learning Multimedia: A Multimodal Discourse Analysis. Advisor: Asst. Prof. CHAYUT PIROMSOMBAT, Ph.D.

Textbooks and learning multimedia for enhancing grade 1 students' adversity quotient in Thailand are available in various formats, encompassing multimodal data. This study aimed to explore the patterns and characteristics of such textbooks and learning multimedia, analyze the types of multimodal media, conduct multimodal discourse analysis, and develop a database of the textbooks and learning multimedia. The research samples included textbooks and learning multimedia that met the criteria and were randomly assigned to teachers and parents of grade 1 students who volunteered to test the database. The study analyzed the forms and characteristics of media, selecting them randomly from 221 qualifying books and 110 qualifying online learning multimedia materials. These selections were then subjected to multimodal type analysis and multimodal discourse analysis adapting O'Halloran, Tan, and Wignell (2019). The findings revealed the following:

1. Textbooks and learning multimedia constitute multimodal data that incorporate knowledge and skills the authors aim to promote among grade 1 students. They also contain relatable stories that resonate with the readers' experiences.

2. The multimodal types found in the selected textbooks and learning multimedia can be categorized into six types: text, symbols, slides, animations, and animations with sound.

3. Multimodal discourse analysis incorporates the adversity quotient in terms of control (origin and ownership) as well as reach and endurance. It was observed that the dimension of control had the greatest impact on promoting intelligence in problem-solving.

4. A database of books and learning materials, which foster intelligence in addressing grade 1 students' problems, was developed using the AppSheet program. User satisfaction was assessed, and the utilization standard, suitability standards, accuracy standard, and possibility standard all received positive ratings at the strongly agree or agree levels.

Field of Study: Methodology for Innovation
Development in Education

Student's Signature .....

Academic Year: 2022

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความรู้ในการเรียนและการทำวิจัยที่ดีเสมอมาตั้งแต่เริ่มทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งคอยอบรมสั่งสอน กำกับติดตาม และชี้แนะแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิมาจ ญ วิเชียร และรองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์สูงสุด

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ที่ให้ความรู้ให้กำลังใจ เต็มพลังในการเรียน และเป็นแบบอย่างในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ แกมเกตุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนิษฐ์ ศรีเคลือบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวะโชติ ศรีสุทธิยากร อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน อาจารย์ ดร.ประภาศิริ รัชชประภาพรกุล อาจารย์ ดร.วัชรศักดิ์ สุดหล้า รวมถึงอาจารย์ในสาขาวิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่คอยให้ความรู้ คำแนะนำต่าง ๆ ในการเรียน

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาณาวดี มิตรสัมพันธ์และอาจารย์วราพร วงศ์กีฬาเจริญ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณคณะครูและผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกท่านที่ช่วยทดลองใช้ฐานข้อมูลฯ และเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา

ขอบคุณพี่ ๆ ปริญญาเอก รวมถึงพี่ ๆ เพื่อน ๆ ปริญญาโท ที่คอยให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งให้กำลังใจในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณเพื่อน ๆ จากรัฐจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมที่ให้กำลังใจตลอดการเรียน และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

ขอบคุณครอบครัวที่ให้กำลังใจตลอดการเรียนครั้งนี้ และขอบคุณตนเองที่มีความตั้งใจแน่วแน่ในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

รวีวรรณ นิ่มศธาวัธ

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
คำถามวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามคำศัพท์	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ)	8
ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลพหุรูปแบบ	14
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย	31
บทที่ 3	33
วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์สื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	33
ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง.....	40
บทที่ 4.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 ผลของการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา ความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	63
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือ กับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้.....	69
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ว่าทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือ กับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	73
ตอนที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์ว่าทกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทหนังสือ	73
ตอนที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ว่าทกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทสื่อการเรียนรู้ออนไลน์.....	110
ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและ ผู้ปกครอง	117
บทที่ 5	121
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	121
สรุปผลการวิจัย	122
อภิปรายผลการวิจัย	126
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	128
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก.....	138

ภาคผนวก ข.....	140
ภาคผนวก ค.....	143
ภาคผนวก ง.....	145
ภาคผนวก จ.....	148
ภาคผนวก ฉ.....	154
ประวัติผู้เขียน	167

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019).....	27
ตารางที่ 2 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ของ Castaldi (2021).....	28
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ที่สื่อพหุรูปแบบ	36
ตารางที่ 4 ตัวแปรในการวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพ	37
ตารางที่ 5 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา	47
ตารางที่ 6 การปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	48
ตารางที่ 7 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล	53
ตารางที่ 8 ผลการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้	63
ตารางที่ 9 ข้อมูลเบื้องต้นของหนังสือที่นำมาวิเคราะห์	74
ตารางที่ 10 ข้อมูลเบื้องต้นของสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (Youtube) ที่นำมาวิเคราะห์	111
ตารางที่ 11 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้	118
ตารางที่ 12 ประเภทของสื่อที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้	123

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 พารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พหุรูปแบบ	22
ภาพ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนและประเภทของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019).....	24
ภาพ 3 การแบ่งชั้นภาษาของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019).....	25
ภาพ 4 การแบ่งชั้นภาษาและภาพของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019).....	26
ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย	32
ภาพ 6 หน้าหลักของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง.....	42
ภาพ 7 หน้าหนังสือและสื่อการเรียนรู้ของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้	42
ภาพ 8 หน้าแบบวัด AQ ของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้.....	43
ภาพ 9 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้	64
ภาพ 10 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ	65
ภาพ 11 ตัวอย่างหนังสือจากสำนักพิมพ์เดียวกัน	65
ภาพ 12 ตัวอย่างหนังสือต่างสำนักพิมพ์.....	66
ภาพ 13 การค้นสื่อการเรียนรู้ออนไลน์.....	67
ภาพ 14 ตัวอย่างภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง	68
ภาพ 15 ข้อความประกอบเสียงร่วมกับภาพเคลื่อนไหว	68
ภาพ 16 การใช้ภาพนิ่งประกอบการเคลื่อนไหวใบหน้าหรือท่าทางบางส่วน	69
ภาพ 17 การนำเสนอข้อความในหนังสือ	69
ภาพ 18 การนำเสนอข้อความในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์.....	70
ภาพ 19 การนำเสนอสัญลักษณ์ในสื่อ	70
ภาพ 20 ตัวอย่างภาพถ่ายในสื่อการเรียนรู้.....	71
ภาพ 21 ตัวอย่างภาพวาดในสื่อการเรียนรู้.....	71

ภาพ 22 ตัวอย่างภาพกราฟิกในสื่อการเรียนรู้.....	72
ภาพ 23 ตัวอย่างวีดิทัศน์ในสื่อการเรียนรู้.....	72
ภาพ 24 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวในสื่อการเรียนรู้.....	73
ภาพ 25 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม (1).....	75
ภาพ 26 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม (2).....	76
ภาพ 27 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม.....	77
ภาพ 28 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม (2).....	78
ภาพ 29 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม.....	78
ภาพ 30 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ป่องแปงจะมีน้อง (1).....	79
ภาพ 31 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ป่องแปงจะมีน้อง (2).....	80
ภาพ 32 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ป่องแปงจะมีน้อง.....	81
ภาพ 33 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ป่องแปงจะมีน้อง.....	81
ภาพ 34 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ตามตามน้องร้องทำไม (1).....	82
ภาพ 35 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ตามตามน้องร้องทำไม (2).....	83
ภาพ 36 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ตามตามน้องร้องทำไม.....	84
ภาพ 37 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ตามตามน้องร้องทำไม.....	84
ภาพ 38 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ (1).....	86
ภาพ 39 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ (2).....	87
ภาพ 40 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ.....	88
ภาพ 41 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ.....	88
ภาพ 42 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห (1).....	90
ภาพ 43 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห (2).....	91
ภาพ 44 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห.....	92
ภาพ 45 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห.....	92

ภาพ 46 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้ (1)	94
ภาพ 47 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้ (2)	95
ภาพ 48 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้	96
ภาพ 49 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้	96
ภาพ 50 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก (1)	97
ภาพ 51 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก (2)	98
ภาพ 52 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก	99
ภาพ 53 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก	99
ภาพ 54 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ (1)	100
ภาพ 55 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ (2)	101
ภาพ 56 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ	102
ภาพ 57 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ	102
ภาพ 58 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ (1).....	104
ภาพ 59 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ (2).....	105
ภาพ 60 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ	106
ภาพ 61 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ	106
ภาพ 62 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน (1).....	107
ภาพ 63 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน (2).....	108
ภาพ 64 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน.....	109
ภาพ 65 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน.....	110
ภาพ 66 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง กุ้งกิ้ง.....	112
ภาพ 67 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ขนฟุจะเป็นผี.....	113
ภาพ 68 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ.....	115
ภาพ 69 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ป้องแปงอีไม่ออก.....	116

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ระบบการศึกษาในปัจจุบันมีพื้นฐานมาจากการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะ ซึ่งมักให้ความสำคัญกับความฉลาดทางปัญญา (intelligence quotient: IQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional quotient: EQ) และความฉลาดทางสังคม (social quotient: SQ) แต่ IQ, EQ และ SQ นั้น ไม่สามารถทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ต่อสู้กับสถานการณ์ที่สิ้นหวังและรับมือกับข่าวร้ายได้มากเท่าที่ควร มีเพียงความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ) เท่านั้นที่เป็นดัชนีสำคัญในการวัดความยืดหยุ่นในตัวบุคคลว่าบุคคลนั้น ๆ สามารถเผชิญหน้าและจัดการกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้อย่างไรและมากน้อยเพียงใด (Almeida, 2009; Matore et al., 2021; Thapa, 2020) ซึ่งในบางสถานการณ์ ผู้ที่มี IQ และ EQ สูง ก็ยังขาดศักยภาพในการฟันฝ่าวิกฤติหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันแม้บุคคลหนึ่ง ๆ จะมี IQ และ EQ ประมาณเท่า ๆ กัน แต่ก็ยังปรับตัวได้ดีต่างกัน (Stoltz, 1997)

งานวิจัยในอดีตชี้ให้เห็นความสำคัญของการมี AQ กล่าวคือ หากบุคคลหนึ่ง ๆ มี AQ สูง จะมีแนวโน้มที่ผลสัมฤทธิ์ทางเรียน (Raymon, 2016; Safi'i et al., 2021) ความเป็นอิสระในการเรียนรู้ ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ (Safi'i et al., 2021) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Hulaikah et al., 2020) การเห็นคุณค่าในตนเองและเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย (Jumareng & Setiawan, 2021) สูงตามไปด้วย อีกทั้งปัญหาทางวิชาการก็จะลดลง (Parvathy & Praseeda, 2014) ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่บุคคลหนึ่ง ๆ พึงมี นอกจากนี้การที่บุคคลหนึ่ง ๆ จะมี AQ สูงหรือต่ำนั้น เพศและภูมิหลังกลับไม่ส่งผลกระทบต่อ AQ แต่อย่างใด แต่อายุและความอาวุโสกลับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อ AQ ซึ่ง AQ นั้นก็จัดว่าเป็นคุณลักษณะที่สามารถปรับปรุงได้ผ่านการเรียนรู้ มิได้แปรผันตามอายุอีกด้วย ดังนั้นจึงควรเร่งพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวให้กับนักเรียนตั้งแต่ยังเล็กเพื่อเป็นบุคคลที่พร้อมที่จะเผชิญกับโลกแห่งความจริงและมีเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งหากมีการพัฒนาตั้งแต่ยังเล็กจะส่งผลให้ บุคคลนั้น ๆ เมื่อมีอายุมากขึ้นก็จะมีระดับ AQ ที่สูงขึ้นและสูงกว่าบุคคลที่ไม่ได้รับการฝึกฝน (Shen, 2014) จากข้อค้นพบข้างต้นจึงควรต้องเร่งพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานคุณลักษณะที่ดีเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันแห่งตนในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งจะต่อสู้กับสถานการณ์ที่สิ้นหวังและรับมือกับข่าวร้ายได้ดี

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับ AQ ในอดีตส่วนมากเป็นการสร้างเครื่องมือวัดโดยประยุกต์องค์ประกอบในการสร้างเครื่องมือจาก Stoltz (1997) ผู้คิดค้นและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ใน

การประเมินโปรไฟล์การตอบสนองต่อความทุกข์ยาก (ARP) ไปปรับใช้ ด้วยการปรับข้อความ ภาษา เพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยและตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ เช่น พนักงานองค์กร, ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา, ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยมีการใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's scale) โดยส่วนมาก เช่น (Samart et al., 2017; ฉินันรา ตีสม และสุวรี ศิวแพทย์, 2554; พันธิตรา สามารถ, 2559; รุ่งระวี สุขแย้ม, 2559; วรฐา นพพรเจริญกุลชัย, 2561; สรวิชญ์ สหพิบูลย์ชัย, 2557) รองลงมา คือ มาตรวัดของออสกู๊ด (osgood scale) เช่น (Stoltz, 1997; อีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์, 2551; นันทิยา วชิรลาภไพฑูรย์, 2547) ซึ่งส่วนมากมักใช้รูปแบบคำถามแบบสมบูรณ์ (Complete Statement) เช่น หากกลางดึกวันหนึ่ง ผู้เรียนได้ยินเสียงเหมือนมีขโมยขึ้นบ้าน ผู้เรียนจะรีบโทรแจ้งตำรวจทันที เช่น (Samart et al., 2017; กรรณิกา สุขสมัย, 2021; นพดล โชติภานิชย์, 2549; สิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม, 2554) รองลงมา คือ คำถามไม่สมบูรณ์ (Incomplete Statement) เช่น หากกลางดึกวันหนึ่ง ผู้เรียนได้ยินเสียงเหมือนมีขโมยขึ้นบ้าน ผู้เรียนจะ ... เช่น (Stoltz, 1997; ภิญญาพัชญ์ ปลากัดทอง, 2551; รุ่งระวี สุขแย้ม, 2559)

อีกทั้งยังมีงานวิจัยเพื่อออกแบบการฝึกอบรมส่งเสริมและพัฒนา AQ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความคล่องตัว ความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา การมองโลกในแง่ดีและศีลธรรม ซึ่งการฝึกนี้สามารถช่วยลดความรู้สึกกลัวในชีวิตส่วนตัว สังคม หรืออาชีพ และจัดการกับการปฏิเสธหรือยอมรับข้อบกพร่องได้ดีขึ้น (Thapa, 2020) โดยการฝึกอบรมนั้นมีผู้นำแนวคิดต่างๆ เช่น เซวาร์นอารมณ์ด้านการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง (สิริลักษณ์ วนพร, 2557) ทฤษฎีการบำบัดแบบเผชิญความจริง ทฤษฎีการบำบัดแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (REBT) ทฤษฎีการบำบัดแบบเกสตัลท์ หลักอริยสัจ 4 หลักอิทธิบาท 4 และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ (พันธิตรา สามารถ, 2559) โปรแกรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต (วรฐา นพพรเจริญกุลชัย, 2561) ซึ่งพบลักษณะร่วมกันของงานวิจัยทั้ง 3 งานข้างต้น คือ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้การจัดกิจกรรมกลุ่มทั้งสิ้น 12 แผนการสอนใน 1 ภาคการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา AQ ได้

นอกจากแบบวัดและการวิจัยเพื่อออกแบบการฝึกอบรมแล้ว ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีหนังสือและสื่อการเรียนรู้จำนวนมากที่สอดแทรกการปลูกฝัง AQ ให้กับผู้เรียน เช่น หนังสือเรียน ซึ่งจากฐานข้อมูลบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอข้อมูลหนังสือเรียนที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลาย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2566) จำนวน 205 เล่ม นอกจากนี้ยังมีหนังสืออ่านนอกเวลา วิดีทัศน์ การสอน เพลง นิทานหรือการ์ตูน ที่เสริม AQ ให้กับนักเรียนร่วมด้วย แต่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ดังกล่าวยังคงไม่มีการแจกแจงและนำเสนออย่างชัดเจนว่าสื่อชิ้นนั้น ๆ ส่งเสริมและพัฒนา AQ

ในมิติใด ผู้ที่สนใจส่งเสริม AQ มิติใดควรเลือกใช้สื่อ นั้น ๆ ประเด็นวิจัยครั้งนี้จึงให้ความสำคัญกับการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา AQ ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาว่าสื่อที่มีอยู่เป็นไปตามนิยามและองค์ประกอบของAQ หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา AQ ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทยมักอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งข้อความ ข้อความประกอบภาพ ข้อความประกอบเสียง ภาพนิ่ง ภาพจริง ภาพวาดเหมือนจริง ภาพการ์ตูน ภาพล้อภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหว ประกอบเสียงบรรยาย ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง ซึ่งจัดว่าเป็นข้อมูลพหุรูปแบบ (multimodal data) คือ ข้อมูลที่อยู่ในหลากหลายรูปแบบผสมกันซึ่งอาจมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันหรือต่างแหล่งข้อมูลกัน ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวสามารถวิเคราะห์และสรุปผลรวมกันในประเด็นที่ต้องการได้

การจะวิเคราะห์สื่อเหล่านั้น ในอดีตมีผู้นำการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (a critical discourse analysis) (วิสันต์ สุขวิสิทธิ์, 2554) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) (วิทยา ยุวภูษิตานนท์, 2561; อรปวีณ์ นามสนิท, 2558) การวิจัยหนังสือเรียน (textbook research) (ธานี เครืออยู่, 2552) หรือการวิจัยแบบผสม (mixed-method research) (สาณัฐรักษ์ ฟองวาริน, 2552; อนุรักษ์ วงศ์แก้ว, 2552) มาช่วยในการวิเคราะห์สื่อต่าง ๆ แต่ด้วยสื่อในสมัยปัจจุบันมีความซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น นักวิจัยจำนวนมากจึงนำการวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis) มาช่วยให้การวิเคราะห์ แยกแยะ ตีความและจัดประเภทข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งและรอบด้านยิ่งขึ้น เช่น ในประเทศจีนมีการนำการวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis) มาช่วยในการวิเคราะห์ปกหนังสือและการแปลวรรณกรรมจีนสู่สังคมโลก ซึ่งสะท้อนโหมดการสื่อสารและภาพที่ปรากฏบนหน้าปก ภาพลักษณ์และทัศนคติที่สะท้อนผ่านหนังสือ (Zao, 2023) ซึ่งในประเทศไทยก็มีการนำการวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis) มาใช้ในการวิเคราะห์หนังสือการ์ตูนเรื่อง อะเวนเจอร์ส : สการ์ เลต วิช เพื่อช่วยในการถอดความหมายของอวัจนภาษาโดยใช้ร่วมกับกลวิธีการแปลตัวบทชนิดหนังสือการ์ตูน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่มีความเป็นอัตวิสัยทำให้การถอดความหมายจากต้นฉบับเดียวกัน มีความเป็นไปได้หลากหลายมากขึ้น (เอกเทศ อินทกาญจน์, 2560) หรือใช้วิเคราะห์การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และภาพเพื่อสร้างความหมายบนปกนิตยสารภาษาไทย ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของการผสมผสานของภาษา รูปภาพและภาษาทำงานร่วมกันอย่างไรในการสื่อความหมาย และพบว่า หน้าปกนิตยสารแพรว สื่อความหมายในระดับวาทอรรถศาสตร์ (discourse semantics) วากยไวยากรณ์ (lexico-grammar) และการแสดงผล (display) แต่ละระดับมีการใช้ภาษา การผสมผสานของภาษาและการสร้างความหมายร่วมกันระหว่างรูปภาพและภาษา (ภัทรศรียรรยงค์ สังข์รุ่ง, 2558) แต่ยังไม่พบผู้นำการวิเคราะห์

ดังกล่าวมาช่วยสะท้อนรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในประเทศไทย ซึ่งจัดว่าเป็นวาทกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก หากมีข้อมูลการวิเคราะห์ดังกล่าวก็จะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้และได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งและรอบด้านเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่มากยิ่งขึ้น เพราะการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis) เป็นกระบวนการทัศนในการศึกษาวาทกรรมที่ช่วยขยายการศึกษาภาษาไปจนถึงการศึกษาภาษาร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น รูปภาพ สัญลักษณ์ ท่าทาง การกระทำ ดนตรี เสียง การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบเน้นการวิเคราะห์การสื่อสารในบริบทจริง เพื่อสร้างความหมายจากข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบมาผสมกัน โดยข้อมูลอาจมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันหรือต่างแหล่งข้อมูลกันก็ได้ และข้อมูลสามารถเป็นได้ทั้ง ภาษา ภาพ เสียงดนตรี ฯลฯ (Norris, 2019) จึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพิจารณาสภาพทั่วไปของข้อมูลผ่านการลงรหัส จัดกลุ่มข้อมูล และสังเคราะห์เป็นธีมซึ่งมีความเป็นนามธรรมกว่าข้อมูลดิบเนื่องจากการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ ทำให้ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลพหุรูปแบบได้ อีกทั้งสามารถนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลแต่ละแหล่งที่มีรูปแบบต่างกันแต่เกิดขึ้นภายใต้ช่วงเวลาเดียวกันมาผสมผสานกันและพิจารณาร่วมกันได้อีกด้วย

การวิจัยนี้จึงเห็นความสำคัญของการสะท้อนข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ได้รับการผลิตขึ้นในประเทศไทยและเผยแพร่ตั้งแต่พุทธศักราช 2561 จนถึงปัจจุบัน ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นช่วงวัยแรกทีพร้อมในการส่งเสริมทักษะดังกล่าว โดยเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุ 5-6 ปี) จะมีความจำ การเรียงลำดับเรื่องราว การประยุกต์ใช้และความยืดหยุ่นในการเรียนรู้เรื่องราวได้ดีกว่าเด็กอนุบาล (4-5 ปี) (Hudson & Nelson, 1983) จึงปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีความฉลาดในการรับมือกับปัญหาได้ดีที่สุด ซึ่งการสะท้อนข้อมูลดังกล่าวจะดำเนินการผ่านฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง อันเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ปกครอง รวมถึงผู้บริหารและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน โดยฐานข้อมูลมีการนำเสนอแบบทดสอบ AQ ซึ่งสามารถนำไปเก็บข้อมูลในการประเมินระดับ AQ ของนักเรียนในการดูแล อีกทั้งระบบจะแนะนำสื่อที่ใช้ประกอบการส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียนในด้านที่ควรส่งเสริมตามลำดับความสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ครูอาจารย์ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้ปกครอง ผู้บริหารและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าช่วยเหลือและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้อย่างตรงจุด ทันทีที่และสอดคล้องกับความต้องการการสนับสนุนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละบุคคล

คำถามวิจัย

1. หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีรูปแบบใดบ้างและส่งเสริมในลักษณะใด
2. สื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้มีที่ประเภทอะไรบ้าง
3. วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะอย่างไร
4. ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครองควรมีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้
3. เพื่อวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ในประเทศไทย และเผยแพร่ในช่วงระยะเวลาอันหลังไม่เกิน 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2566) ซึ่งจำแนกเป็นหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เท่านั้น ไม่ครอบคลุมหนังสือที่เผยแพร่ก่อนระยะเวลาที่กำหนดและไม่ครอบคลุมหนังสือและสื่อการเรียนรู้ระดับชั้นอื่น ๆ

นิยามคำศัพท์

ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ) เป็นพฤติกรรมการตอบสนองของแต่ละบุคคลในการอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหาและรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อควบคุมและจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถผ่านวิกฤตินั้น ๆ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อมูลพหุรูปแบบ (multimodal data) หมายถึง ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบที่หลากหลายและผสมผสานกัน สามารถมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันหรือต่างแหล่งข้อมูลกันก็ได้ ข้อมูลเหล่านี้ใช้สำหรับวิเคราะห์และสรุปผลร่วมกันในประเด็นที่ต้องการ ซึ่งมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

หนังสือและสื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่อยู่ในรูปแบบหนังสือและสื่อดิจิทัลที่อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ วัตทิทัศน์การสอน เพลง นิทานและการ์ตูนที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในรูปแบบของข้อความ ข้อความประกอบภาพ ข้อความประกอบเสียง ภาพนิ่ง ภาพจริง ภาพวาดเหมือนจริง ภาพการ์ตูน ภาพล้อ ภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงบรรยาย หรือภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

1. ได้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินสื่อต่าง ๆ ให้กับครู ผู้ปกครองและผู้สนใจ ให้สามารถนำไปใช้ได้ตรงตามมิติที่ควรส่งเสริมให้กับผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ในงานวิจัยและการสำรวจต่าง ๆ ได้ผ่านช่องทาง

<https://www.appsheet.com/start/45c2fb58-b5ea-4aca-959a-9a763aa1c451>

2. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับรูปแบบการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของสื่อต่าง ๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการเลือกใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนต่อไป

ประโยชน์เชิงวิชาการ

1. การวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาทฤษฎีหรือรูปแบบจากหนังสือและสื่อส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ได้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อประเมินความสามารถในมิติอื่น ๆ ต่อไป
2. การวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาทฤษฎีหรือรูปแบบจากหนังสือและสื่อส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์หาทฤษฎีหรือรูปแบบของความฉลาดในการรับมือกับปัญหาจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางในการจำแนกรูปแบบ ลักษณะและประเภทของสื่อรูปแบบหนึ่ง

ประโยชน์เชิงนโยบาย

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เช่น ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ผู้ทำงานในสภ. หรือกระทรวงศึกษาธิการสามารถนำข้อมูลในงานวิจัยนี้สะท้อนรูปแบบการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของสื่อต่าง ๆ ไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบาย เลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความฉลาดในการรับมือกับปัญหามากขึ้น
2. ผู้บริหารระดับสูงสามารถนำภาพรวมของรูปแบบการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของสื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทยที่สะท้อนผ่านงานวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนรู้ได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในส่วนนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้ ได้แก่ ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลพหุรูปแบบ ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ซึ่งสามารถสังเคราะห์และนำเสนอได้ใน 6 ประเด็น คือ 1) ความหมายของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา 2) แนวคิดพื้นฐานของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา 3) องค์ประกอบของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา 4) ระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา 5) การวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหา และ 6) ความแตกต่างระหว่าง Adversity Quotient กับ Resilience โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความหมายของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา

Adversity Quotient (AQ) หรือ ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา คือ ความสามารถในการเผชิญหน้าอยู่กับอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่สามารถแก้ไขได้ และพยายามฝ่าฟันข้ามผ่านอุปสรรคนั้น ๆ ซึ่งความยากลำบากของแต่ละบุคคลในการข้ามผ่านอุปสรรคต่าง ๆ นั้นมีระดับที่แตกต่างกันออกไปซึ่งมักแสดงออกผ่านการตอบสนองโดยใช้ความสามารถในการควบคุมจัดการสถานการณ์ คิดวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้สำเร็จด้วยความรู้สึกรับผิดชอบว่าเป็นปัญหาของตนเอง พยายามจัดการปัญหา ประเมินผลกระทบของปัญหาว่ามีการกระจายตัวอย่างไร และอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา (Hesti, 2020; Matore et al., 2021; Stoltz, 1997) ซึ่งจะสะท้อนความสามารถในการอดทนต่อความทุกข์ยากว่าบุคคลนั้น ๆ ตอบสนองอย่างไร (Parvathy & Praseeda, 2014) สามารถสกัดกั้นและเอาชนะวิกฤติได้ดีเพียงใด ใครจะเป็นผู้ก้าวข้ามความวิกฤติ หรือใครจะเป็นผู้ถูกสยบ ใครทำได้เหนือความคาดหวังหรือใครทำไม่ได้ตามคาดหวัง ใครจะยอมแพ้หรือใครจะเอาชนะ (Stoltz, 1997) นอกจากนี้ AQ ยังหมายรวมถึง ความสามารถในการจัดการกับความทุกข์ยากในชีวิต (Parvathy & Praseeda, 2014) ความคงอยู่ของบุคคลเมื่อต้องรับมือกับอุปสรรค (Suryaningrum et al., 2020) ทั้งนี้ลักษณะพฤติกรรมในการตอบสนองต่ออุปสรรคของแต่ละบุคคล แตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานและประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลในการรับมือและจัดการกับปัญหา ซึ่งบุคคลที่อดทน พากเพียร และรับผิดชอบต่อตนเอง จะสามารถรับมือกับ

ปัญหาและผ่านพ้นไปได้ด้วยดี ส่วนบุคคลที่อ่อนแอและยอมแพ้ต่อปัญหา จะประสบความล้มเหลวในชีวิตและจมอยู่กับความเครียด ความทุกข์ไปตลอดชีวิต (วรัฐา นพพรเจริญกุลชัย, 2561)

ดังนั้น ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา จึงเป็นแนวคิดหนึ่งที่มีความสำคัญและควรเร่งพัฒนา หากนักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถดังกล่าวเพิ่มขึ้น จะช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคม สามารถ เผชิญอยู่กับปัญหาและผ่านพ้นปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียน สังคม อาชีพ ฯลฯ จนประสบความสำเร็จในชีวิต

1.2 แนวคิดพื้นฐานของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา

แนวคิดพื้นฐานของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มีพื้นฐานจากวิทยาศาสตร์ 3 กลุ่มแนวคิด ได้แก่ กลุ่มแนวคิดจิตวิทยาการรู้คิด (cognitive psychology approach) กลุ่มแนวคิดทางจิตประสาทและภูมิคุ้มกันวิทยา (psychoneuroimmunology approach) และกลุ่มแนวคิดสรีรวิทยาประสาทวิทยา (neurophysiology approach) โดยมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้ (Stoltz, 1997)

1.2.1 กลุ่มแนวคิดจิตวิทยาการรู้คิด (cognitive psychology approach)

จิตวิทยาการรู้คิด (cognitive psychology approach) เป็นศาสตร์จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการควบคุมตนเองของบุคคลต่าง ๆ เป็นการศึกษากระบวนการรับรู้และกระบวนการทางความคิดของบุคคลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์และจดจำข้อมูลที่แต่ละบุคคลได้รับมา นักจิตวิทยาการรู้คิดมักศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานของส่วนต่าง ๆ ที่ส่งผลให้บุคคลเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงกระบวนการความคิด ของตนเองว่าส่งผลกระทบต่อ การแสดงออกของพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด ซึ่งกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการรับรู้ ขั้นตอนการตีความ และ ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

จิตวิทยาการรู้คิดประกอบด้วย 6 แนวคิด ได้แก่

1. การสิ้นหวังในการเรียนรู้ (Learned Helplessness) คือ การนำเสนอมุมมองของบุคคลและความรู้สึก เกี่ยวกับสาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวัง ท้อแท้ ยอมแพ้ หมัดกำลังใจ

2. ทฤษฎีการอ้างสาเหตุ (Attributional Theory) คือ การอธิบายเหตุการณ์ก่อนเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ที่ทำให้บุคคลต้องเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรค ซึ่งส่งผลให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งพฤติกรรมอาจเกิดจากปัจจัยภายในหรือปัจจัยภายนอกก็ได้

3. ความเข้มแข็งอดทน (Hardiness) คือ กระบวนการทางความคิดและการแสดงออกของพฤติกรรมเชิงบวกของแต่ละบุคคลในการจัดการกับความเครียดเชิงลบ ความเครียด ความโกรธ ความหงุดหงิด เป็นต้น บุคคลควรสามารถปรับตัวได้ด้วยความอดทน และยอมรับในผลที่เกิดขึ้น

4. การฟื้นพลัง (Resilience) คือ ความสามารถในการปรับสภาพจิตใจของตนเองหลังจากได้รับความกระทบกระเทือนทางอารมณ์จากเหตุการณ์ที่ไม่สบายใจ ความรู้สึกทุกข์ จนรบกวนการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล

5. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) คือ การอธิบายเกี่ยวกับความเชื่อในความสามารถของตนเองของแต่ละบุคคล เป็นความคาดหวังและการแสดงออกของบุคคลที่ตอบสนองต่อปัญหาเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง โดยการตอบสนองขึ้นอยู่กับทักษะ แรงจูงใจ และการประเมินความสามารถของตนเอง

6. ความเชื่ออำนาจ (Locus of Control) คือ การอธิบายความเชื่อภายในตัวบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อม คนรอบข้างและสิ่งตอบแทนที่ได้รับในชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ความเชื่ออำนาจในตน เป็นมุมมองที่มองว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นมีข้อดี ข้อเสีย และมาจากการกระทำของตนเอง และ 2) ความเชื่ออำนาจนอกตน เป็นมุมมองที่มองว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นมาจากโชคชะตาหรือการกระทำของผู้อื่น ซึ่งอยู่เหนือการควบคุมของตนเอง

1.2.2 กลุ่มแนวคิดทางจิตประสาทและภูมิคุ้มกันวิทยา

(psychoneuroimmunology approach)

จิตประสาทและภูมิคุ้มกันวิทยา (psychoneuroimmunology approach) เป็นศาสตร์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์สุขภาพสมัยใหม่ที่วัดการเชื่อมโยงระหว่างความคิดกับความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในร่างกายของมนุษย์ Stoltz (1997) พบว่า ความฉลาดในการรับมือกับปัญหามีความสัมพันธ์โดยตรงกับสุขภาพทางกายและใจของแต่ละบุคคล คนที่มีความฉลาดในการรับมือกับปัญหาจะมีความเข้มแข็งทางจิตใจ ควบคุมตัวเองได้อย่างมีสติ สามารถเผชิญและต่อสู้กับปัญหาได้

1.2.3 กลุ่มแนวคิดสรีรวิทยาประสาทวิทยา (neurophysiology approach)

สรีรวิทยาประสาทวิทยา (neurophysiology approach) เป็นศาสตร์ที่เชื่อว่า การกระทำของบุคคลอาจเกิดขึ้นอย่างมีสติและรู้ตัว หรือไม่มีสติและไม่รู้ตัว ซึ่งมาจากลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลที่มาจากการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จากประสบการณ์ในอดีต หรือเป็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ด้วยความตั้งใจ จดจ่อและใส่ใจ การกระทำที่รู้ตัวเป็นการกระทำที่ถูกควบคุมโดยสมองส่วนซีรีบรัล คอร์เท็กซ์ (Cerebral cortex) การกระทำนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ บุคคลที่ฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้จะสามารถเปลี่ยนแปลงการกระทำของตนเองได้ เมื่อฝึกฝนซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนเกิดเป็นการกระทำที่ไม่รู้ตัว จะถูกย้ายไปอยู่ในส่วนควบคุมของสมองเบซัล แกงเกลีย (Basal ganglia) ที่ทำงานโดยอัตโนมัติ

1.3 องค์ประกอบของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา

Stoltz (1997) จัดองค์ประกอบของความฉลาดในการรับมือกับปัญหาแบ่งออกเป็น 4 มิติ เรียกว่า CO2RE และถูกนำไปใช้ ในการประเมินระดับของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ได้แก่

1. มิติด้านการควบคุม (C = control) เป็นความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาของแต่ละบุคคล และพิจารณาควบคุมสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้น ๆ ด้วยการหาวิธีแก้ไขและดำเนินการแก้ไขให้ผ่านพ้นเหตุการณ์ที่มีปัญหาไปได้ บุคคลที่มีมิติด้านการควบคุมสูง เมื่อเผชิญกับปัญหาจะพยายามหาทางแก้ไขและลงมือแก้ไขด้วยความเพียรพยายามและอดทน และเชื่อว่า ทุกปัญหาสามารถควบคุมและแก้ไขได้ ส่วนบุคคลที่มีมิติด้านนี้ต่ำมักไม่สนใจปัญหา และไม่พยายามแก้ไขปัญหาที่คิดว่าตนเองไม่สามารถควบคุมได้ ปล่อยให้ตัวเองจมอยู่กับความทุกข์ที่เกิดจากปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น เกิดเป็นความรู้สึกยอมแพ้กับทุกสิ่งที่เกิดขึ้น

2. มิติด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ (O2 = origin and ownership) เป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการคิดวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาและหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยความรู้สึกรับผิดชอบต่อเป็นปัญหาของตนเอง ตนเองเป็นเจ้าของปัญหา ต้องแก้ปัญหานั้นด้วยตนเอง ด้วยการพิจารณาจากตัวเองและปัจจัยภายนอก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นและปรับปรุงแก้ไขจนสามารถแก้ไขปัญหาได้ บุคคลเหล่านี้จะไม่ผลักภาระความรับผิดชอบไปให้บุคคลอื่น ส่วนผู้ที่มีมิติด้านนี้ต่ำมักจะตำหนิหรือกล่าวโทษตนเอง ทำให้หมดกำลังใจ ไม่มีความหวัง เกิดเป็นความรู้สึกท้อแท้และยอมแพ้ในที่สุด

3. มิติด้านการกระจายตัวของปัญหา (R = reach) เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลต่อการประเมินผลกระทบของปัญหาที่มีต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง และประเมินว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น มีการกระจายตัวอย่างไร มีผลเฉพาะเหตุการณ์นั้น ๆ หรือมีผลต่อเหตุการณ์อื่น ๆ ด้วย ผู้ที่มีมิติด้านนี้สูงจะเป็นบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และผลกระทบของปัญหาได้ พร้อมรับมือกับความยากลำบาก ไม่จมกับความทุกข์ที่เกิดขึ้นและคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจะเกิดเฉพาะในเหตุการณ์นั้น ๆ เท่านั้น ส่วนผู้ที่มีมิติด้านนี้ต่ำจะคิดว่าปัญหาจะส่งผลกระทบต่อเหตุการณ์อื่น ๆ จนทำให้ไม่สามารถทำงานต่าง ๆ ได้

4. มิติด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา (E = endurance) เป็นความสามารถในการอยู่ร่วมกับปัญหานั้น ๆ ด้วยความอดกลั้น แม้ปัญหานั้น ๆ จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนาน โดยผู้ที่มีมิติด้านนี้สูงจะเข้าใจว่าปัญหาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระยะหนึ่งเท่านั้น เขาจะพยายามแก้ไขจัดการกับปัญหาให้หมดโดยเร็ว ตลอดจนพยายามฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะอยู่เสมอ ส่วนผู้ที่มีมิติด้านนี้ต่ำจะคิดว่าปัญหาไม่สามารถแก้ไขได้ ไม่มีทางสิ้นสุดลง ซึ่งการคิดเช่นนั้นจะทำให้เกิดเป็นความรู้สึกท้อแท้ หมดกำลังใจ ส่งผลให้ประสบการณ์ล้มเหลวในการดำเนินชีวิต

โดยผลการประเมินในมิติต่าง ๆ นี้จะเป็นสิ่งกำหนดตำแหน่งของบุคคลว่ามีระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหาอยู่ในระดับใด ซึ่งในงานวิจัยนี้จะใช้ในการจำแนกฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ว่าสื่อไหน ๆ เสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาให้กับนักเรียนในมิติใดเพื่อนำเสนอ

ให้กับผู้ใช้ฐานข้อมูลที่ต้องการทราบข้อมูลสื่อในมิติที่เด็กในการดูแลต้องการการพัฒนาสามารถสืบค้น และนำสื่ออื่นไปใช้ในการพัฒนาได้ทันที

1.4 ระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา

Stoltz (1997) จำแนกระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ quitter, camper และ climber ดังนี้

1. quitter เป็นกลุ่มคนที่มักเลือกที่จะไม่ทำอะไรเลย ไม่พร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาใด ๆ พร้อมทั้งจะหลบหนีและถอนตัว ปฏิเสธโอกาสต่าง ๆ พวกเขา มักเพิกเฉยหรือไม่มีแรงขับเคลื่อนภายในตนเอง มีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ยอมแพ้ง่าย ไม่กระตือรือร้น ละเลยความรับผิดชอบ เมื่อเจอกับปัญหามักรู้สึกตกเป็นเหยื่อและหมดหนทาง รู้สึกว่าตนเองด้อยค่าและคิดว่าตนเองไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงมักปล่อยให้ความล้มเหลวเกิดขึ้นจนกลายเป็นอันตราย พวกเขา มักมองว่าปัญหาคือความยากลำบากอย่างยิ่ง จึงพึ่งพาคนอื่นเสมอ

2. camper เป็นกลุ่มคนที่ยอมรับและเต็มใจที่จะเผชิญกับปัญหา แต่ไม่ชอบเสี่ยงและยอมแพ้ง่าย เมื่อทำสิ่งต่าง ๆ ไปได้ระยะหนึ่ง พวกเขา ก็จะยุติความพยายามและมองหาสิ่งที่เรียบง่ายสบายให้กับตนเอง คนกลุ่มนี้มีความพยายามที่จะเผชิญกับความท้าทายอยู่บ้างแต่พยายามเท่าที่ทำได้เท่านั้น มีความสามารถในการควบคุมที่ดีเพียงพอที่จะเข้าใจกับปัญหานั้น ๆ ที่เขากำลังประสบอยู่และสามารถกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องในการเอาชนะปัญหานั้น ๆ คนกลุ่มนี้เริ่มตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบในการทำงานหรือแก้ปัญหาให้สำเร็จ มีความตั้งใจที่จะพยายามเอาชนะความยากลำบากนั้น กระตือรือร้นและเต็มใจที่จะเอาชนะปัญหาแม้ว่าบางครั้งพวกเขาจะยอมแพ้โดยเร็วในระหว่างการจัดการกับปัญหา มองความทุกข์ยากเป็นสิ่งที่ต้องเอาชนะ ตระหนักว่าปัญหาที่เผชิญอยู่จะไม่หายไปถ้าพวกเขาไม่ได้จัดการแก้ปัญหา ดังนั้นพวกเขาจึงเริ่มกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อเอาชนะปัญหาที่มีอยู่

3. climber เป็นกลุ่มคนที่มีความมุ่งมั่นสูง มีความเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างสามารถเป็นไปได้ โดยไม่ปล่อยให้อายุ เพศ เชื้อชาติ ความไม่สมบูรณ์หรืออุปสรรคใด ๆ เข้ามาขัดขวางเส้นทางสู่ความสำเร็จ คนกลุ่มนี้จะพยายามถึงที่สุดในการทำสิ่งต่าง ๆ ทั้งนี้คนกลุ่มนี้สามารถควบคุมและจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถในการทำความเข้าใจและจัดการกับปัญหา สามารถกำหนดวิธีการในการเอาชนะปัญหาได้ดี มีความรับผิดชอบในการรับมือกับปัญหาสูง มีความกระตือรือร้นสูง มีความมั่นใจ มีทัศนคติที่ดี มองโลกในแง่ดี คนกลุ่มนี้มองว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขพวกเขาจะพยายามแก้ไขอย่างไม่หยุดยั้งจนปัญหานั้น ๆ จบลง เมื่อคนกลุ่มนี้ทำสิ่งใดไม่ได้หรือทำแล้วล้มเหลว จะยังเป็นแรงผลักดันและกระตุ้นให้พวกเขามีความพยายามมากขึ้น

1.5 การวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหา

การวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาเป็นการวัดจากคุณลักษณะ 4 มิติ ได้แก่ มิติ การควบคุม มิติสาเหตุและความรับผิดชอบ มิติการกระจายตัวของปัญหา และมิติความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา Stoltz (1997) ได้พัฒนามาตรวัดชื่อว่า The Adversity Response Profile – ARP ซึ่งเป็นมาตรวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาที่ประกอบด้วยคำถามข้อใหญ่จำนวน 30 ข้อ แต่ละข้อใหญ่ มีคำถามย่อยจำนวน 2 ข้อ โดยวัดองค์ประกอบของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ใน 4 มิติ มิติละ 15 ข้อ มาตรวัดประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก มิติละ 5 ข้อ และข้อคำถามเชิงลบ มิติละ 10 ข้อ แต่ละข้อคำถาม มีระดับการเลือกตอบ 5 ระดับ (1 2 3 4 และ 5) โดยแบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ตอบคิดว่าถ้าสถานการณ์นั้นเกิดขึ้นกับตนเองแล้ว จะตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นอย่างไร ซึ่งมีการกำหนดให้นำเฉพาะข้อคำถามเชิงลบไปใช้ในการคำนวณคะแนนระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา โดยคะแนนรวมเท่ากับ 200 คะแนน ระดับสูง มีคะแนนตั้งแต่ 166 ถึง 200 คะแนน ระดับค่อนข้างสูง มีคะแนนตั้งแต่ 135 ถึง 165 คะแนน ระดับปานกลาง มีคะแนนตั้งแต่ 95 ถึง 134 ระดับค่อนข้างต่ำ มีคะแนนตั้งแต่ 60 ถึง 94 คะแนน ระดับต่ำ มีคะแนนตั้งแต่ 59 ถึง 0 คะแนน (Stoltz, 1997)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่น ๆ ที่สร้างแบบวัด AQ โดยนำมาตราวัดของ Stoltz (1997) ไปปรับใช้ด้วยการปรับข้อคำถาม ภาษา เพื่อให้เหมาะสมกับงานวิจัยและตัวอย่างกลุ่มต่าง ๆ เช่น พนักงานองค์กร, ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา, ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งงานวิจัยส่วนมากใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตจำนวน 30-40 ข้อ และเป็นคำตอบประเมินความคิดเห็นที่มี 5 ระดับ ซึ่งเป็นคำถามที่เป็นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันและการเรียนของผู้เรียนที่ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 มิติของความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ซึ่งส่วนมากมักใช้รูปแบบคำถามแบบสมบูรณ์ (Complete Statement) เช่น หากกลางดึกวันหนึ่ง ผู้เรียนได้ยินเสียงเหมือนมีขโมยขึ้นบ้าน ผู้เรียนจะรีบโทรแจ้งตำรวจทันที (เช่น Samart et al., 2017; กรรณิกา สุขสมัย, 2549; นพดล โชติภานิชย์, 2549; สิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม, 2554) รองลงมา คือ คำถามไม่สมบูรณ์ (Incomplete Statement) เช่น หากกลางดึกวันหนึ่ง ผู้เรียนได้ยินเสียงเหมือนมีขโมยขึ้นบ้าน ผู้เรียนจะ ... (เช่น Stoltz, 1997; ภิญญาพัชญ์ ปลายัดทอง, 2551; รุ่งระวี สุขแย้ม, 2559) อีกทั้งมีการคำนวณคะแนนทั้งแบบใช้เฉพาะข้อคำถามเชิงลบมาคำนวณ (เช่น Stoltz, 1997; สิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม, 2554) และคำนวณคะแนนจากทุกข้อคำถาม (เช่น Samart et al., 2017; ฉินันรา ดีสม และสุวีรี ศิวะแพทย์, 2554; พันธิตรา สามารถ, 2559; วรรัฐา นพพรเจริญกุลชัย, 2561)

1.6 ความแตกต่างระหว่าง Adversity Quotient กับ Resilience

Resilience คือ ความสามารถในการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมักเป็นความทุกข์ทางจิตใจที่ไม่รุนแรงและเกิดในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ โดยบุคคลนั้น ๆ (Kit, 2021; Wald et al., 2006) แต่

Adversity Quotient คือ ความสามารถในการตอบสนองต่อวิกฤติ ซึ่งเป็นปัญหาหรืออุปสรรคของบุคคลนั้น ๆ (Stoltz, 1997; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ทั้งภายใน เช่น ความวิตกกังวล กลัว ซึ่งเศร้า และภายนอก เช่น ความสัมพันธ์ ความกดดันจากเพื่อน ปัญหาด้านการเงิน การงาน (Zhao et al., 2021) ซึ่งในอดีต (ช่วงปี 2000) AQ เคยถูกจำกัดความเป็นศาสตร์แห่งความยืดหยุ่นของมนุษย์ในการเผชิญความยากลำบากและความสามารถในการเอาชนะความท้าทาย (AQ is the science of human resilience in facing difficulties and the ability to overcome life's challenges.) (Paul G. Stoltz. & Erik Weihenmayer, 2006) ต่อมา มีการขยายความเพิ่มเติมว่า Resilience ใช้การปรับตัวเพื่อให้ความรู้สึกรู้สึกของตนเองหยุดชะงักหรือเติบโตจนเกิดผลลัพธ์เชิงบวก และผ่านพ้นสถานการณ์นั้น ๆ กลับคืนสู่ปกติ (Kit, 2021; Wald et al., 2006) แต่ Adversity Quotient ต้องใช้เจตคติทางบวก สติ ความรับผิดชอบเพื่อหาแนวทางแก้ไขด้วยความอดทนบากบั่น ต่อความยืดหยุ่นของปัญหาจนสามารถฝ่าฟันและเอาชนะปัญหาและอุปสรรคนั้น ๆ ไปได้ (Stoltz, 1997; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ซึ่ง Resilience จะเป็นปฏิกิริยาที่มักเกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้นและไม่กระทบต่อความสามารถในการทำงาน (Wald et al., 2006) ทั้งนี้ Adversity Quotient สามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์ความสำเร็จของ Resilience ได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลพหุรูปแบบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ multimodal analysis ซึ่งพบว่าในประเทศไทยมีการใช้คำอย่างหลากหลาย เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลพหุรูปแบบ การวิเคราะห์ข้อมูลหลากหลายรูปแบบ การวิเคราะห์สื่อหลากหลายรูปแบบ โดยสามารถสังเคราะห์และนำเสนอได้ใน 5 ประเด็น คือ ความหมายของพหุรูปแบบ (multimodal), ความหมายของข้อมูลพหุรูปแบบ (multimodal data), ประเภทของข้อมูลพหุรูปแบบ, ความหมายของการวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis) และความหมายของการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของพหุรูปแบบ (multimodal)

พหุรูปแบบ หรือ multimodal คือ ทรัพยากร เช่น ภาษา ภาพ ดนตรี ท่าทาง ที่ไม่ได้สื่อออกมาเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง แต่เป็นการผสมผสานกันได้ในทุกรูปแบบ เช่น ภาพกับข้อความ ภาพกับเสียง เสียงข้อความภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นการผสมผสานกันผ่านรูปแบบ (mode) อย่างหลากหลาย สามารถสัมผัสได้ผ่านประสาทสัมผัส เช่น การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส การดมกลิ่น การรับรส (O'Halloran et al., 2011; O'Halloran, 2011)

รูปแบบ (mode) เป็นคลัง (resource) ในการสร้างความหมายที่ผ่านการขัดเกลาทางสังคม และวัฒนธรรม ออกมาเป็นรูปแบบที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ภาพ งานเขียน บทเพลง การแสดงท่าทาง ถ้อยคำ ภาพเคลื่อนไหว ที่เกี่ยวข้องก็วัฒนธรรมมักจะมีค่านิยมในบริบทแวดล้อมของตัวเอง รูปแบบ (mode) มีศักยภาพในการสร้างความหมายได้หลากหลายและส่งผลกระทบอย่างมากต่อการสื่อสารแต่ละส่วน ในงานหนึ่ง ๆ จะมีคำ อนุพากย์และประโยค ซึ่งจัดไว้เป็นระเบียบในไวยากรณ์ ขณะเดียวกันก็แสดงผลทางกราฟิก (graphic) หรือ visual ออกมาด้วยในรูปแบบของแบบอักษร (font) ขนาด ความหนา และการเว้นวรรค สิ่งเหล่านี้จะ ถูกนำไปใช้ในการสร้างแบบแผนของงาน บางครั้งอาจเป็นสีเส้นแตกต่างกันบนหน้ากระดาษหรือจอภาพ ซึ่งมีรูปแบบที่จำเพาะไม่เหมือนกันในแต่ละวัฒนธรรม (Kress & Van Leeuwen, 1996)

2.2 ความหมายของข้อมูลพหุรูปแบบ (multimodal data)

ข้อมูล (data) มีอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลภาพในรูปแบบของภาพและวิดีโอ ข้อมูลภาษาในรูปแบบข้อความและคำพูด ข้อมูลเสียง เช่น เพลงและเสียง ข้อมูลทางประสาทสัมผัสอื่น ๆ เช่น กลิ่น รส หรือสัมผัส ข้อมูลมักมาในรูปแบบที่ข้ามรูปแบบต่าง ๆ เช่น เนื้อหาวิดีโอ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีรูปภาพและเสียง ได้แก่ คำพูด ดนตรีหรือข้อความในรูปแบบของคำบรรยาย นอกจากนี้ ข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ในการรับรู้ของมนุษย์ ข้อมูลการแสดงออกทางสีหน้าในภาพ สามารถรวมเข้ากับการได้ยิน (คำพูด เสียง) การสัมผัส (สัมผัส) หรือข้อมูลทางประสาทสัมผัสอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้เรียกว่าข้อมูลพหุรูปแบบ หรือ Multimodal data

ข้อมูลพหุรูปแบบ (Multimodal data) คือ ข้อมูลหลากหลายรูปแบบที่ผสมผสานกัน สามารถมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันหรือต่างแหล่งข้อมูลกันก็ได้ ข้อมูลเหล่านี้ใช้สำหรับวิเคราะห์และสรุปผลร่วมกันในประเด็นที่ต้องการ ซึ่งมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลพหุรูปแบบนี้ใช้เพื่อสำรวจบทบาทของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสื่อหลากหลายรูปแบบ (Castaldi, 2021)

2.3 ประเภทของข้อมูลพหุรูปแบบ

ข้อมูลพหุรูปแบบจัดประเภทได้ ดังนี้ (ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ, 2565)

1. ข้อความ หมายถึง สิ่งที่ได้จากการเขียนหรือการพิมพ์ด้วยอักขระทางภาษา ประกอบด้วย ภาษา, ขนาดข้อความ, ชนิดของรูปแบบข้อความ (Font type), สีของข้อความ อาจเป็นข้อความข้อความประกอบภาพหรือข้อความประกอบเสียง
2. สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่แทนวัตถุ ข้อความ ความคิด ความรู้สึก เหตุการณ์ เช่น Emoticon, Icon, Sticker
3. ภาพนิ่ง หมายถึง การรวมกันของสี แสง จุด รูปทรง รูปร่าง ซึ่งรับรู้ผ่านการมองเห็นโดยใช้ดวงตา ประกอบด้วย สีของภาพ, ความสว่างของภาพ, ตำแหน่งบนภาพ ซึ่งจำแนกได้เป็น

- 1) ภาพถ่าย เป็นภาพจริงที่บันทึกด้วยกล้องหรือ Smartphone

- 2) ภาพวาด เป็นภาพเสมือนที่ได้จากการใช้ดินสอ ปากกา ชอล์ก หรือวัสดุอื่น ๆ วาดบนของแข็ง เช่น ภาพการ์ตูน, ภาพล้อ
- 3) ภาพกราฟิก หมายถึง ภาพเสมือนที่สร้างขึ้นหรือตัดแปลงโดยใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชัน
- 4) วิดีทัศน์ หมายถึง ภาพเคลื่อนไหว อาจประกอบด้วยเสียงประกอบหรือไม่ก็ได้ เช่น นิทานการ์ตูน และเมื่อนำวีดิทัศน์มาแบ่งเป็นส่วน ๆ จะได้เป็นภาพนิ่ง
- 5) เสียง หมายถึง คลื่นที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของแหล่งกำเนิด รับรู้ผ่านการได้ยินโดยใช้หู ประกอบด้วยจังหวะของเสียง, ความสูงต่ำของเสียง, ความดังของเสียง, คุณภาพเสียง
- 6) การเคลื่อนไหว หมายถึง การเคลื่อนที่หรือการเปลี่ยนตำแหน่งของวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีความต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยทิศทาง, ความเร็ว อาจมีการเคลื่อนไหวประกอบเพลงหรือประกอบข้อความหรือเสียงบรรยาย

ตัวอย่างข้อมูลที่จัดเก็บและการวิเคราะห์

1. ข้อมูลประเภทข้อความ

หนังสือคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 4

รูปแบบตัวอักษร ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย

ขนาดตัวอักษร มีขนาดใหญ่และเว้นช่องไฟมากกว่าปกติ

รูปแบบสัญลักษณ์ มีการใช้รูปดาว เพื่อแบ่งตัวอย่างออกเป็นประโยค ๆ และใช้สัญลักษณ์กรอบที่มีลูกศรเพื่อแสดงข้อความที่เป็นเกร็ดความรู้

ภาษา ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ

การจัดวาง ใช้ภาพประกอบตัวอย่างเพื่อช่วยกระตุ้นความคิดและแสดงเพื่อขยายความหมาย

หนังสือสุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รูปแบบตัวอักษร มีการเน้นหัวข้อให้ชัดเจนและแบ่งเป็นสัดส่วน ใช้รูปแบบตัวอักษรที่ต่างกันเพื่อให้เห็นชัดเจน

รูปแบบสัญลักษณ์ มีการนำกรอบเข้ามาช่วยในการจัดกลุ่มข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะมีการใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยกระตุ้นความคิดผู้เรียนถึงสิ่งที่สอน

การใช้สี มีการใช้สีเข้าช่วยเพื่อเป็นสัญลักษณ์ว่าข้อความนั้น ๆ คือหัวข้อเนื้อหา หรือคำแนะนำ

หนังสือภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รูปแบบตัวอักษร ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและมีการใช้สีเพื่อจำแนกคำที่เป็นชื่อตัวละครหลัก

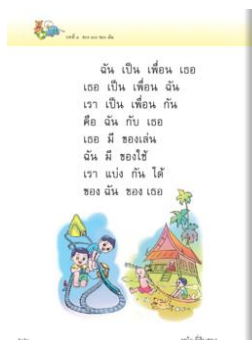
ขนาดตัวอักษร มีขนาดใหญ่และเว้นช่องไฟมากกว่าปกติเพื่อให้ผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กสามารถอ่านได้อย่างชัดเจน

รูปแบบสัญลักษณ์ มีการใช้รูปช้างสีป้าย “รู้จักคำ นำเรื่อง” ในทุกบทเพื่อเป็นสัญลักษณ์ว่าตรงนี้คือ คำที่ผู้เรียนควรทราบและบอกความหมายได้

ภาษา ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ

การจัดวาง จัดวางคำต่าง ๆ ประกอบกับภาพเพื่อช่วยขยายความหมาย

หนังสือวรรณคดีลำนานา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขนาดตัวอักษร มีขนาดใหญ่และเว้นช่องไฟมากกว่าปกติเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านคำได้ง่ายขึ้น

รูปแบบสัญลักษณ์ มีกรอบเพื่อเน้นหัวข้อหรือชื่อเรื่องในทุกบท

ภาษา ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ

การจัดวาง จัดวางตัวหนังสือหน้าละไม่มากจนเกินไป โดยแบ่งออกเป็นประโยคสั้น ๆ และมีภาพประกอบเสมอเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจและช่วยในการจินตนาการ

2. ข้อมูลประเภทภาพนิ่ง

- ภาพ ใช้สีที่สดใส ดึงดูดความสนใจ เน้นการใช้ภาพเล่าเรื่องมากกว่าข้อความ ใช้ตัวละครและเหตุการณ์ที่ผู้อ่านเข้าถึงและลอกเลียนแบบได้ง่าย
- รูปแบบตัวอักษร ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย
- ขนาดตัวอักษร มีขนาดใหญ่และเว้นช่องไฟมากกว่าปกติ
- ภาษา ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ มักใช้คำที่คล้องจองกัน
- การจัดวาง ใช้ภาพขนาดใหญ่และสีสดดึงดูดความสนใจ ภาพเน้นบริเวณที่ต้องการจะสื่อสาร

CHULALONGKORN UNIVERSITY

3. ข้อมูลประเภทภาพเคลื่อนไหว

สื่อใน YouTube

วีดิทัศน์	ใช้ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบภาพเคลื่อนไหวที่น่ารักสดใสเหมาะกับเด็กเล็ก ใช้สีสัน สดใสสวยงามดึงดูดความสนใจ เน้นการใช้ภาพเล่าเรื่องมากกว่าข้อความ ใช้ภาพเคลื่อนไหวตลอดเรื่อง
เสียง	ใช้ทำนองเข้าช่วยให้ความน่าฟังและร้อยเรียงเรื่องราวคล้องจองกัน
รูปแบบตัวอักษร	ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
ภาษา	ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ มักใช้คำที่คล้องจองกัน
การจัดวาง	ใช้ภาพขนาดใหญ่และสีสันดึงดูดความสนใจ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจจากการฟังและดู จัดข้อความไว้ด้านล่างเพื่อเสริมเท่านั้น ไม่เน้นให้ผู้เรียนอ่าน

สื่อการสอนหลักภาษา เรื่อง สระอัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วีดิทัศน์	ใช้ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบภาพเคลื่อนไหวที่น่ารักสดใสเหมาะกับเด็กเล็ก มีการใช้สีที่ดู جذابหลากหลายในการดึงดูดความสนใจ
รูปแบบตัวอักษร	ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและมีการใช้สีเพื่อเน้นสิ่งที่ต้องการสอน
ขนาดตัวอักษร	มีขนาดใหญ่มากกว่าปกติเพื่อให้ผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กสามารถอ่านได้อย่างชัดเจน
รูปแบบสัญลักษณ์	มีการใช้สีแดงที่ตัวสระที่สอนเสมอ
ภาษา	ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ
การจัดวาง	จัดวางคำต่าง ๆ ประกอบกับภาพเพื่อช่วยขยายความหมาย จัดวางข้อความที่สั้น กระชับและน้อยที่สุด

สื่อการสอนหลักภาษา เพลงสระต่าง ๆ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

(ภาพตัวอย่าง คือ เพลงสระเอียและเพลงสระอู)

วิดิทัศน์	ใช้ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบภาพเคลื่อนไหวที่น่ารักสดใสเหมาะกับเด็กเล็ก มีการใช้สี เพื่อดึงดูดความสนใจและเน้นจุดที่ต้องสังเกต
เสียง	ใช้ทำนองที่คุ้นเคยมาใช้ในการร้องเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำได้ง่ายขึ้น
รูปแบบตัวอักษร	ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย ชัดเจน ตัวอักษรมีการขยับไปมาเพื่อดึงดูดความสนใจ
ขนาดตัวอักษร	มีขนาดใหญ่มากกว่าปกติเพื่อให้ผู้เรียนที่เป็นเด็กเล็กสามารถอ่านได้อย่างชัดเจน
รูปแบบสัญลักษณ์	มีการใช้สีเขียวที่ตัวสระที่สอนเสมอ
ภาษา	ใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ คล้องจองกับทำนองเพลง
การจัดวาง	จัดวางคำต่าง ๆ ประกอบกับภาพเพื่อช่วยแสดงให้เห็นการรวมกันของสระและพยัญชนะ

2.4 การวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis)

การวิเคราะห์พหุรูปแบบ (multimodal analysis) คือ การแยกแยะ ตีความ การใช้ข้อมูลที่หลากหลายตามวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้เข้าใจผู้ใช้ได้ดีขึ้นและออกแบบประสบการณ์ที่มีค่าสำหรับผู้ใช้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลที่มีความสามารถในการให้ข้อมูลที่ดีเพื่อใช้ในการตีความการออกแบบ ซึ่งจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลหลากหลายรูปแบบและมีการใช้เทคนิคทางการวิจัยเข้ามาช่วยในการศึกษา อีกทั้งจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเหล่านี้ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้สามารถประเมินประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกันได้อย่างน่าเชื่อถือ (Giannakos et al., 2019) ซึ่งจะต้องใช้วิธีการเชิงคุณภาพเข้ามาช่วยในการแสวงหาข้อมูลอีกทางหนึ่ง โดยมีหลักการ คือ 1) สื่อเป็นเพียงหนึ่งในตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผู้ฟังเท่านั้น 2) อิทธิพลของสื่อขึ้นอยู่กับปัจจัยอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ด้วย และ 3) กลุ่มและบุคคลที่แตกต่างกันอาจมีปฏิกิริยาต่อข้อความสื่อเดียวกันเหมือนหรือต่างกันได้ (Castaldi, 2021) การวิเคราะห์พหุรูปแบบมักใช้แนวทางการสื่อสารเชิงสัญศาสตร์ทางสังคม ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถแบ่งองค์ประกอบของการออกแบบส่วนต่าง ๆ เช่น ภาษา ภาพ การเคลื่อนไหว และเข้าใจสิ่งเหล่านั้นในการทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้นว่ามีการทำงานร่วมกันอย่างไร

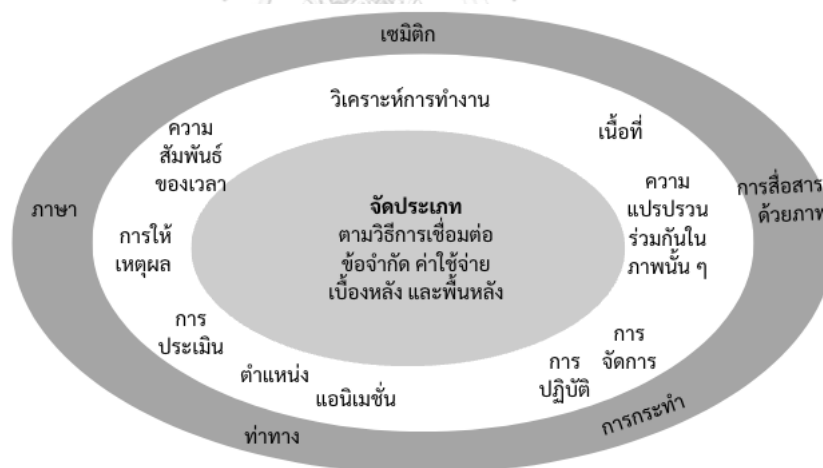
และสะท้อนวิธีในการแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ของสื่ออื่น ๆ เพื่อการสื่อสารในสังคม อันอยู่ในรูปแบบของความหมายของคำและไวยากรณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ใช้ (Ledin & Machin, 2020) ดังนั้นการวิเคราะห์พหุรูปแบบจึงมักนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการสร้างความหมายทางสังคมและวัฒนธรรมหรือวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบอำนาจ ความไม่เท่าเทียมกันและอุดมการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กันของมนุษย์และสิ่งประดิษฐ์ เช่น การศึกษาภาษาศาสตร์ ภาษาทางสังคมในพหุรูปแบบ สัณฐานศาสตร์ทางสังคมพหุรูปแบบ การแสดงและการสื่อสารพหุรูปแบบ (Bezemer & Jewitt, 2010)

2.5 การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis)

ในปัจจุบัน มีการใช้คำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบอย่างหลากหลาย เนื่องจากแนวคิดและแนวทางต่าง ๆ มีวิวัฒนาการในสาขาวิชาที่ค่อนข้างใหม่และเป็นความร่วมมือกันของภาษากับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อสร้างความหมายในปรากฏการณ์หลากหลายมิติหรือพหุมิติ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ วิดีโอ เว็บไซต์ วัตถุสามมิติ และเหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งเรียกว่า ทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ multimodal discourse analysis จึงมักถูกเรียกว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพหุรูปแบบ, การวิเคราะห์ข้อมูลหลากหลายรูปแบบ, การวิเคราะห์สื่อหลากหลายรูปแบบ, การวิเคราะห์สัญญาณพหุสัญญาณ หรือ การศึกษาพหุนิยม (O'Halloran et al., 2011; O'Halloran, 2011; O'Halloran et al., 2019) เพื่อความชัดเจนในบทนี้มีการใช้ทรัพยากรในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่ออธิบายทรัพยากร (หรือโหมด) เช่น ภาษา ภาพ ดนตรี เสียง ท่าทาง ซึ่งรวมเข้ากันในรูปแบบทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส การดมกลิ่น การลิ้มรส จึงเรียกว่าการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (Machin, 2013)

การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis) เป็นกระบวนทัศน์ที่เกิดขึ้นใหม่ในการศึกษาวาทกรรม ซึ่งจะช่วยขยายการศึกษาภาษาด้วยตนเองไปจนถึงการศึกษาภาษาร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น รูปภาพ สัญลักษณ์ ท่าทาง การกระทำ ดนตรี เสียง การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบนั้นเน้นการวิเคราะห์การสื่อสารในบริบทจริง เพื่อสร้างความหมายจากข้อมูลที่หลากหลายรูปแบบมาผสมกัน โดยข้อมูลอาจมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันหรือต่างแหล่งข้อมูลกันก็ได้ ข้อมูลสามารถเป็นได้ทั้งภาษา ภาพ เสียงดนตรี ฯลฯ (Norris, 2019) โดยเมื่อเร็ว ๆ นี้ นักวิชาการได้พัฒนาการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบเป็นสาขาวิชา การพัฒนานี้เกิดขึ้นจากการตอบสนองต่อข้อเท็จจริงที่ว่า ทฤษฎีวาทกรรมและวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมมีพื้นฐานมาจากภาษาเท่านั้น ทำให้เกิดช่องว่างในความรู้เกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบแต่ละวิธี (O'Halloran, 2011; Ranker, 2018) ด้านการวิเคราะห์มักมีการนำหลายทฤษฎีมาใช้เพื่ออธิบายองค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและแนวทางของการศึกษา (Norris, 2019) เช่น Kress and van Leeuwen (2006) เชื่อว่า องค์ประกอบของรูปภาพ เช่น แสงสี สามารถบ่งชี้ถึงความเป็นจริง (modality) ของสัญญาณได้ ซึ่งสัญญาณก็แบ่งออกเป็นหลายประเภทและแต่ละประเภทจะมีเกณฑ์ทางแสงสี ทั้งนี้การศึกษาที่

มองสัญญาณชนิดอื่น ๆ ในสื่อว่าเป็นกิจกรรมทางสังคมเพื่อสื่อความหมายทางสังคมมักประยุกต์ทฤษฎีไวยากรณ์ระบบเชิงหน้าที่ ซึ่งมองว่าทฤษฎีเป็นปฏิบัติการทางสังคม การวิเคราะห์วาทกรรมแบบพหุวิธีเช่นนี้จึงถูกนำมาศึกษาวาทกรรมพหุรูปแบบที่ใช้ข้อความหรือภาษา ภาพ เสียง หรือท่าทางในสื่อ โดยการวิเคราะห์การใช้สัญญาณและความหมายในกรอบของวาทกรรม (Kress, 2006; Liu, 2013) เพื่อแสดงว่าโลกเป็นอย่างไร ผู้คนมีความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างไร และเชื่อมโยงหน่วยงานทางสัญญาณอย่างไร (Lingjuan, 2020) โดยสื่อที่ถือว่าเป็นวิธีการหรือช่องทางที่ทำให้เกิดวาทกรรมพหุรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์หรือวัตถุและเหตุการณ์ สำหรับการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบที่เกี่ยวกับทฤษฎีและการวิเคราะห์ทรัพยากรเชิงสัญญาณ การขยายความหมายที่เกิดเมื่อตัวเลือกเชิงสัญญาณรวมกันในปรากฏการณ์หลากหลายรูปแบบเป็นความสัมพันธ์แบบ inter-semiotic ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของตัวเลือกเชิงสัญญาณ หรือที่เรียกว่า intersemiosis ซึ่งเป็นพื้นที่ศูนย์กลางของการวิจัยวาทกรรมพหุรูปแบบ นอกจากนี้การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบยังเกี่ยวข้องกับการออกแบบ การผลิต และการกระจายทรัพยากรหลากหลายรูปแบบในสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเกิดซ้ำของปรากฏการณ์พหุรูปแบบซึ่งเกิดขึ้นตามแนวปฏิบัติทางสังคมอีกด้วย (O'Halloran et al., 2011; O'Halloran, 2011) ดังภาพ 1 ซึ่งเป็นพารามิเตอร์แสดงส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พหุรูปแบบ

ภาพ 1 พารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พหุรูปแบบ

(แปลจาก Carter-Thomas & Jolivet, 2003)

ภาพข้างต้นแสดงให้เห็นภาพรวมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์พหุรูปแบบในประเภทวาทกรรมทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสามารถใช้โหมดเซมิติก (Semiotic) คือทฤษฎีและการศึกษาเกี่ยวกับ สัญลักษณ์และสัญลักษณ์ โดยเฉพาะในฐานะองค์ประกอบของภาษาหรือระบบสื่อสารอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นที่ยึดกันในามน semiology semasiology และ semeiology โดยใช้หลัก 4 ประการในการสื่อสาร ได้แก่

1. ภาษา (language) วิเคราะห์การทำงาน (functional) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเวลา (time) การให้เหตุผล (reasoning) และการประเมิน (evaluating)
2. การสื่อสารด้วยภาพ (visual) วิเคราะห์การทำงาน (functional) เกี่ยวกับ เนื้อที่ (space) และความแปรปรวนร่วมกันในภาพนั้น ๆ (co-variation)
3. ท่าทาง (gesture) วิเคราะห์การทำงาน (functional) เกี่ยวกับตำแหน่ง (locating) และ แอนิเมชัน (animating)
4. การกระทำ (action) วิเคราะห์การทำงาน (functional) เกี่ยวกับการจัดการ (manipulating) และการปฏิบัติ (doing)

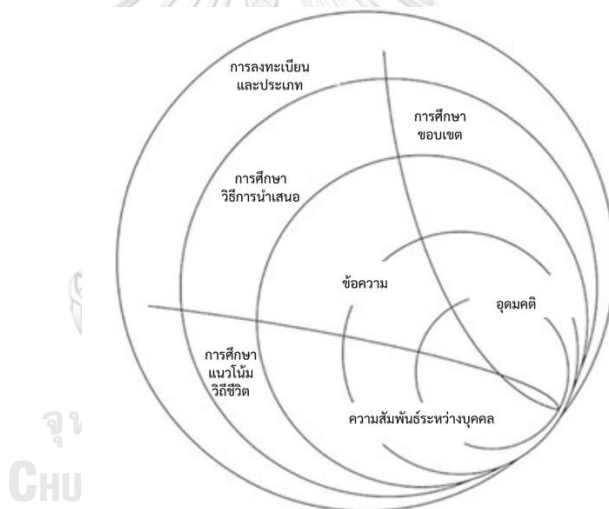
ซึ่งจัดประเภท (genre) ตามวิธีการเชื่อมต่อ (articulated modes) ข้อจำกัด (constraints) ค่าใช้จ่าย (affordances) เบื้องหลัง (foregrounding) และพื้นหลัง (backgrounding) (Carter-Thomas & Rowley-Jolivet, 2003) อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของแต่ละรายการจะแตกต่างกันไปตามประเภทและบริบทในการสื่อสาร เช่นใน RA ใช้ภาษาทั้งแบบธรรมชาติและเป็นทางการ และการสื่อสารด้วยภาพจะเป็นโหมดที่สำคัญ ท่าทางและการกระทำจะไม่จำเป็น ซึ่งในห้องปฏิบัติการหรือในห้องเรียนวิทยาศาสตร์มีความตรงกันข้ามกันอย่างชัดเจน โหมดสัญลักษณ์รูปแบบจะเข้ามามีบทบาททันที (Carter-Thomas & Rowley-Jolivet, 2003; Kress & Van Leeuwen, 1996) หรือในโหมด CP จะใช้สามโหมด ได้แก่ ภาษา การสื่อสารด้วยภาพ และท่าทาง ภาษารวมถึงภาษาธรรมชาติด้วย กล่าวคือ ไม่เพียงแต่สิ่งที่ผู้พูดพูดในการแสดงความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังรวมถึงข้อความที่เขียนบนสไลด์ และภาษาที่เป็นทางการ เช่น คณิตศาสตร์หรือสัญลักษณ์ทางเคมี ใน CP โหมดภาพประกอบด้วยการใช้แผ่นใส สไลด์ หรือจอแสดงผล PowerPoint และเป็นส่วนประกอบถาวรสำหรับคำอธิบายของผู้พูด ด้านท่าทางใน CP พูดได้ชัดเจนน้อยกว่าภาษาหรือการสื่อสารด้วยภาพ (Carter-Thomas & Rowley-Jolivet, 2003)

การวิเคราะห์วาทกรรมทุกรูปแบบมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายการกระทำหรือการโต้ตอบที่หลากหลายซึ่งในวาทกรรมหนึ่ง ๆ จะมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางสังคมมีส่วนร่วมพร้อม ๆ กัน นักวิเคราะห์วาทกรรมมักตระหนักว่า มีการโต้ตอบระหว่างภาษาและบริบทที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แม้ตามธรรมเนียมในอดีต บริบทจะถูกมองว่าครอบคลุมทุกอย่างที่อยู่รอบบทรสนทนาก็ตาม แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้การกระทำที่เกิดขึ้นพร้อมกันได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของแง่มุมที่นำมาวิเคราะห์แล้ว โดยศูนย์กลางของการวิเคราะห์ยังคงใช้ภาษาที่อยู่ในปฏิสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นกรอบแนวคิดและใช้ภาพจากวิดีโอเพื่อรวบรวมข้อมูลการโต้ตอบ (Philip, 2004) ดังนั้น การใช้ภาพเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับวัตถุประสงค์การวิจัยไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลภาพหรือวิดีโอสามารถพบได้ในการสำรวจการเรียนรู้ในห้องเรียน การได้มาซึ่งทักษะด้านกีฬาและวิทยาศาสตร์การเรียนรู้ (Chan, 2013) การศึกษาปัจจุบันการใช้วิดีโอโดยทั่วไป คือ การบันทึกและปรับปรุงการปฏิบัติในห้องเรียนของครู ขณะนี้ยังมีตัวอย่าง

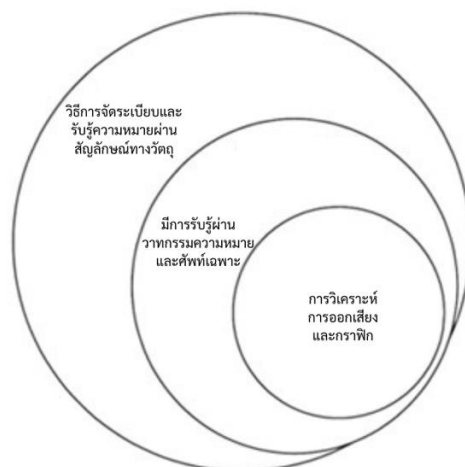
การใช้วิดีโอในการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อสำรวจปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู/นักเรียนอาชีวศึกษาและ นายจ้าง/ผู้ฝึกงานและกิจกรรมเพื่อนักเรียน (Chan, 2013) อย่างไรก็ตาม การใช้วิดีโอเพื่อรวบรวม ข้อมูลและกระบวนการสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลวิดีโออาจมีความซับซ้อนโดยการพิจารณาด้าน ลอจิสติกส์ เทคนิค และจริยธรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากการใช้วิดีโอเพื่อรวบรวมข้อมูล กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มที่

ด้านกระบวนการวิเคราะห์จะมีการกำหนดรูปแบบในการสื่อสารอย่างหลวม ๆ ไม่มีขอบเขตที่ ชัดเจนหรือเข้มงวดมากนัก และมักจะทับซ้อนกับรูปแบบการสื่อสารอื่น ๆ ได้ เช่น การวิเคราะห์ วัฏกรรมพหุรูปแบบเชิงระบบ (SF-MDA) ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ที่มีการกำหนด การวิเคราะห์ตามแนวคิดหลักจาก Michael Halliday's systemic functional theory (SFT) โดย การวิเคราะห์ข้อความ รูปภาพ และความสัมพันธ์ในหน้าเว็บของ WHO Ebola ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อ ค้นหาว่าหน้าเว็บทำงานอย่างไรเพื่อสร้างความหมาย แนวคิดนี้มองว่าบริบททางสังคมถูกจำลองผ่าน การลงทะเบียนและประเภท (O'Halloran et al., 2019)

ภาพ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนและประเภทของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019)

ภาพข้างต้นแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนและประเภทที่พัฒนาขึ้น (genre) เพื่อ การศึกษาดำรงภาษาศาสตร์ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาขอบเขต (field) วิถีทางวิธี การนำเสนอ (mode) และการศึกษาแนวโน้มวิถีชีวิต (tenor) ซึ่งจะนำข้อความ (textual) อุดมคติ (ideational) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) มาวิเคราะห์ อันเป็นแนวคิดที่ใช้ สรรวจว่าวัฏกรรมพหุรูปแบบเปิดช่องทางใหม่สำหรับการสร้างทฤษฎีและทำความเข้าใจข้อความ หลายรูปแบบที่ซับซ้อนอย่างไร และในขณะที่มีการอภิปราย หน้าเว็บของ WHO Ebola จะแสดง การกำหนดค่าการลงทะเบียนและประเภทที่มีขอบเขตทับซ้อนกัน ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในสื่อ ดิจิทัลเชิงโต้ตอบ ทำให้เกิดความท้าทายเพิ่มขึ้นสำหรับนักวิเคราะห์พหุรูปแบบ

ภาพ 3 การแบ่งชั้นภาษาของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019)

นอกจากนี้ ด้านการวิเคราะห์ภาษาที่อยู่ในสื่อพหุรูปแบบก็ถูกจัดว่าเป็นแนวคิดหลักที่สำคัญแนวคิดหนึ่ง คือ แนวคิดของการแบ่งชั้น ดังภาพ 2.3 โดยทรัพยากรทางสัญลักษณ์จะถูกจำลองตามชั้นและอันดับเพื่ออธิบายวิธีการจัดระเบียบและรับรู้ความหมายผ่านสัญลักษณ์ทางวัตถุ (discourse semantics) สำหรับการศึกษาชั้นภาษาซึ่งเป็นคำที่พูดและเขียนจริงพร้อม ๆ กัน จะมีการวิเคราะห์เชิงหลักภาษา มีการรับรู้ผ่านวาทกรรมความหมายและศัพท์เฉพาะ (grammar and lexis) และการวิเคราะห์การออกเสียงและกราฟิก (phonology and graphology) ซึ่งการออกเสียง เช่น น้ำเสียง ระดับเสียง การเน้นข้อมูล และระบบกราฟิก เช่น ขนาดตัวอักษร สี ลักษณะ

แต่หากวาทกรรมหรือสื่อพหุรูปแบบที่ต้องการนำมาวิเคราะห์มีองค์ประกอบภาพผสมผสานอยู่ด้วย จะพิจารณาโดยใช้อุดมคติวิทยา (ideology) การผสมผสานทั่วไป (generic mix) และการผสมผสานการลงทะเบียน (registerial mix) โดยการวิเคราะห์ระหว่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ (intersemiosis) ซึ่งภาษาจะประกอบด้วย 2 ชั้น คือ

1. ชั้นเนื้อหา (content stratum) มีการรับรู้ผ่านวาทกรรมความหมายและศัพท์เฉพาะ ซึ่งมีการแยกประเภทย่อย ๆ ส่วนประกอบ ภาษาศาสตร์ ทักษะและอื่น ๆ โดยจำแนกเพื่อวิเคราะห์ความหมายของวาทกรรม (discourse semantics) ดังนี้ ภาษา (language) นำมาวิเคราะห์วาทกรรม (discourse) และภาพที่แสดง (visual images) นำมาวิเคราะห์สหสัมพันธ์ภายในภาพ (intervisual relations work) ด้านการวิเคราะห์วาทกรรมเกี่ยวกับระบบไวยากรณ์ (grammar) สำหรับ ภาษา (language) นำมาวิเคราะห์ คำ กลุ่มคำ วลี อนุประโยค และประโยคที่ซับซ้อน สำหรับภาพและส่วนประกอบนั้น นำมาวิเคราะห์ฉาก ตอน รูปร่างและส่วนประกอบต่าง ๆ โดยระดับต่าง ๆ ในชั้นเนื้อหาจะถูกจำลองเป็นส่วนประกอบของระดับที่สูงกว่า

2. ชั้นที่รับรู้การนำเสนอ (display stratum) ผ่านการพิมพ์/ กราฟิก (typography/ graphology and graphics) สำหรับภาษาเขียน พร้อมระบบสำหรับการสร้างภาพ โดยเน้นสาระสำคัญที่เป็นรูปธรรม (materiality) ดังภาพ 4

อุดมคติวิทยา			
การผสมผสานทั่วไป			
การผสมผสานการลงทะเลเบียน			
ชั้นเนื้อหา 	การวิเคราะห์ระหว่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประเภทย่อย รายการและส่วนประกอบ (ภาษาศาสตร์ ภาพ และ/หรือ อื่น ๆ)		
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">ภาษา</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">ภาพที่แสดง</td> </tr> </table>	ภาษา	ภาพที่แสดง
	ภาษา	ภาพที่แสดง	
	การวิเคราะห์ระหว่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ วิเคราะห์ความหมายของวาทกรรม		
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">วิเคราะห์วาทกรรม</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">วิเคราะห์สหสัมพันธ์ภายในภาพ</td> </tr> </table>	วิเคราะห์วาทกรรม	วิเคราะห์สหสัมพันธ์ภายในภาพ
วิเคราะห์วาทกรรม	วิเคราะห์สหสัมพันธ์ภายในภาพ		
การวิเคราะห์ระหว่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไวยากรณ์			
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">วิเคราะห์คำ กลุ่มคำ วลี อนุประโยค และประโยคที่ซับซ้อน</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">วิเคราะห์ฉาก ตอน รูปร่าง และส่วนประกอบต่าง ๆ</td> </tr> </table>	วิเคราะห์คำ กลุ่มคำ วลี อนุประโยค และประโยคที่ซับซ้อน	วิเคราะห์ฉาก ตอน รูปร่าง และส่วนประกอบต่าง ๆ	
วิเคราะห์คำ กลุ่มคำ วลี อนุประโยค และประโยคที่ซับซ้อน	วิเคราะห์ฉาก ตอน รูปร่าง และส่วนประกอบต่าง ๆ		
ชั้นรับรู้การนำเสนอ	การวิเคราะห์ระหว่างสัญลักษณ์ต่าง ๆ สาระสำคัญ การพิมพ์/ กราฟิก		

ภาพ 4 การแบ่งชั้นภาษาและภาพของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019)

นอกจากนี้ เป้าหมายเพิ่มเติม คือ การสำรวจความหมายของแนวทาง SF-MDA สำหรับการวิเคราะห์ข้อความที่มีหลายสัญศาสตร์และเพื่อแสดงความเป็นไปได้ จุดแข็ง และ ข้อจำกัด จาก การวิเคราะห์ที่เริ่มต้นด้วยภาพรวมของหน้าเว็บของ WHO Ebola ซึ่งแบ่งออกเป็น ส่วนประกอบต่าง ๆ และหน้าที่การใช้งานองค์ประกอบภายในส่วนเหล่านั้น ซึ่งจะมีตัวอย่าง การผสมรูปภาพและข้อความที่พบในหน้าเว็บที่แตกต่างกันเพื่อนำมาวิเคราะห์ดังตารางที่ 1 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อความและภาพ

ตารางที่ 1 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019)

ระดับของ สัญศาสตร์	ระบบ	นิยาม
ข้อความ		
<u>ประสบการณ์</u>		
วลี	กระบวนการ บทบาทของผู้เข้าร่วม สถานการณ์	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การกระทำ และความสัมพันธ์
<u>ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล</u>		
วลี	การใช้คำพูด	การแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น การแลกเปลี่ยนในเชิงการบอกเล่าหรือ การใช้คำถาม การซื้อขายและการบริการ เช่น คำสั่งซื้อและ ข้อเสนอ
ข้อความ		
วาทกรรมในข้อความ	ข้อมูลสำคัญ	การจัดระเบียบข้อมูล การกำหนดจุดหมายเพื่อดำเนินการ
ภาพ		
<u>ประสบการณ์</u>		
ชิ้นทำงาน	หัวข้อการถ่ายทอด การนำเสนอ ตัวแทนของข้อมูล การกำหนด	ความเป็นธรรมชาติของฉาก
ตอน	กระบวนการ บทบาทของผู้เข้าร่วม สถานการณ์	ภาพเหตุการณ์ การกระทำและความสัมพันธ์
รูปภาพ	ท่าทาง การแต่งกาย	ลักษณะของผู้เข้าร่วม
<u>ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล</u>		
ชิ้นทำงาน	มุมของภาพ ระยะของภาพ แสงใน ภาพ	ผลของการแสดงภาพ
ตอน	สัดส่วนที่สัมพันธ์กันของภาพ โดยรวม จุดสำคัญของภาพมุมมอง ของผู้ชม	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การกระทำ และความสัมพันธ์โดยภาพรวม
รูปภาพ	จุดนำสายตา	ทิศทางมุมมองของผู้ชมจากภายในผู้ชมหรือภายนอกผู้ชม
ข้อความ		
ชิ้นทำงาน	องค์ประกอบและกรอบของภาพ	การจัดส่วนประกอบของภาพโดยรวม โดยการทำสัญลักษณ์ เช่น การใส่กรอบในบางส่วนของภาพ
ตอน	ความต่อเนื่องของตอน	ตำแหน่งของเหตุการณ์ การกระทำและความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อ ภาพรวมและการทำสัญลักษณ์ในบางส่วนของตอน
รูปภาพ	ความต่อเนื่องของภาพที่อยู่ในตอน นั้น ๆ ระยะภาพ กรอบของภาพ	ตำแหน่งของภาพในตอนนั้น ๆ ที่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ การกระทำ หรือความสัมพันธ์และการทำสัญลักษณ์ในบางส่วนของภาพ

(แปลจาก O'Halloran, Tan & Wignell, 2019)

ตัวอย่างการวิเคราะห์ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ข้างต้นแสดงกระบวนการวิเคราะห์ที่มีการกำหนดรูปแบบในการสื่อสารพอสั้งเขปและมักจะทับซ้อนกับรูปแบบการสื่อสารแบบอื่น ๆ ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ ข้อความ (text) เน้นการวิเคราะห์ประสบการณ์

ปฏิสัมพันธ์และความหมายของวาทกรรมซึ่งเป็นวลี และภาพ เน้นการวิเคราะห์ประสบการณ์ ปฏิสัมพันธ์และความหมายของวาทกรรมเช่นเดียวกัน แต่แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นตอน (episode) และรูป (figure)

สำหรับตัวอย่างการวิเคราะห์วาทกรรมในรูปแบบภาพและเสียง มีการวิเคราะห์การเป็นตัวแทนของวิกิตโรฮิงญาในพม่าโดย BBC กับ Simon Reeve (2018) (Castaldi, 2021) ซึ่งกำหนดรูปแบบการวิเคราะห์โดยจำแนกเสียงกับภาพออกจากกัน โดยเสียง (auditory) จะวิเคราะห์ทั้งคำพูด (speech) เสียง (sound) และเพลง (music) ด้านภาพ (visual) มีการวิเคราะห์ตัวหนังสือ (writing) และการถ่ายภาพ (shots) ซึ่งวิเคราะห์วาทกรรมทั้งในเชิงความหมายโดยแฝง (connotation) การเป็นตัวแทนของตัวละคร (representation of actors) และการเป็นตัวแทนของกระบวนการ (representation of processes) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์ของ Castaldi (2021)

ช่องทาง ประสาท สัมผัส	แบบของ สัญศาสตร์	ความหมายของแต่ละพารามิเตอร์		
		ความหมายแฝง	การเป็นตัวแทนของ ตัวละคร	การเป็นตัวแทนของ กระบวนการ
เสียง	คำพูด	การพิสูจน์คุณสมบัติของ ศัพท์เฉพาะ	หลักการตั้งชื่อ การรวมและ การยกเว้น	โครงสร้างแบบผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำหรือแสดง ความรู้สึก
	เสียง	ประสบการณ์ ความหมาย ศักยภาพ ความลึกของมุมมอง การ เสียดแทง	คุณภาพเสียง, ระยะเวลาของ เสียง	เคลื่อนไหวหรืออยู่กับที่
	เพลง	ที่มา, ทำนอง	-	จังหวะ การเคลื่อนไหวของระยะ เสียง
ภาพ	ตัวหนังสือ	ศัพท์เฉพาะ, รูปแบบ, ขนาด, ตัวอักษร ฯลฯ	หลักการตั้งชื่อ การรวมและ การยกเว้น	-
	การถ่ายภาพ	การตั้งค่าให้สอดคล้อง	การจัดจ้องและท่าทาง ระยะ มุมกล้อง คนเดียว- กลุ่ม, ทั่วไป-เฉพาะเจาะจง, ภาพรวม-แยกส่วน	เคลื่อนไหวหรืออยู่กับที่

การวิเคราะห์แนวฮิวริสติกจะเน้นความตึงเครียดและความขัดแย้งระหว่างรูปแบบการสื่อสารที่เป็นระบบ การเป็นตัวแทนแบบมีไดนามิกของการกระทำทางสังคมแบบทันทีทันใด องค์ประกอบที่บ่งชี้

ระบบการเป็นตัวแทนทำหน้าที่เป็นวิธีการสอบสวนมักใช้ทฤษฎีเพื่อวิเคราะห์การแสดง ความเคลื่อนไหวของการกระทำทางสังคมแบบทันที ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้มีบทบาททางสังคมมักมี ส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ ระหว่างกันและพร้อมกันในระดับต่าง ๆ ของการรับรู้และ/หรือ ความสนใจและ/หรือความตระหนัก นอกจากนี้ ความสนใจใช้แทนกันได้ในระดับหนึ่ง นักวิเคราะห์ สามารถอ่านระดับของการรับรู้จากจำนวนความสนใจที่นักแสดงทางสังคมแสดงให้กับการกระทำใน ระดับที่สูงกว่าบางอย่าง โดยการกระทำระดับสูงคือการกระทำที่สร้างขึ้นจากการใช้การกระทำระดับ ล่างจำนวนมาก โดยใช้รูปแบบการสื่อสารที่หลากหลาย ตัวอย่างของการกระทำระดับสูง เช่น การสนทนา การอ่านนิตยสาร ดูทีวี การกระทำระดับสูงแต่ละอย่างประกอบด้วยการกระทำระดับล่าง หลายอย่าง เช่น คำพูด ท่าทางเฉพาะตัว อาจพยักหน้า จ้องตาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ท่าทางของ นักสังคมสงเคราะห์ และอื่น ๆ (Philip, 2004)

ทั้งนี้ ความท้าทายหลักในการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ คือ การพัฒนาทฤษฎีและกรอบ แนวคิดสำหรับทรัพยากรเกี่ยวกับสัญญาณอื่นนอกเหนือจากภาษา การสร้างแบบจำลองของ กระบวนการทางสัญญาณทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแบ่งระหว่าง การแบ่งครึ่ง การแบ่งส่วนซ้ำ และการตีความช่องว่างทางความหมายที่ซับซ้อนซึ่งปรากฏให้เห็นภายในและข้ามปรากฏการณ์ใน หลายรูปแบบ มีเหตุผลหลายประการที่ทำให้กระบวนการที่เปลี่ยนไปจากการศึกษาภาษาเพียงอย่าง เดียวไปเป็นการศึกษาการรวมภาษากับแหล่งข้อมูลอื่น ประการแรก นักวิเคราะห์วาทกรรมที่พยายาม ตีความแนวปฏิบัติวาทกรรมของมนุษย์ในวงกว้าง พบว่า จำเป็นต้องอธิบายความหมายที่เกิดขึ้นจาก แหล่งข้อมูลเชิงสังเคราะห์หลายตัวที่นำไปใช้ในสื่อต่าง ๆ รวมถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเชิงโต้ตอบร่วมสมัย ประการที่สอง เทคโนโลยีในการพัฒนาวิธีการใหม่สำหรับการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ เช่น เครื่องมือทำนายเหตุประกอบหลายรูปแบบ มีจำหน่ายแล้วและมีราคาจับต้องได้ สุดท้ายนี้ การวิจัย แบบสหวิทยาการได้กลายเป็นเรื่องปกติมากขึ้น เนื่องจากนักวิทยาศาสตร์จากหลากหลายสาขาวิชา พยายามแก้ไขปัญหาที่คล้ายกัน (O'Halloran et al., 2011; O'Halloran, 2011)

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวทางการวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ในอดีตพบว่า ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีผู้วิจัยนำการวิเคราะห์รูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษา เช่น การนำวาทกรรม พหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis) มาช่วยในวิเคราะห์หนังสือ อาทิ ในประเทศ อินโดนีเซียมีการวิเคราะห์ภาพในหนังสือเรียน EFL ซึ่งเป็นหนังสือเรียนที่ใช้ภายในประเทศ ผู้วิจัยนำ ภาพในหนังสือเรียนจำนวน 158 ภาพมาวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบซึ่งมีการจำแนกโหมดว่าเป็น ภาพของมนุษย์ สัตว์ วัตถุหรือสถานที่ก่อน แล้วจึงวิเคราะห์ภาพเชิงลึกเกี่ยวกับวาทกรรมต่อไป ซึ่ง พบว่าวาทกรรมพหุรูปแบบมักมีอยู่ในหนังสือเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนและครูผู้ใช้ตำราเข้าใจ

การเรียนรู้ง่ายขึ้นจึงจำเป็นต้องนำเสนอหลากหลายรูปแบบพร้อมกัน เช่น มีภาพประกอบซึ่งภาพก็จะแสดงอัตลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมไปด้วย (Purwaningtyas, 2020) ซึ่งการวิเคราะห์หนังสือนี้มีความสอดคล้องบางส่วนกับการวิจัยของ Ghoushchi et al. (2021) กล่าวคือ ผลการวิเคราะห์ภาพและข้อความของหนังสือเรียน EFT ซึ่งเป็นหนังสือเรียนในประเทศอิหร่าน แม้ภาพจะมีการออกแบบที่แตกต่างกัน แต่ภาพจะมีความสัมพันธ์และเสริมกันกับข้อความซึ่งส่งผลต่อการถ่ายทอด ซึ่งการวิเคราะห์ตำรา ELT ในครั้งนี้ มีการวิเคราะห์แบบ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ดังภาพ 2 ที่มีการจำแนกข้อมูลและวิเคราะห์ทั้งข้อความ (textual) อุดมคติ (ideational) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) (Ghoushchi et al., 2021) หรือการวิเคราะห์ตำราเรียนด้านภาษา (เปอร์เซีย) ก็มีการนำการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบมาใช้ในการวิเคราะห์วาระระบบการถ่ายทอดใน Visual Grammar สัมพันธ์กับการใช้สกรรรมกริยาหรือไม่ โดยพิจารณาถึงความจำเป็นในการตรวจสอบว่าไวยากรณ์ประเภทนี้จะมีส่วนช่วยในการสอนภาษาอย่างไร ซึ่งการวิเคราะห์เผยให้เห็นหน้าที่ของรูปภาพในการตีความความหมายและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพกับข้อความด้วย วาจา (Ahmadi, 2019) หรือในประเทศปากีสถานก็มีการนำการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อดูว่าคุณภาพของการเรียนเกิดจากการออกแบบภาพในลักษณะใด โดยวิเคราะห์สิ่งที่ภาพสื่อสารกับคำอธิบาย จำแนกเป็นความหมายที่ต้องการนำเสนอ ความหมายเชิงโต้ตอบและความหมายเชิงประกอบกัน/เสริมกัน (Mushtaq et al., 2022)

นอกจากนี้ มีการนำการศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (a critical discourse analysis) มาช่วยในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในหนังสือเรียน ซึ่งวิเคราะห์วาทกรรมหนังสือเรียน โดยใช้กรอบมิติ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ตัวบทของหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทยทั้ง 4 หลักสูตรโดยศึกษาทั้งในระดับวากยสัมพันธ์ อรรถศาสตร์ วัจนปฏิบัติศาสตร์และปริเฉทวิเคราะห์ เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก 2) การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมของหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 4 หลักสูตรตามแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารเพื่ออธิบายภาพรวมของตัวบทหนังสือเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์อุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในหนังสือเรียนได้ดีขึ้น โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสาร 8 ประการ ได้แก่ ฉาก (Setting), ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participant), จุดมุ่งหมาย (End), การลำดับวัจนกรรม (Acts sequence), น้ำเสียง (Key), เครื่องมือ (Instrumentality), บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of interaction and interpretation), ประเภทการสื่อสาร (Genre) 3) พิจารณาวิถีปฏิบัติทางสังคม วัฒนธรรม และความสัมพันธ์ระหว่างมิติทั้งสาม โดยผู้วิจัยพิจารณา 2 ประเด็น ได้แก่ อิทธิพลของปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่ออุดมการณ์ใน หนังสือเรียนและผลของการสื่ออุดมการณ์ของหนังสือเรียนที่อาจมีผลต่อสังคม (วิสันต์ สุขวิสิทธิ์, 2554)

อีกทั้งการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ก็สามารถช่วยในการวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ได้ อาทิ การวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับประถมศึกษาตามลำดับ (วิทยา ยุวภูษิตานนท์, 2561; อรปวีณ์ นามสนิท, 2558) สำหรับการวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น ผู้วิจัยใช้ทั้งการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาและหนังสือวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เพื่อเสนอกรอบแนวคิดของสาระและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ประชาธิปไตยในระดับประถมศึกษา (อรปวีณ์ นามสนิท, 2558)

การวิจัยหนังสือเรียน (textbook research) ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาช่วยในการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ โดยการนำข้อมูลที่บันทึกมาวิเคราะห์ความถี่ เปรียบเทียบผลวิเคราะห์ ดีความและสรุปอภิปราย เพื่อนำไปใช้ในการประเมินความเหมาะสมของหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ในประเทศไทยและครูผู้ใช้นักเรียนคณิตศาสตร์ในประเทศไทย (ธานี เครืออยู่, 2552)

นอกจากนี้ การวิจัยแบบผสม (mixed-method research) ก็สามารถช่วยในการวิเคราะห์การเลือกใช้นักเรียนของครูได้อีกด้วย อาทิ การวิเคราะห์ผลของการเลือกหนังสือเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครู (สาณัฐรักษ์ ฟองวาริน, 2552) และการวิเคราะห์พฤติกรรมของครูในการใช้หนังสือเรียนและผลที่เกิดขึ้นกับพฤติกรรมผู้เรียน (อนุรักษ์ วงศ์แก้ว, 2552) ต่างก็ใช้ทั้งการวิเคราะห์เชิงบรรยาย เช่น ความถี่ร้อยละและการทำตาราง 2 มิติ (cross-tabulation) ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เช่นกัน

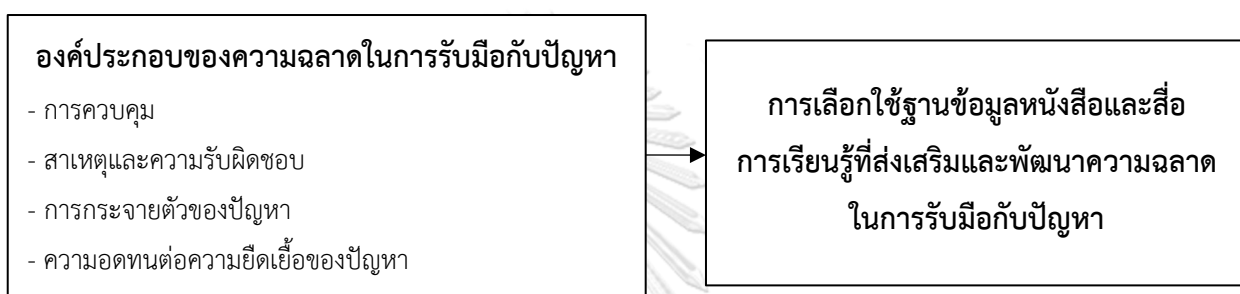
จากงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ในอดีตที่นำเสนอข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์มิติต่าง ๆ ของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ซึ่งจัดว่าเป็นส่วนสำคัญและมีอิทธิพลอย่างมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแม้เป็นการวิจัยหนังสือและสื่อการเรียนรู้เช่นกัน แต่มีการใช้วิธีวิทยาการวิจัยในการวิเคราะห์วาทกรรมที่ต่างกันก็นำมาซึ่งผลการวิเคราะห์อันเป็นสารสนเทศที่ลึกซึ้งแตกต่างกันด้วย และเพื่อให้การวิเคราะห์วาทกรรมจากหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทย มีความลึกซึ้งและสะท้อนมิติเฉพาะในการนำเสนอที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ (multimodal discourse analysis) มาช่วยในการศึกษาครั้งนี้

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

แต่ละบุคคลมีคุณลักษณะด้านความฉลาดในการรับมือกับปัญหาในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งคุณลักษณะนี้เกิดจากการรวมกันขององค์ประกอบสำคัญ 4 มิติ ได้แก่ มิติการควบคุม มิติสาเหตุและ

ความรับผิดชอบ มิติการกระจายตัวของปัญหา และมิติความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา ด้วยเหตุนี้ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ จึงมุ่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา โดยเน้นการส่งเสริมในแต่ละมิติที่ต่างกัน ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาที่พัฒนาขึ้นจึงจำแนกข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ตามมิติต่าง ๆ ข้างต้นเพื่อความสะดวกในการเลือกใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้และการนำไปใช้จริงกับนักเรียนหรือบุคลากรในการดูแลของครูและผู้ปกครองที่ใช้ฐานข้อมูลฯ ซึ่งหากบุคลากรมีมิติด้านใดต่ำฐานข้อมูลก็จะนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมมิติด้านนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อความฉลาดในการรับมือกับปัญหาโดยภาพรวมของบุคลากรไปด้วย

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1) เพื่อสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้ 3) เพื่อวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 4) เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง

กระบวนการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจและวิเคราะห์สื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหา จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการวิจัยมาพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 2 โดยขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบ การทำต้นแบบ (prototype) และการประเมินผลการใช้งาน โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากรและตัวอย่างวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์สื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การวิจัยขั้นตอนนี้เป็นการสำรวจรูปแบบและลักษณะของสื่อที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทย จากนั้นนำมาวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) และวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทย

การสำรวจและวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ วิกิทัศน์การสอน เพลง นิทานและการ์ตูน ซึ่งเป็นข้อมูลประเภทข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง สี สัญลักษณ์

1.1 แหล่งข้อมูล

1. หนังสือ สืบค้นจาก

- ห้องสมุด เช่น ห้องสมุดโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถม, ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานวิทยทรัพยากร หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ห้องสมุดประชาชน (ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ วัดราชโอรสาราม)
- ร้านขายหนังสือ เช่น ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, นายอินทร์, B2s, SE-ED book
- ฐานข้อมูลออนไลน์ คือ ฐานข้อมูลบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ วิดีทัศน์การสอน เพลง นิทานและการ์ตูน สืบค้นจาก Google และ Youtube ด้วยคำค้น ดังนี้ นิทาน ป.1, การ์ตูน ป.1, เพลง ป.1, คณิตศาสตร์ ป.1, ภาษาไทย ป.1, ภาษาอังกฤษ ป.1, วิทยาศาสตร์ ป.1, สังคม ป.1, การงาน ป.1, ศิลปะ ป.1, พละ ป.1

1.2 เกณฑ์การคัดเลือกหนังสือและสื่อการเรียนรู้

หนังสือที่พร้อมสำหรับการสุ่มหนังสือจะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

1. คัดเลือกเฉพาะหนังสือที่เผยแพร่ในประเทศไทย
2. คัดเลือกเฉพาะหนังสือที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลาย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2566)
3. ราคาต่อเล่ม ไม่เกิน 100 บาท
4. เข้าถึงการซื้อได้ง่าย มีวางจำหน่ายที่ร้านขายหนังสือชั้นนำในประเทศไทย
5. หากเป็นหนังสือเกี่ยวกับความฉลาดในการแก้ปัญหาและเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลจะนำเข้าวิเคราะห์เป็นกรณีพิเศษ

สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่พร้อมสำหรับการสุ่มสื่อการเรียนรู้จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

1. คัดเลือกสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ วิดีทัศน์การสอน เพลง นิทานและการ์ตูน ที่ใช้ในประเทศไทยเท่านั้น
2. คัดเลือกเฉพาะสื่อการเรียนรู้ที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลาย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2566)

3. คัดเลือกเฉพาะสื่อที่ได้รับความนิยมใน 10 อันดับแรกเท่านั้น (พิจารณาจากจำนวนครั้งที่มีการเข้าชม)

1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการสืบค้นเพื่อรวบรวมรายชื่อของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลาย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2566) และผ่านเกณฑ์ทั้งหมดก่อน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเก็บข้อมูล ซึ่งพบหนังสือที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 221 เล่ม และสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเกณฑ์จำนวน 110 เรื่อง จากนั้นสุ่มหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และนำข้อมูลเหล่านี้เก็บเข้าคลังและลงรหัสเพื่อเตรียมพร้อมสู่การจำแนกและวิเคราะห์ต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสำรวจลักษณะโดยทั่วไปของหนังสือและสื่อการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดขอบเขตในการวิเคราะห์ภาษาและวิเคราะห์ภาพตามแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเลเบียนและประเภท (genre) ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ดังภาพ 2 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาขอบเขต (field) การศึกษาวิธีการนำเสนอ (mode) และการศึกษาแนวโน้มวิถีชีวิต (tenor) ซึ่งจะนำข้อความ (textual) อุดมคติ (ideational) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) มาวิเคราะห์ ดังตารางที่ 3 ซึ่งวิเคราะห์ผ่านโปรแกรม ATLAS.ti โดยการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบจากหนังสือกับสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในงานวิจัยนี้ มีลักษณะการวิเคราะห์ที่ต่างกัน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ภาษา วาทกรรมพหุรูปแบบจากหนังสือ (book) เป็นการเล่าเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำและภาษา แต่ว่าทกรรมพหุรูปแบบจากสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube) จะต้องวิเคราะห์ภาษาที่นำเสนอผ่านเสียงและ/ หรือ ตัวหนังสือ ลักษณะการวิเคราะห์คล้ายคลึงกันแต่ต้องวิเคราะห์ทั้งส่วนของเสียงและตัวหนังสือด้วย

2) การวิเคราะห์ภาพ วาทกรรมพหุรูปแบบจากหนังสือ (book) เป็นการนำเสนอภาพประกอบเรื่อง ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ภาพในเล่มหนังสือทั้งในส่วนของภาพที่เล่าเรื่องและเร้าความรู้สึก ส่วนประกอบของหน้าหนังสือที่เสริมผู้อ่าน ลักษณะตัวอักษรที่นำเสนอ และภาพข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นต่อผู้อ่าน ส่วนวาทกรรมพหุรูปแบบจากสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube) เป็นการนำเสนอทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว นอกจากจะวิเคราะห์ภาพที่เล่าเรื่องและเร้าความรู้สึก ส่วนประกอบของหน้าหนังสือที่เสริมผู้อ่าน ลักษณะตัวอักษรที่นำเสนอ และข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นต่อผู้อ่านเช่นเดียวกับหนังสือแล้ว ยังต้องวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของภาพ ลักษณะของเสียงประกอบเพลง และบริบทแวดล้อมที่เกิดขึ้นในวิดีโอที่สนับร่วมด้วย

ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จึงดำเนินการวิเคราะห์หนังสือ (book) และสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube) ทั้งในส่วนของการวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพ ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3 และวิเคราะห์ตาม Code book ในตารางที่ 4

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สื่อพหุรูปแบบ

	การวิเคราะห์ภาษา	การวิเคราะห์ภาพ
ข้อความ (textual)	ความสัมพันธ์บูรณาการกันและความสมดุล การเลือกใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม เครื่องหมายวรรคตอน แบบอักษร ขนาด อักษร การจัดวาง เทคนิคการนำเสนอที่ สนับสนุนวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูล การสื่อสารและการแสดงออก การจัดการกับ รูปแบบของข้อความประเภทต่าง ๆ ในทุก การลำดับเรื่อง การเลือกใช้โครงสร้างประโยค ที่หลากหลายเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ	องค์ประกอบภาพและจุดสนใจ การจัดวาง การใช้คำหรือภาพที่พุ่มเพอຍ การแสดงความหมายทั้งคำพูดหรือ ความคิด ในรูปแบบที่บูรณาการ ซึ่งจะ แยก การใช้ คำ รุ ออกจาก ภาพ ความสัมพันธ์ของตัวละครและการ กระทำต่าง ๆ
อุดมคติ (Ideational)	ข้อมูลที่ให้มาคืออะไร มีความสัมพันธ์กับ AQ อย่างไร คุณลักษณะที่สอดแทรก คืออะไร การจัดกระบวนการ (การกระทำทางวาจาและ จิตใจ) ความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในลำดับ การเล่าเรื่อง การใช้รายละเอียดพื้นหลังเพื่อ สร้างอารมณ์และบรรยากาศ การใช้ สถานการณ์และเวลา	การปรากฏตัวของตัวละคร ความแตกต่างระหว่างตัวละครต่าง ๆ ใน การแสดงความสัมพันธ์ เช่น การแสดงสี หน้า หรือรายละเอียดของภาพ กระบวนการทางวาจาและจิตใจ ความรู้ ความเข้าใจหรือการรับรู้ในระหว่างภาพ/ เหตุการณ์ การแสดงบริบทและ การเปลี่ยนแปลงมีการเพิ่มอะไรให้กับ ข้อความ ความไม่สอดคล้องของข้อความ กับรูปภาพ
ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (interpersonal)	มุมมองของผู้บรรยาย วิธีการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บรรยาย ตัวละครและ ผู้รับสาร การใช้ภาษา การใช้โครงสร้าง การเล่าเรื่อง โครงสร้างข้อมูลและภาษาที่ใช้ ดึงดูดความสนใจผู้รับสาร การใช้กิริยาช่วยใน ข้อความ การคัดเลือก ดัดแปลง สังเคราะห์ และจัดรูปแบบเนื้อหาให้เหมาะกับความคิด ส่วนบุคคลของผู้รับสาร	จุดสนใจ การมีส่วนร่วมของตัวละคร เช่น การแสดงสีหน้า หรือรายละเอียดของ ภาพ บรรยากาศ สี แสง ที่ดึงดูด ความสนใจหรือเน้นอักษร

คู่มือลงรหัส (Code book) ในการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบ

งานวิจัยนี้ดำเนินการจัดทำคู่มือลงรหัสในการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบโดยจำแนกเป็นการวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพ โดยการวิเคราะห์ภาษาด้านข้อความประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 13 ตัวแปร ด้านอุดมคติประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 2 ตัวแปร และการวิเคราะห์ภาพด้านข้อความประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 14 ตัวแปร ด้านอุดมคติประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 2 ตัวแปร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวแปรในการวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพ

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรย่อย	
การวิเคราะห์ภาษา ด้านข้อความ		
ชื่อเรื่อง	1. เชิงบวก	2. เชิงลบ
การถ่ายทอดเนื้อเรื่อง	1. เชิงบวก	2. เชิงลบ
เนื้อเรื่อง	1. ผู้ใหญ่ควรเล่าให้ฟัง	2. เด็กสามารถอ่านและเข้าใจได้ด้วยตนเอง
ลักษณะตัวละครที่ถ่ายทอด	1. บุรุษที่ 1	2. บุรุษที่ 2
การสื่อความของข้อความ	1. สมบูรณ์	2. ไม่สมบูรณ์
การสื่อ	1. โดยตรง	2. โดยนัย
ความหมายภาษาที่ใช้	1. ทางการ	2. ไม่ทางการ
การใช้ภาษา	1. รูปธรรม	2. นามธรรม
ลักษณะคำประพันธ์	1. คล้องจอง	2. ความเรียง
ระดับภาษา	1. เหมาะกับวัยของผู้่าน	2. ไม่เหมาะกับวัยของผู้่าน
ประโยค	1. ความเดียว	2. ความซ้อน

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรย่อย		
ความเหมาะสมของภาษา	1. สั้นกระชับ	2. ฟุ่มเฟือย	
ความเข้มของคำ	1. มีการใช้คำเชิงบวก	2. มีการใช้คำเชิงลบ	3. ไม่มี
การวิเคราะห์ภาษา ด้านอุดมคติ			
ลักษณะการถ่ายทอดประสบการณ์	1. ทางตรง	2. ทางอ้อม	
ลักษณะของประสบการณ์	1. เกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก	2. ไม่เกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก	
วัตถุประสงค์ของหนังสือ	1. มีการบอกอย่างชัดเจน	2. ไม่มีการบอกอย่างชัดเจน	
เสริมประสบการณ์ด้าน	1. การควบคุม	2. การค้นหาสาเหตุและ/หรือความรับผิดชอบ	3. ความสามารถในการกระจายตัวของปัญหา
	4. ความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา	5. อื่น ๆ	
การวิเคราะห์ภาษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			
รูปแบบการเล่าเรื่อง	1. เล่าให้ฟังทางเดียว	2. มีคำถามให้คิด	3. มีกิจกรรมให้ทำเพิ่มเติม
ปฏิสัมพันธ์	1. หนังสือกับพ่อแม่/ ครูที่อ่านให้เด็กฟัง	2. หนังสือกับเด็ก	3. พ่อแม่/ ครูกับเด็ก
การวิเคราะห์ภาพ ด้านข้อความ			
ภาพ	1. ภาพการ์ตูน	2. ภาพล้อเลียน	3. ภาพวาดเสมือนจริง
มุมมองของภาพ	1. Zoom distance	2. Medium distance	3. Length distance
แสงของภาพ	1. เน้นแสงสว่าง	2. เน้นความมืด	3. ปกติ
การซ้อนภาพ	1. มี	2. ไม่มี	

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรย่อย		
ความคมชัดของภาพหลัก	1. ชัด	2. เบลอ	
ความคมชัดของพื้นหลัง	1. ชัด	2. เบลอ	
การแสดงสีหน้าของภาพ	1. มีการแสดงเชิงบวก	2. มีการแสดงเชิงลบ	3. ไม่มี
ทิศทางการมอง	1. ภายในสู่ผู้ชม	2. ภายนอกสู่ผู้ชม	
การสื่อความของภาพ	1. ภาพสื่อเรื่องราวโดยสมบูรณ์	2. ภาพสื่อเรื่องราวไม่สมบูรณ์	
ตรรกะของภาพกับข้อความ	1. สอดคล้องกัน	2. ไม่สอดคล้องกัน	
การจัดวางองค์ประกอบของภาพ	1. มีแบบแผน	2. ไม่มีแบบแผน	
การจัดวางตัวอักษร	1. มีแบบแผน	2. ไม่มีแบบแผน	
ขนาดตัวอักษรในภาพ	1. เล็ก	2. ปกติ	3. ใหญ่
แบบตัวอักษรในภาพ	1. ททางการ	2. ไม่ททางการ	
การวิเคราะห์ภาพ ด้านอุดมคติ			
การใช้สีสื่ออารมณ์/สถานการณ์	1. มี	2. ไม่มี	
การแต่งกายของภาพหลัก	1. สุภาพ	2. ไม่สุภาพ	
รูปร่างหน้าตาของภาพหลัก	1. สื่อถึงบุคลิกลักษณะ	2. ไม่สื่อถึงบุคลิกลักษณะ	

ชื่อตัวแปร	ตัวแปรย่อย		
ท่าทางของภาพ	1. สื่อถึง	2. ไม่สื่อถึง	
หลัก	บุคลิกลักษณะ	บุคลิกลักษณะ	
ส่วนประกอบใน	1. จำเป็น	2. ไม่จำเป็น	
หน้าหนังสือ			
การวิเคราะห์ภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			
สีของภาพส่งผล	1. ช่วยเร้าความรู้สึก	2. ช่วยเน้นจุดสนใจ/	3. ช่วยเพิ่มความน่า
ต่อผู้อ่าน	ของผู้อ่าน	นำสายตา	ติดตาม
สีของพื้นหลัง	1. ช่วยเร้าความรู้สึก	2. ช่วยเน้นจุดสนใจ/	3. ช่วยเพิ่มความน่า
ส่งผลต่อผู้อ่าน	ของผู้อ่าน	นำสายตา	ติดตาม

ทั้งนี้ หากการวิเคราะห์หนังสือและ/ หรือสื่อการเรียนรู้ในตัวแปรใดเข้าข่ายตัวแปรย่อยมากกว่า 1 ตัวแปร จะพิจารณาความถี่ในตัวแปรย่อยที่มีมากที่สุดเพื่อนำเสนอโดยภาพรวมของหนังสือและ/ หรือสื่อการเรียนรู้นั้น ๆ

1.5 การตรวจสอบความตรงและความเที่ยงในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวแปรที่กำหนด จากนั้นนำการวิเคราะห์มาตรวจสอบความตรงและความสอดคล้องภายในของการวิเคราะห์กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทดสอบความตรงและความเที่ยง ระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดลองวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้โดยใช้ Code book ในการวิเคราะห์หาพฤติกรรมในสื่อทุกรูปแบบที่กำหนดขึ้น จากนั้นปรับปรุงการวิเคราะห์ที่ในบางส่วนให้สมบูรณ์และสอดคล้องกันทั้งหมดแล้วจึงนำแนวทางในการวิเคราะห์ไปใช้ในการวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สุ่มวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

ในขั้นตอนนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย การออกแบบ การทำต้นแบบ (Prototype) และการประเมินผลการใช้งาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การออกแบบฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ตัวแปรในงานวิจัย

งานวิจัยนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 1 ตัวแปร คือ ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ซึ่งประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ มิติการรับรู้และควบคุมสถานการณ์ มิติสาเหตุและความรับผิดชอบ มิติการกระจายตัวของปัญหา และมิติความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนา คือ ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง ผู้วิจัยพัฒนาโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบในชั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดโครงสร้างของฐานข้อมูลและสร้างฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ครูและผู้ปกครองสามารถเลือกศึกษาและนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้

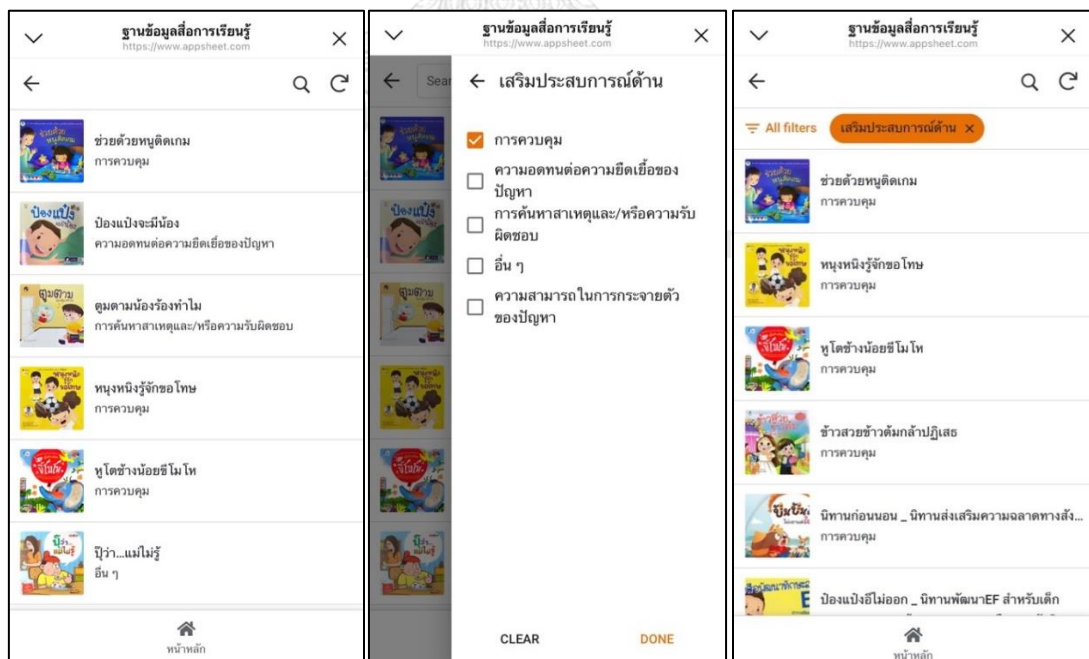
2.2 การทำต้นแบบ (Prototype)

ลักษณะของต้นแบบ

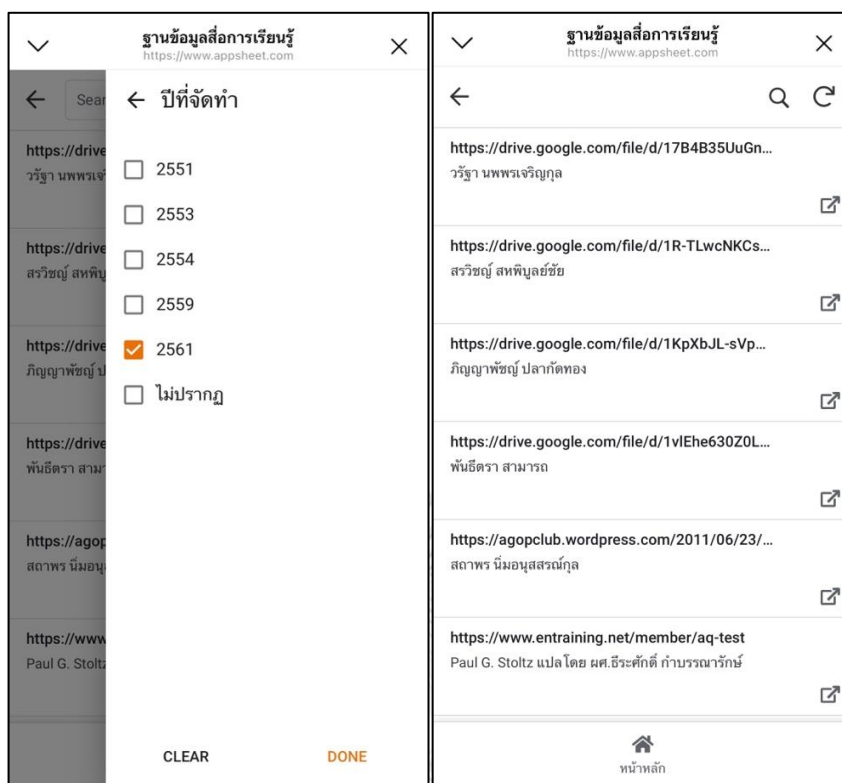
ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำต้นแบบผ่าน appsheet ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปในการสร้างแอปพลิเคชัน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ในชั้นตอนที่ 1 รวบรวมใส่ใน google sheet จากนั้นดำเนินการตั้งค่าข้อมูลและการนำเสนอเพื่อให้ได้ต้นแบบฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองที่เมื่อเข้าสู่ฐานข้อมูลฯ ครูและผู้ปกครองสามารถเลือกเข้าสู่รายการได้ใน 2 ส่วน คือ 1. การนำเสนอแบบประเมินระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ซึ่งจะเป็นการนำเสนอแบบประเมินที่มีผู้ผลิตและพัฒนามาแล้วอย่างหลากหลาย เพื่อให้ครูและผู้ปกครองเลือกนำไปใช้ 2. การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ควรใช้เพื่อพัฒนาบุตรหลานหรือนักเรียนในสังกัดของท่านในมิติที่ควรเสริม โดยจำแนกตามมิติต่าง ๆ ซึ่งมี 4 มิติ ได้แก่ มิติการรับรู้และควบคุมสถานการณ์ มิติสาเหตุและความรับผิดชอบ มิติการกระจายตัวของปัญหา และมิติความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา ดังภาพ 6-8

ภาพ 6 หน้าหลักของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

ภาพ 7 หน้าหนังสือและสื่อการเรียนรู้ของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ภาพ 8 หน้าแบบวัด AQ ของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ช่องทางการเข้าถึงฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

<https://www.appsheet.com/start/45c2fb58-b5ea-4aca-959a-9a763aa1c451>

2.3 การประเมินผลการใช้งาน

ในส่วนนี้เป็นการนำฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมาทดลองใช้กับผู้ปกครองและครูที่สอนหรือมีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อสำรวจความพึงพอใจทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.3.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศ

ตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่อาสาสมัครเข้าทดลองใช้ฐานข้อมูลจำนวน 100 คน

การเลือกตัวอย่างครั้งนี้ใช้การเลือกแบบอาสาสมัคร (volunteer sampling) โดยต้องผ่านเกณฑ์ดังต่อไปนี้จึงสามารถเข้าร่วมได้

2.3.2 เกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่าง

1. เป็นครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. สามารถใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พื้นฐานได้ เช่น คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่

2.3.3 วิธีการติดต่อและวิธีการเข้าถึงผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนเข้าร่วมการเก็บข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ และดำเนินการติดต่อโรงเรียนเพื่อขอแจกเอกสารประชาสัมพันธ์เข้าร่วมการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้สนใจที่ผ่านเกณฑ์จะสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นได้อย่างเป็นสาธารณะและไม่จำเป็นต้องแสดงตน

2.3.4 วิธีการพิทักษ์สิทธิ ป้องกันความเสี่ยง และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่าง/ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

1. เก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามโดยไม่ระบุชื่อผู้ตอบและไม่แสดงตน
2. มีการขอยกเว้นหนังสือยินยอมเพื่อป้องกันการสืบย้อนถึงตัวตนของผู้ให้ข้อมูล
3. ดำเนินการทำลายข้อมูลหลังสิ้นสุดการวิจัยจำนวน 10 ปี

2.3.5 นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการประเมินผลการใช้งาน

การวิจัยครั้งนี้ นำเสนอฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองที่ประกอบด้วย นิยามคำศัพท์ ดังนี้

ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ) เป็นพฤติกรรมตอบสนองของแต่ละบุคคลในการอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา และรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อควบคุมและจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถผ่านวิกฤตินั้น ๆ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

หนังสือและสื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่อยู่ในรูปแบบหนังสือเรียน และหนังสืออ่านนอกเวลา และสื่อดิจิทัลที่อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ วัสดุทัศนการสอน เพลง นิทานและการ์ตูนที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือ

กับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในรูปแบบของข้อความ ข้อความประกอบภาพ ข้อความประกอบเสียง ภาพนิ่ง ภาพจริง ภาพวาดเหมือนจริง ภาพการ์ตูน ภาพล้อ ภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงบรรยาย หรือภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง

ฐานข้อมูลฯ หมายถึง ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและ ผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

แบบวัดฯ หมายถึง แบบวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.4 เครื่องมือวิจัย

2.4.1 แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ว่าทกรรมพหุรูปแบบในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง และเพิ่มให้เกิดความเหมาะสมในการใช้งานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้งานจริง โดยแบบประเมินดังกล่าวจำแนกการประเมินออกเป็น 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลอันเป็นผลดีต่อผู้ใช้ ทั้งในส่วนของ การนำเสนอแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ

มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุม ตรงตามความต้องการของผู้ใช้และใช้ได้จริง ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลได้ดี สมเหตุสมผล ง่ายต่อการใช้งาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ

มาตรฐานที่ 4 มาตรฐานด้านความถูกต้อง หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ

2.4.2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา หนังสือและสื่อการเรียนรู้ของ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูลและศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพเครื่องมือ เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยฉบับร่าง และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบประเมินฯ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการวิจัยจำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน เพื่อหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity index: CVI) ของ Polit and Beck (2006) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าที่เกี่ยวข้องกับความตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

- ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม (item-level content validity: I-CVI) คำนวณจากจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คะแนน 3 หรือ 4 ในรายข้อนั้นหารด้วยจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
- ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน (scale-level content validity index, universal agreement calculation method: S-CVI/UA) คำนวณจากจำนวนข้อคำถามที่มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย 3 หรือ 4 คน จากผู้เชี่ยวชาญทุกคนหารด้วยจำนวนข้อคำถามทั้งหมด
- ค่าเฉลี่ยดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม (scale-level content validity index, averaging calculation method: S-CVI/Ave) คำนวณจากค่าเฉลี่ยค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม (I-CVI)
- ค่าเฉลี่ยสัดส่วนสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ (mean expert proportion) คำนวณจากผลรวมของสัดส่วนความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านหารด้วยจำนวน

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด ซึ่งสัดส่วนความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านคำนวณจากจำนวนข้อคำถามที่ ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นให้ 3 หรือ 4 ทารด้วยจำนวนข้อทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบประเมินมีค่าเฉลี่ยดัชนีความตรงเชิงเนื้อหารายข้อคำถาม (I-CVI) เท่ากับ .93 มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งแบบสอบถาม (S-CVI/UA) เท่ากับ .92 และมีค่าเฉลี่ยสัดส่วนความสอดคล้องผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ .93 รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ				จำนวนคนที่เห็นด้วย	Item CVI
	1	2	3	4		
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์						
1.การประเมินความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของระบบสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก	4	4	4	1	3	.75
2.ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนา AQ ให้กับเด็กในการดูแลของท่านได้เป็นอย่างดี	4	4	4	4	4	1.00
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้						
1.สื่อที่ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสามารถใช้ในการเสริม AQ ของเด็กได้จริง	4	4	4	4	4	1.00
2.ฐานข้อมูลฯ แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว	4	4	4	1	3	.75
3.ฐานข้อมูลฯ มีข้อมูลสื่อที่หลากหลาย	4	4	4	4	4	1.00
4.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุม	4	2	4	4	3	.75
5.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการ	4	2	4	4	3	.75
มาตรฐานด้านความเหมาะสม						
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่ยืดต่อความเข้าใจ	4	4	4	4	4	1.00
2.ฐานข้อมูลฯ มีการจัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ยืดต่อการค้นหา	4	4	4	4	4	1.00
3.ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรเหมาะสมต่อการอ่าน	4	4	4	4	4	1.00
4.ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังเหมาะสมต่อการอ่าน	4	4	4	4	4	1.00
5.ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมทุกหลักไวยากรณ์	4	4	4	4	4	1.00
6.ฐานข้อมูลฯ สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา	4	4	4	4	4	1.00
7.ฐานข้อมูลฯ สามารถเข้าถึงได้ด้วยอุปกรณ์หลายประเภท	4	4	4	4	4	1.00
มาตรฐานด้านความถูกต้อง						
1.การรายงานผลการประเมินระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มีความถูกต้องแม่นยำ	0	4	4	4	3	.75
2.การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับด้านที่พึงพัฒนา	4	4	4	4	4	1.00
สัดส่วนความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	.94	.88	1.00	.88	ค่าเฉลี่ย I-CVI = .93	
ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (S-CVI/UA)					.92	
ค่าเฉลี่ยสัดส่วนสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ					.93	

จากนั้นผู้วิจัยนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาประกอบการปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามมากขึ้นและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดการปรับปรุงข้อคำถามดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถามเดิม	ค่า CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การปรับข้อคำถาม
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์			
1.การประเมินความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของระบบสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก	.75	แก้ไขเป็น ฐานข้อมูลฯ นำเสนอแบบวัดฯ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอแบบวัดฯ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก
2.ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนา AQ ให้กับเด็กในการดูแลของท่านได้เป็นอย่างดี	1.00	แก้ไข AQ เป็นความฉลาดในการรับมือกับปัญหา เพื่อให้ใช้คำที่คงที่ตลอดแบบสอบถาม	ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาให้กับเด็กในการดูแลของท่านได้เป็นอย่างดี
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้			
1.สื่อที่ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสามารถใช้ในการเสริม AQ ของเด็กได้จริง	1.00	แก้ไข AQ เป็นความฉลาดในการรับมือกับปัญหา เพื่อให้ใช้คำที่คงที่ตลอดแบบสอบถาม และควรแก้ไขเป็น “ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง”	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง
2.ฐานข้อมูลฯ แสดงผลได้อย่างรวดเร็ว	.75	แก้ไข แสดงผล เป็นประมวลผล	ฐานข้อมูลฯ ประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว
3.ฐานข้อมูลฯ มีข้อมูลสื่อที่หลากหลาย	1.00	แก้ไขเป็น ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท
4.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุม	.75	เพิ่มข้อมูลว่า ในด้านใดบ้าง	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุมทุกด้านของการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา
5.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการ	.75	เพิ่มข้อมูลว่า เป็นความต้องการด้านใด	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการในการค้นหาสื่อที่เสริมความสามารถในด้านนั้น ๆ

ข้อความเดิม	ค่า CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การปรับข้อความ
มาตรฐานด้านความเหมาะสม			
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่ถ่ายทอดความเข้าใจ	1.00	แก้ไข ถ่ายทอดความเข้าใจ เป็น เข้าใจง่าย	ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย
2.ฐานข้อมูลฯ มีการจัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดการค้นหาค้นหา	1.00	แก้ไข ถ่ายทอดการค้นหาค้นหาเป็น สะดวกในการค้นหา	ฐานข้อมูลฯ จัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นหา
3.ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรเหมาะสมต่อการอ่าน	1.00	แก้ไขเป็น ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน	ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน
4.ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังเหมาะสมต่อการอ่าน	1.00	แก้ไข เหมาะสมง่าย เป็น ที่สะดวก	ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังที่สะดวกต่อการอ่าน
5.ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	1.00	แก้ไขเป็น ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
6.ฐานข้อมูลฯ สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา	1.00	แก้ไข เข้าถึง เป็น ใช้งาน	ฐานข้อมูลฯ สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา
7.ฐานข้อมูลฯ สามารถเข้าถึงได้ด้วยอุปกรณ์หลายประเภท	1.00	แก้ไขเป็น ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท	ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท
มาตรฐานด้านความถูกต้อง			
1.การรายงานผลการประเมินระดับความฉลาดในการรับมือกับปัญหาที่มีความถูกต้องแม่นยำ	.75	ผู้ประเมินไม่สามารถตัดสินได้ว่า ถูกต้องแม่นยำหรือไม่ ควรเน้นที่การนำเสนอ	การนำเสนอแบบวัดฯ สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานของท่าน
2.การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับด้านที่พึงพัฒนา	1.00	แก้ไข พึง เป็น ต้องการ/ ควรได้รับการ	การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับด้านที่ต้องการ/ ควรได้รับการพัฒนา

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในรูปแบบออนไลน์ โดยผู้วิจัยประสานงานกับตัวอย่างที่เป็นครูโดยตรงและประสานงานกับผู้ปกครองผ่านโรงเรียน

ตัวอย่างการประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและ
ผู้ปกครอง

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาระดับความพึงพอใจหลังการเข้าใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้
สำหรับครูและผู้ปกครอง โดยใช้ระดับการให้คะแนน ดังนี้

0 = ไม่เห็นด้วย

1 = ไม่ค่อยเห็นด้วย

2 = ค่อนข้างเห็นด้วย

3 = เห็นด้วย

4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	0	1	2	3	4
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์					
หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลอันเป็นผลดีต่อผู้ใช้ ทั้งในส่วนของ การนำเสนอแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอแบบวัดฯ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก					
2.ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาให้กับเด็กในการดูแลของท่านได้เป็นอย่างดี					
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้					
หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุม ตรงตามความต้องการของผู้ใช้และใช้ได้จริง					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง					
2.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุมทุกด้านของการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา					
3.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการในการค้นหาสื่อที่เสริมความสามารถในด้านนั้น ๆ					
4.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท					
5.ฐานข้อมูลฯ ประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว					
มาตรฐานด้านความเหมาะสม					
หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลได้ดี สมเหตุสมผล ง่ายต่อการใช้งาน					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย					
2.ฐานข้อมูลฯ จัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นหา					
3.ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน					
4.ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังที่สะดวกต่อการอ่าน					
5.ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์					
6.ฐานข้อมูลฯ สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา					
7.ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท					
มาตรฐานด้านความถูกต้อง					
หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งาน					
1.การนำเสนอแบบวัดฯ สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานของท่าน					
2.การนำเสนอหนังสือและสื่อเรียนรู้สอดคล้องกับด้านที่ต้องการ/ ควรได้รับการพัฒนา					

ข้อเสนอแนะ

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและ ผู้ปกครองที่พัฒนาขึ้น โดยวิเคราะห์จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ที่เป็นครูและผู้ปกครองหลัง การใช้งาน ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistics) เช่น ค่าเฉลี่ย ความถี่ของการตอบ วิเคราะห์จากคะแนนในข้อคำถามที่ผู้ตอบเลือกตาม ระดับความพึงพอใจของตนเอง และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ในข้อมูลที่ใช้ได้แสดง ความคิดเห็นในส่วน of ข้อเสนอแนะ เพื่อนำประเด็นสำคัญมาปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและ สื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองต่อไป

ด้านเกณฑ์การประเมินเชิงปริมาณ ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนในข้อคำถามที่ ผู้ตอบเลือกตามระดับความพึงพอใจของตนเองเป็นรายข้อคำถาม ซึ่งจัดระดับการแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 0.5	= ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 - 1.4	= ไม่ค่อยเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.5 - 2.4	= ค่อนข้างเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 - 3.4	= เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.5 - 4	= เห็นด้วยอย่างยิ่ง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) วิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้ 3) วิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4) เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง จึงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลของการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทหนังสือ

ตอนที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายเพื่อความสะดวกในการอ่านผลการวิเคราะห์และการแปลผล ดังตารางที่ 7 โดยนำเสนอสัญลักษณ์ ชื่อตัวแปรและความหมายของตัวแปรนั้น ๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TT1	ชื่อเรื่อง	
	TT1.1	เชิงบวก มีการใช้คำผสมผสานเป็นข้อความที่มีความหมายเป็นไปในทางที่ดี
	TT1.2	เชิงลบ มีการใช้คำผสมผสานเป็นข้อความที่มีความหมายเป็นไปในทางที่ไม่ดี
TT2	การถ่ายทอดเนื้อเรื่อง	
	TT2.1	เชิงบวก การดำเนินเรื่องสะท้อนพฤติกรรมในทางที่ดีของตัวละครในการจัดการกับสถานการณ์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ
	TT2.2	เชิงลบ การดำเนินเรื่องสะท้อนพฤติกรรมในทางที่ไม่ดีของตัวละครในการจัดการกับสถานการณ์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ
TT3	เนื้อเรื่อง	
	TT3.1	ผู้ใหญ่วรรณาให้ฟัง เนื้อเรื่องมีความลึกซึ้ง ต้องมีผู้ชี้แนะหรือช่วยเหลือในการอ่านเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหนังสือ
	TT3.2	เด็กสามารถอ่านและเข้าใจได้ด้วยตนเอง เนื้อเรื่องสามารถเข้าใจได้ง่าย ใช้คำพื้นฐานที่เด็กสามารถอ่านและเข้าใจได้ทันที
TT4	ลักษณะตัวละครที่ถ่ายทอด	
	TT4.1	บุรุษที่ 1 ตัวละครมีลักษณะคล้ายกับตัวนักเรียนพ่อแม่
	TT4.2	บุรุษที่ 2 ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวละครที่มีลักษณะอื่น ๆ เช่น คล้ายกับสัตว์ สิ่งของ

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TT5	การสื่อความของข้อความ	
TT5.1	สมบูรณ์	หากอ่านแต่ข้อความจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด
TT5.2	ไม่สมบูรณ์	หากอ่านแต่ข้อความไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด ต้องใช้ภาพหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ช่วยเสริม
TT6	การสื่อความหมาย	
TT6.1	โดยตรง	ความหมายที่ใช้ตรงตัว
TT6.2	โดยนัย	ความหมายของคำที่ใช้ไม่ตรงตัว อาทิ กลัวย หมายถึง ง่าย
TT7	ภาษาที่ใช้	
TT7.1	ทางการ	เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เน้นความชัดเจน ตรงประเด็น
TT7.2	ไม่ทางการ	เป็นภาษาที่ไม่เคร่งครัดตามแบบแผนเพื่อใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน ใช้ในการสนทนา ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ อาจมีถ้อยคำที่เคยใช้กันเฉพาะกลุ่ม
TT8	การใช้ภาษา	
TT8.1	รูปธรรม	การใช้คำในการเล่าเรื่องราวที่สามารถอ่านหรือฟังแล้วเห็นภาพตามได้อย่างชัดเจน
TT8.2	นามธรรม	การใช้คำที่ไม่สามารถสะท้อนสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารออกมาได้อย่างชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดตัวตนของวัตถุ นั้น ๆ

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TT9	ลักษณะคำประพันธ์	
TT9.1	คล้องจอง	มีการใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกัน ตัวสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน เพื่อให้ คำมีความสัมพันธ์กัน
TT9.2	ความเรียง	การเขียนเล่าเรื่องราวลักษณะร้อยแก้ว ไม่เน้นการดำเนินเรื่องให้คล้องจองกัน
TT10	ระดับภาษา	
TT10.1	เหมาะกับวัยของ ผู้อ่าน	เลือกใช้คำในระดับที่นักเรียนชั้นป. 1 เข้าใจได้ด้วยตนเอง
TT10.2	ไม่เหมาะกับวัย ของผู้อ่าน	มีการใช้คำในระดับที่นักเรียนชั้นป.1 ไม่สามารถเข้าใจได้ด้วยตนเอง ยาก เกินวัย
TT11	ประโยค	
TT11.1	ความเดียว	ในประโยคมีใจความสำคัญเพียงหนึ่ง เดียว
TT11.2	ความรวม/ความ ซ้อน	ในประโยคมีใจความหลักมากกว่า 1 ส่วน
TT12	ความเหมาะสมของภาษา	
TT12.1	สั้นกระชับ	มีการใช้คำเพื่อสื่อความทั้งหมด ไม่ สามารถตัดคำใดออกแล้วความหมาย คงเดิมได้
TT12.2	ฟุ่มเฟือย	มีการใช้คำเกินความจำเป็น สามารถ ตัดคำโดยไม่เสียความหมายได้
TT13	ความเข้มของคำ	
TT13.1	มีการใช้คำเชิงบวก	มีการใช้คำที่เน้นพฤติกรรมด้านดี อาทิ จดจ่อ
TT13.2	มีการใช้คำเชิงลบ	มีการใช้คำที่เพิ่มความเข้มของ พฤติกรรมด้านไม่ดี อาทิ หมกมุ่น งุ่มง่าม

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TT13.3	ไม่มี	มีการใช้คำในระดับทั่วไป ไม่มีการเน้นคำอันเป็นการเพิ่มน้ำหนักของพฤติกรรมไปในทางใดทางหนึ่ง
DT1	ลักษณะการถ่ายทอดประสบการณ์	
DT1.1	ทางตรง	สื่อเล่าเรื่องราวและบอกวิธีการไขปัญหา
DT1.2	ทางอ้อม	สื่อนำเสนอสถานการณ์ และอาจบอกผลที่จะตามมา แต่ไม่บอกวิธีการไขปัญหา มักกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง
DT2	ลักษณะของประสบการณ์	
DT2.1	เกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก	สื่อเล่าเรื่องราวที่สามารถเกิดขึ้นกับผู้อ่านได้ในชีวิตประจำวัน มีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของผู้อ่าน
DT2.2	ไม่เกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก	สื่อเล่าเรื่องราวที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้กับผู้อ่าน
DT3	วัตถุประสงค์ของหนังสือ	
DT3.1	มีการบอกอย่างชัดเจน	มีการระบุวัตถุประสงค์ที่ผู้อ่านพึงได้รับอย่างชัดเจน
DT3.2	ไม่มีการบอกอย่างชัดเจน	ไม่มีการระบุวัตถุประสงค์ที่ผู้อ่านพึงได้รับอย่างชัดเจน
DT4	เสริมประสบการณ์ด้าน	
DT4.1	การควบคุม	ความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับปัญหาของแต่ละบุคคล และการพิจารณาควบคุมสถานการณ์

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
DT4.2	การค้นหาสาเหตุและ/หรือความรับผิดชอบ	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหาและหาวิธีแก้ไข ปัญหาด้วยความรู้สึกรับผิดชอบว่าเป็นปัญหาของตนเอง
DT4.3	ความสามารถในการกระจายตัวของปัญหา	ความรู้สึกของแต่ละบุคคลต่อการประเมินผลกระทบของปัญหาที่มีต่อการดำเนินชีวิตของตนเองว่ากระจายตัวได้อย่างไร มีผลเฉพาะเหตุการณ์นั้น ๆ หรือมีผลต่อเหตุการณ์อื่น ๆ ด้วย
DT4.4	ความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา	ความสามารถในการอยู่ร่วมกับปัญหานั้น ๆ ด้วยความอดกลั้น แม้ปัญหานั้น ๆ จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องยาวนาน
DT4.5	อื่น ๆ	สื่อมีการเสริมประสบการณ์ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ศึกษา
IT1	รูปแบบการเล่าเรื่อง	
IT1.1	เล่าให้ฟังทางเดียว	สื่อนำเสนอบอกเล่าเรื่องราวเพียงอย่างเดียว
IT1.2	มีคำถามให้คิด	สื่อมีการนำเสนอเรื่องราวและมีการตั้งคำถามชวนผู้อ่านคิด ซึ่งคำถามอาจอยู่ก่อน ระหว่างหรือหลังการเล่าเรื่องราว
IT1.3	มีกิจกรรมให้ทำเพิ่มเติม	สื่อมีการนำเสนอเรื่องราวและสอดแทรกกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้อ่านลงมือปฏิบัติ ซึ่งกิจกรรมอาจอยู่ก่อน ระหว่างหรือหลังการเล่าเรื่องราว
IT2	ปฏิสัมพันธ์	
IT2.1	หนังสือกับพ่อแม่/ครูที่อ่านให้เด็กฟัง	ข้อความสื่อสารกับผู้ใหญ่ที่อ่านหนังสือให้เด็กฟัง อาทิ พ่อแม่หรือครู
IT2.2	หนังสือกับเด็ก	ข้อความสื่อสารมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
IT2.3	พ่อแม่/ ครูกับเด็ก	ข้อความสนับสนุนให้เกิดการสื่อสาร กับระหว่างพ่อแม่หรือครูที่อ่านหนังสือ ให้เด็กฟังกับเด็ก
TP1	ภาพ	
TP1.1	ภาพการ์ตูน	ภาพวาดที่ไม่เน้นให้เหมือนจริงทั้งหมด มีการตัดทอนรายละเอียด เขียนด้วย ลายรูปเส้นง่าย ๆ โดยเน้นคุณลักษณะ พิเศษของรูปร่าง กริยา ท่าทาง หน้าตา
TP1.2	ภาพล้อเลียน	ภาพที่มีความผิดเพี้ยนหรือเกินกว่า ความเป็นจริง โดยเลียนแบบ ลักษณะเฉพาะของผู้ที่เป็นแบบในการ วาด
TP1.3	ภาพวาดเสมือน จริง	เป็นการถ่ายทอด รูปแบบของบุคคล ตามตาเห็นจากแบบจริงหรือจาก ภาพถ่าย โดยมีจุดมุ่งหมายของการ วาดให้เหมือนจริง ทั้งสัดส่วน โครงสร้าง กล้ามเนื้อ แสงเงาและ รายละเอียดบนใบหน้า
TP2	มุมมองของภาพ	
TP2.1	Zoom distance	การกำหนดระยะภาพเพื่อเน้น จุดสำคัญ
TP2.2	Medium distance	การกำหนดระยะภาพในลักษณะครึ่ง ตัว
TP2.3	Length distance	การกำหนดระยะภาพแบบเต็มตัว
TP3	แสงของภาพ	
TP3.1	เน้นแสงสว่าง	ภาพมีการเน้นแสงเพื่อเพิ่มความสว่าง มากขึ้น

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย	
TP3.2	เน้นความมืด	ภาพมีการลดแสงให้เข้มและมืดมากยิ่งขึ้น	
TP3.3	ปกติ	ภาพไม่มีการเน้นแสงออกไปในทิศทางใดทางหนึ่งอย่างชัดเจน	
TP4	การซ้อนภาพ		
TP4.1	มี	มีการนำเสนอภาพหลายภาพทับซ้อนกันในหน้าเดียว	
TP4.2	ไม่มี	ไม่มีการนำเสนอภาพหลายภาพทับซ้อนกันในหน้าเดียว	
TP5	ความคมชัดของภาพหลัก		
TP5.1	ชัด	ภาพหลัก อาทิ คน สัตว์ สิ่งของ ปรากฏอย่างชัดเจน	
TP5.2	เบลอ	ภาพหลัก อาทิ คน สัตว์ สิ่งของ ถูกทำให้เลื่อน ไม่ปรากฏอย่างชัดเจน	
	ความคมชัดของพื้นหลัง		
TP6	TP6.1	ชัด	พื้นหลังมีความกระจ่าง เห็นชัด
	TP6.2	เบลอ	พื้นหลังมัว ไม่กระจ่างชัด
TP7	การแสดงสีหน้าของภาพ		
	TP7.1	มีการแสดงเชิงบวก	การสะท้อนอารมณ์ของตัวละครผ่านสีหน้าในทิศทางที่ดี อาทิ ดีใจ ภูมิใจ
	TP7.2	มีการแสดงเชิงลบ	การสะท้อนอารมณ์ของตัวละครผ่านสีหน้าในทิศทางที่ไม่ดี อาทิ โกรธ โมโห
	TP7.3	ไม่มี	ไม่มีการสะท้อนอารมณ์ของตัวละครผ่านสีหน้า
TP8	ทิศทางการมอง		
	TP8.1	ภายในสู่ผู้ชม	การนำเสนอมุมมองของภาพในลักษณะที่ผู้อ่านเปรียบเสมือนมุมมองของคนหรือสิ่งของหนึ่งที่อยู่ร่วมเหตุการณ์

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TP8.2	ภายนอกสู่ผู้ชม	การนำเสนอมุมมองของภาพในลักษณะที่ผู้อ่านเป็นผู้ชม ไม่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ
TP9	การสื่อความของภาพ	
TP9.1	ภาพสื่อเรื่องราวโดยสมบูรณ์	หากดูแต่ภาพจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด
TP9.2	ภาพสื่อเรื่องราวไม่สมบูรณ์	หากดูแต่ภาพไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ทั้งหมด ต้องใช้องค์ประกอบอื่น อาทิ ข้อความ เข้าช่วย
TP10	ตรรกะของภาพกับข้อความ	
TP10.1	สอดคล้องกัน	ภาพกับข้อความนำเสนอเรื่องราวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
TP10.2	ไม่สอดคล้องกัน	ภาพกับข้อความนำเสนอเรื่องราวไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
TP11	การจัดวางองค์ประกอบของภาพ	
TP11.1	มีแบบแผน	สื่อมีแนวทางในการจัดวางส่วนต่าง ๆ ของภาพในแต่ละหน้าและใช้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
TP11.2	ไม่มีแบบแผน	สื่อแต่ละหน้าจัดวางส่วนต่าง ๆ ของภาพอย่างไม่เป็นระเบียบและไม่สามารถจัดประเภทรูปแบบได้
TP12	การจัดวางตัวอักษร	
TP12.1	มีแบบแผน	สื่อจัดวางตัวอักษรในตำแหน่งและลักษณะเดียวกัน
TP12.2	ไม่มีแบบแผน	สื่อจัดวางตัวอักษรอย่างหลากหลาย ไม่สามารถระบุแนวโน้มในการจัดวางได้
TP13	ขนาดตัวอักษรในภาพ	
TP13.1	เล็ก	ต่ำกว่า 22 ปอยท์
TP13.2	ปกติ	22 ปอยท์

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
TP13.3	ใหญ่	มากกว่า 22 ปอยท์
TP14	แบบตัวอักษรในภาพ	
TP14.1	ทางการ	แบบอักษรที่ใช้โดยทั่วไปในเอกสารทางการ ตัวอักษรทางการ อาทิ TH Sarabun
TP14.2	ไม่ทางการ	แบบอักษรที่ไม่ใช่โดยทั่วไปในเอกสารทางการ ตัวอักษรในลักษณะของลายมือเขียน
DP1	การใช้สีสื่ออารมณ์/ สถานการณ์	
DP1.1	มี	มีการใช้สีช่วยในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกหรือสถานการณ์ อาทิ หน้าแดง หมายถึง โกรธ
DP1.2	ไม่มี	ไม่มีการใช้สีที่แตกต่างจากธรรมชาติของวัตถุในการสะท้อนอารมณ์
DP2	การแต่งกายของภาพหลัก	
DP2.1	สุภาพ	ตัวละครแต่งกายรัดกุมมิดชิด ใส่ชุดที่มีสีไม่ฉูดฉาดจนเกินงาม เหมาะสมกับสถานที่และสถานการณ์
DP2.2	ไม่สุภาพ	ตัวละครแต่งกายธรรมดา สบาย ๆ อาทิ การใส่กางเกงขาสั้น เสื้อกล้าม
DP3	รูปร่างหน้าตาของภาพหลัก	
DP3.1	สื่อถึง บุคลิกลักษณะ	การนำเสนอตัวละครมีการออกแบบให้รูปร่างหน้าตาของตัวละครสะท้อนบุคลิกหรือลักษณะนิสัยได้
DP3.2	ไม่สื่อถึง บุคลิกลักษณะ	สื่อนำเสนอหน้าตาของตัวละครไปในทิศทางเดียวกันไม่สามารถจำแนกตามลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมในเรื่องได้

สัญลักษณ์	ชื่อตัวแปร	ความหมาย
DP4	ท่าทางของภาพหลัก	
DP4.1	สื่อถึง บุคลิกลักษณะ	มีการออกแบบท่าทางของตัวละครให้ สะท้อนบุคลิกหรือลักษณะนิสัยได้
DP4.2	ไม่สื่อถึง บุคลิกลักษณะ	ลักษณะท่าทางของตัวละครไม่สะท้อน บุคลิกหรือลักษณะนิสัยของตัวละคร
DP5	ส่วนประกอบในหน้าหนังสือ	
DP5.1	จำเป็น	ภาพทุกภาพมีความสำคัญในการสื่อ ความ ไม่สามารถตัดภาพใดภาพหนึ่ง ออกแล้วยังคงสื่อความหมาย เหมือนเดิมได้
DP5.2	ไม่จำเป็น	มีภาพที่ไม่สำคัญจำเป็นในการสื่อ ความ สามารถตัดภาพนั้น ๆ ออกแล้ว ยังคงสื่อความหมายเหมือนเดิมได้
IP1	สีของภาพส่งผลต่อผู้อ่าน	
IP1.1	ช่วยเร้าความรู้สึก ของผู้อ่าน	สีของภาพหลักช่วยเพิ่มความรู้สึกของ ผู้อ่านให้เข้าถึงเรื่องราวได้มากขึ้น
IP1.2	ช่วยเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา	สีของภาพหลังช่วยดึงความสนใจของ ผู้อ่านไปยังภาพที่ต้องการสื่อสาร
IP1.3	ช่วยเพิ่มความน่า ติดตาม	สีของภาพหลักดึงดูดความสนใจของ ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวตลอดเรื่อง
IP2	สีของพื้นหลังส่งผลต่อผู้อ่าน	
IP2.1	ช่วยเร้าความรู้สึก ของผู้อ่าน	สีของพื้นหลังช่วยเพิ่มความรู้สึกของ ผู้อ่านให้เข้าถึงเรื่องราวได้มากขึ้น
IP2.2	ช่วยเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา	สีของพื้นหลังช่วยส่งเสริมให้ภาพหลัก น่าสนใจและส่งเสริมให้ผู้อ่านสนใจ ภาพหลักมากขึ้น
IP2.3	ช่วยเพิ่มความน่า ติดตาม	สีของภาพหลักดึงดูดความสนใจของ ผู้อ่านให้ติดตามเรื่องราวตลอดเรื่อง

ตอนที่ 1 ผลของการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา ความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการสำรวจหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกหนังสือและสื่อการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทยที่เผยแพร่ในช่วงระยะเวลาอันหลังไม่เกิน 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2566) ซึ่งมีการสำรวจหนังสือจาก 1) ห้องสมุด ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม, ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานวิทยทรัพยากร หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ห้องสมุดประชาชน (ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ วัดราชโอรสาราม) 2) ร้านขายหนังสือ ได้แก่ ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ร้านนายอินทร์, ร้าน B2s, ร้าน SE-ED book 3) ฐานข้อมูลบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีหนังสือที่ผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 221 เล่ม (ดังรายนามในภาคผนวก) ซึ่งสุ่มเพื่อนำมาวิเคราะห์จำนวน 10 เล่ม และมีสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 110 เรื่อง (ดังรายนามในภาคผนวก) ซึ่งสุ่มเพื่อนำมาวิเคราะห์จำนวน 4 เรื่อง ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ชื่อสื่อการเรียนรู้	รูปแบบ การนำเสนอ	ภาพ	วัตถุประสงค์ ของสื่อ	การตั้ง ชื่อ เรื่อง	การ ถ่ายทอด เรื่องราว	ลักษณะ การถ่ายทอด ประสบการณ์	รูปแบบ การเล่า เรื่อง		
หนังสือ									
1. ตามตามน้องร้อง ทำไม	ภาพประกอบ ข้อความ	การ์ตูน	ไม่ระบุ ระบุ	เจิงบวก	เจิงบวก	ทางตรง	เล่าให้ฟัง ทางเดียว		
2. ปู่ว่า...แม่ไม่รู้							เจิงลบ	ทางอ้อม	มีคำถามให้ คิด
3. หูโตข้างน้อยซีไม่โห							เจิงลบ	ทางตรง	
4. ช่วยด้วยหนูติดเกม				เจิง					
5. หนูดีไม่กินผัก					เจิงบวก				
6. ไอติมไม่ชอบโดน ล้อ				เจิง					
7. ป้องแบ่งจะมีน้อง					เจิงบวก				
8. เด็กดีช่วยงานบ้าน				เจิง					
9. ข้าวสวยข้าวต้มกล้า ปฏิเสธ					เจิงบวก				
10. หนูงหนังสือจ๊กขอ โทษ				เจิงลบ		มีคำถามให้ คิด			

ชื่อสื่อการเรียนรู้	รูปแบบการนำเสนอ	ภาพ	วัตถุประสงค์ของสื่อ	การตั้งชื่อเรื่อง	การถ่ายทอดเรื่องราว	ลักษณะการถ่ายทอดประสบการณ์	รูปแบบการเล่าเรื่อง
สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube)							
1. กุ้งกิ้ง ตอน รวมฮิตบักซ่าซีโมโทและนึ่งหน่องชี้หวง	ภาพประกอบ	การ์ตูน	ไม่ระบุ	เชิงลบ	เชิงลบ	ทางตรง	เล่าให้ฟังทางเดียว
2. ปองแปงอีไม่ออก	เสียง		ระบุ	เชิงบวก	เชิงบวก	เชิงลบ	
3. ขนฟูจะเป็นพี่							
4. ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ							

จากตารางข้างต้นสะท้อนภาพรวมของรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube) ที่มักใช้ภาพการ์ตูนในการนำเสนอเรื่องราว มีการใช้ภาพประกอบข้อความในส่วนของหนังสือและภาพประกอบเสียงในส่วนของสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube) มักระบุวัตถุประสงค์ของสื่อโดยส่วนมาก เน้นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงโดยส่วนใหญ่และมักเป็นการเล่าเรื่องราวให้ฟังทางเดียว

ด้านหนังสือ พบว่า หนังสืออยู่ในรูปแบบของภาพประกอบข้อความ โดยมีสัดส่วนของภาพมากกว่าข้อความ มีการใช้สีเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและมักสะท้อนเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่านดังภาพ 9-10

ภาพ 9 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้

ภาพ 10 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต๋มกล้าปฏิเสธ

โดยหนังสือที่ผลิตจากสำนักพิมพ์แหล่งเดียวกันมักมีลักษณะการนำเสนอเรื่องราวใกล้เคียงกัน และมักเชื่อมโยงตัวละครให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ แต่ละสำนักพิมพ์มักมีการนำเสนอผ่านตัวละครหลักเดียวกันเพื่อให้ผู้ที่ชื่นชอบและติดตามตัวละครนั้น ๆ อ่านอย่างต่อเนื่อง เช่น ป้องแป้ง หนูดี ข้าวสวยข้าวต๋ม โจ้โจ้ ตันกล้า ตูมตาม ถ้วยฟู ทอฝัน ปิงปิง เป็ดน้อย หนุงหนิง อะตอม ดังภาพ 11

ภาพ 11 ตัวอย่างหนังสือจากสำนักพิมพ์เดียวกัน

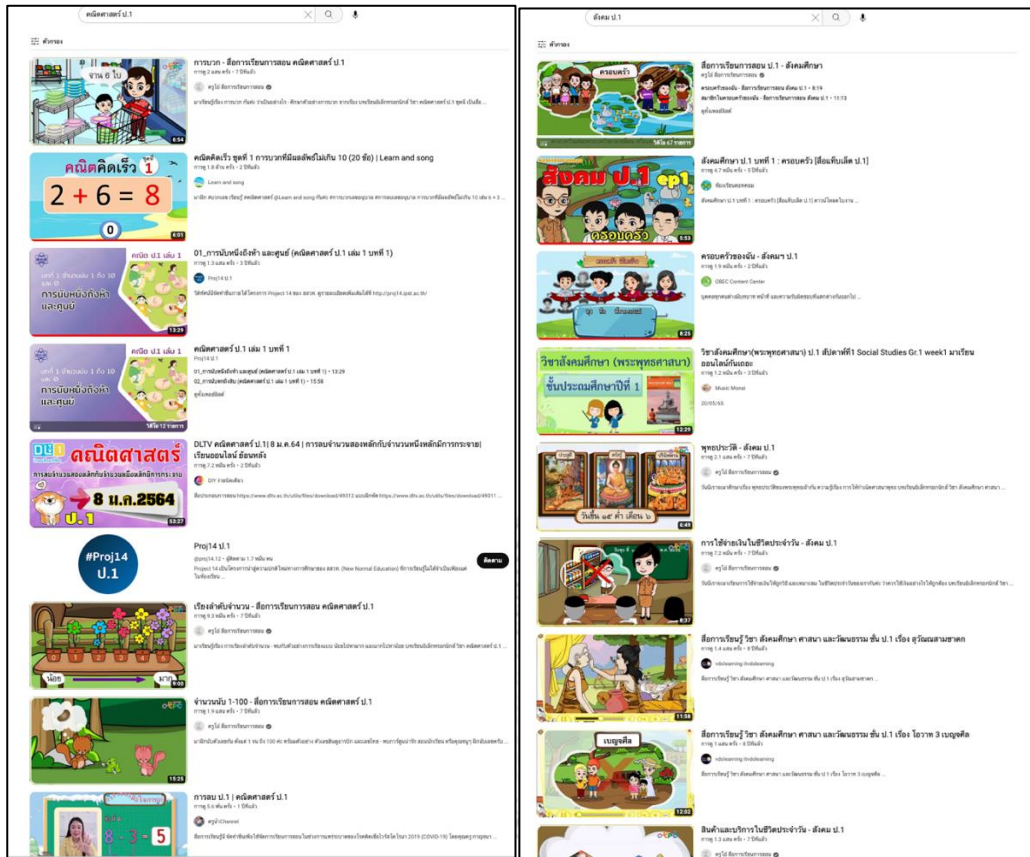
สำหรับหนังสือที่ผลิตจากต่างสำนักพิมพ์นั้น สะท้อนรูปแบบและลักษณะความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสำนักพิมพ์อย่างชัดเจน แต่ละสำนักพิมพ์มีรูปแบบและกลยุทธ์ในการนำเสนอเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่แตกต่างกัน และมีวิธีการในการสอดแทรกการเสริมทักษะและองค์ความรู้ต่างกัน อาทิ บ้างมักนำเสนอเรื่องราวโดยเน้นภาพหลักเพื่อดึงดูดความสนใจและเล่าเรื่องราว โดยลดการใช้ภาพพื้นหลังและภาพประกอบ บ้างมักใช้ภาพประกอบและ/หรือ ภาพพื้นหลังเพื่อความน่าติดตามของผู้อ่าน บ้างนำเสนอปัญหาและวิธีการในการแก้ปัญหา บ้างนำเสนอปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นหากไม่ดำเนินการแก้ไข ดังภาพ 12

ภาพ 12 ตัวอย่างหนังสือต่างสำนักพิมพ์

ด้านการสำรวจสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ได้แก่ วิดีทัศน์การสอน เพลง นิทานและการ์ตูน ซึ่งสืบค้นจาก Google และ Youtube ด้วยคำค้น ดังนี้ นิทาน ป.1, การ์ตูน ป.1, เพลง ป.1, คณิตศาสตร์ ป.1, ภาษาไทย ป.1, ภาษาอังกฤษ ป.1, วิทยาศาสตร์ ป.1, สังคม ป.1, การงาน ป.1, ศิลปะ ป.1, พละ ป.1 ซึ่งพบว่า สื่อการสอนออนไลน์ในส่วนของเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถแบ่งการพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาได้น้อยกว่าสื่อการเรียนรู้ทั่วไป เนื่องจากมุ่งให้ความรู้ตามตัวชี้วัดเป็นส่วนมาก ดังภาพ 13

ภาพ 13 การค้นสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

จากนั้น จึงสืบค้นสื่อการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยคำค้น ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ป.1, AQ ป.1, พัฒนา AQ ป.1, พัฒนาทักษะ ป.1, เด็ก ป.1 เพิ่มเติม และพบว่า มีสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 110 เรื่อง (ดังรายนามในภาคผนวก) ซึ่งสุ่มเพื่อนำมาวิเคราะห์จำนวน 4 เรื่อง สื่อการเรียนรู้ออนไลน์มักนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งข้อความประกอบเสียงร่วมกับภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง โดยมีลักษณะร่วมกัน คือ มักเป็นการนำเสนอเรื่องราวสั้น ๆ มีความยาวไม่เกิน 15 นาที มีการใช้น้ำเสียงเล่าเรื่องราวให้น่าสนใจมากขึ้น มักสะท้อนเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน ดังภาพ 14-15

ภาพ 14 ตัวอย่างภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง

นี่หน่องจ้องมองอย่างสนใจ

ภาพ 15 ข้อความประกอบเสียงร่วมกับภาพเคลื่อนไหว

ด้านภาพ อาจเป็นการนำเสนอภาพนิ่งประกอบการเคลื่อนไหวใบหน้าหรือท่าทางบางส่วน หรือภาพเคลื่อนไหวในลักษณะการ์ตูน ให้ความสำคัญกับข้อความน้อยกว่าหนังสือ มักนำเสนอข้อความผ่านอักษรขนาดเล็กหรือไม่นำเสนอข้อความ ดังภาพ 16

ภาพ 16 การใช้ภาพนิ่งประกอบการเคลื่อนไหวใบหน้าหรือท่าทางบางส่วน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้

จากการสืบค้นและวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้ พบประเภทของสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. ข้อความ มีการปรากฏของข้อความในทุกสื่อการเรียนรู้ที่ศึกษาทั้งในสื่อประเภทหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ โดยหนังสือให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อความมากกว่าสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีการนำเสนอผ่านเสียงร่วมด้วย ข้อความในหนังสือส่วนมากมักใช้ข้อความขนาดใหญ่ รูปแบบไม่ทางการ มีการจัดวางอย่างมีแบบแผนและมีคำเฉลี่ยต่อหน้าไม่มากนัก ดังภาพ 17

ภาพ 17 การนำเสนอข้อความในหนังสือ

ส่วนข้อความในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์มักนำเสนอข้อความขนาดใหญ่เฉพาะชื่อเรื่อง / หน้าปกเท่านั้น ในส่วนของเนื้อเรื่องมักนำเสนอข้อความขนาดเล็กหรืออาจไม่นำเสนอข้อความขณะเล่าเรื่องราว มีการจัดวางอย่างมีแบบแผน และปรากฏทั้งข้อความประกอบภาพ ข้อความประกอบเสียงและภาพ ดังภาพ 18

ภาพ 18 การนำเสนอข้อความในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

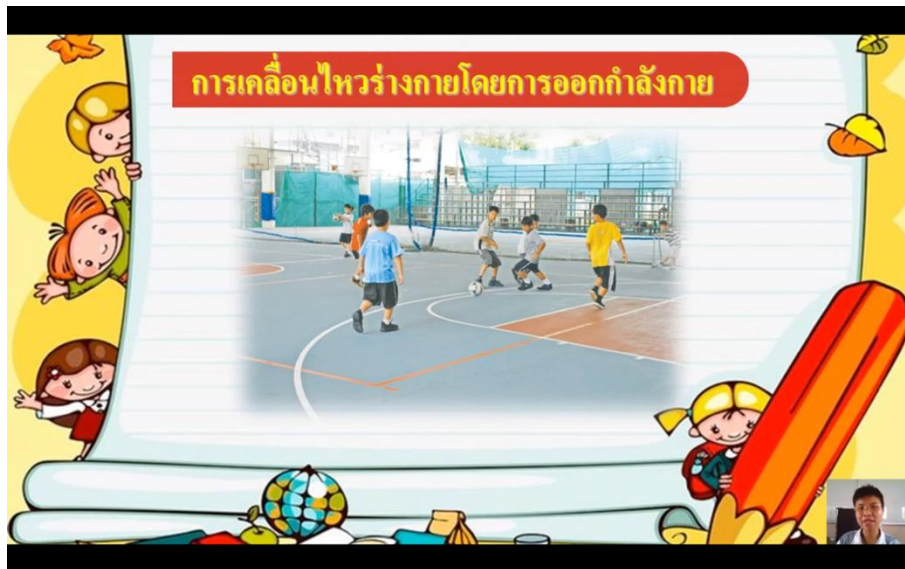
2. สัญลักษณ์ มักนำเสนอปกหน้าและปกหลังของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ทั้งการนำเสนอสัญลักษณ์เพื่อบอกแหล่งที่มาของสื่อ วัตถุประสงค์ในการนำเสนอสื่อ การติดตาม

ภาพ 19 การนำเสนอสัญลักษณ์ในสื่อ

3. ภาพนิ่ง มักปรากฏในหนังสือทุกชิ้นงานและพบในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์บางชิ้นงาน มีการนำเสนอภาพหนึ่งประกอบการถ่ายทอดเรื่องราว มีการใช้สี แสง จุด รูปทรง รูปร่าง เพื่อช่วยดึงดูดความสนใจและเพิ่มความน่าติดตามของผู้อ่านและผู้ชม ซึ่งสามารถรับรู้ได้ผ่านการมองเห็นโดยใช้ดวงตา ประกอบด้วย สีของภาพ, ความสว่างของภาพ, ตำแหน่งบนภาพ ซึ่งจำแนกได้เป็น

3.1) ภาพถ่าย เป็นภาพจริงที่บันทึกด้วยกล้องหรือ Smartphone เป็นสื่อที่พบน้อยที่สุดในสื่อระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังภาพ 20

ภาพ 20 ตัวอย่างภาพถ่ายในสื่อการเรียนรู้

3.2) ภาพวาด เป็นภาพเสมือนที่ได้จากการใช้ดินสอ ปากกา ซอล์ก หรือวัสดุอื่น ๆ วาดบนของแข็ง เช่น ภาพการ์ตูน, ภาพล้อ พบมากที่สุดในสื่อระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังภาพ 21

ภาพ 21 ตัวอย่างภาพวาดในสื่อการเรียนรู้

3.3) ภาพกราฟิก เป็นภาพเสมือนที่สร้างขึ้นหรือดัดแปลงโดยใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชัน มักพบในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ดังภาพ 22

ภาพ 22 ตัวอย่างภาพกราฟิกในสื่อการเรียนรู้

4. วิดีทัศน์ คือ ภาพเคลื่อนไหว อาจประกอบกับเสียงประกอบหรือไม่ก็ได้ เช่น นิทานการ์ตูน และเมื่อนำวีดิทัศน์มาแบ่งเป็นส่วน ๆ จะได้เป็นภาพนิ่ง มักพบในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

ภาพ 23 ตัวอย่างวีดิทัศน์ในสื่อการเรียนรู้

5. เสียง มักพบในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ทั้งในรูปแบบของเสียงประกอบภาพ เสียงประกอบจังหวะและภาพ ซึ่งมักมีการใช้จังหวะของเสียง, ความสูงต่ำของเสียง, ความดังของเสียง, คุณภาพเสียงที่ต่างกัน

6. การเคลื่อนไหว มักพบในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นการเปลี่ยนตำแหน่งของวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีความต่อเนื่อง มีทิศทางและความเร็ว ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวประกอบเพลงหรือประกอบข้อความหรือเสียงบรรยาย

ภาพ 24 ตัวอย่างการเคลื่อนไหวในสื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3.1 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทหนังสือ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านเกณฑ์และได้รับการสุ่มโดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรม ATLAS.ti ตามแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนและประเภท (genre) ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาขอบเขต (field) การศึกษาวิธีการนำเสนอ (mode) และการศึกษาแนวโน้มวิถีชีวิต (tenor) ซึ่งจะนำข้อความ (textual) อุดมคติ (ideational) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) มาวิเคราะห์โดยผู้วิจัยสำรวจภาพรวมของสื่อการเรียนรู้ก่อน 1 ครั้ง แล้วจึงวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ โดยเน้นจุดสำคัญของเรื่องที่ใช้ในการนำเสนอปัญหา ลักษณะของตัวละคร จุดส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นของหนังสือที่นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 9 ข้อมูลเบื้องต้นของหนังสือที่นำมาวิเคราะห์

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ผู้วาด ภาพ	สำนักพิมพ์	ปีที่ พิมพ์	ราคา (บาท)	จำนวน คำ เฉลี่ย ต่อหน้า	วัตถุประสงค์	ข้อมูล เชิง วิชาการ	ภาษา ที่ 2
1.ช่วยด้วยหนู ติดเกม	กาญจน์ ศรี ปริญญา ศิลป์	na-ru	สำนักพิมพ์ โลกหนังสือ	2563	75	28	IQ EQ DQ MQ AQ PQเสริมลักษณะนิสัย วินัย รู้จักใช้ เทคโนโลยีอย่าง เหมาะสม	มี	ไม่มี
2.ป้องกันจะ มีน้อง	สองขา	มงคล หวานฉ่ำ	พาส เอ็ด ดูเคชั่น	2563	85	11	EF จำเพื่อใช้งาน ควบคุมอารมณ์	มี	ไม่มี
3.ติดตามน้อง ร้องทำไม	แพทย์ หญิง อรุณ นิตย์ บุญ รอด	Wenny Stefam ie	บ้านสีเทา	2563	95	16	ไม่มีการระบุ	มี	ไม่มี
4.หนูนง รู้จักขอโทษ	หญิง ศรีย ฉัตร	ภัทรดา ปัญญา ฤดีพร	นานมีบุ๊คส์	2564	98	23	เสริมประสบการณ์ ชีวิตด้านการขอโทษ	มี	ไม่มี
5.หุโตช่างน้อย ซีโมโท	วาสนี ตุง คะเกษ ตริน	Oranji som	ลิตเติ้ล ฮาร์ท	2562	75	26	EF ควบคุมอารมณ์	มี	ภาษา อังกฤษ
6.ป๊อ...แม่ไม่ รู้	ทิมเบบี้	ทิมเบบี้	มหาสนุก	2563	95	15	คิดวิเคราะห์อย่าง สร้างสรรค์	ไม่มี	ไม่มี
7.หนูดีไม่กิน ผัก	ทิม วิชาการ Life Balance	มงคล หวานฉ่ำ	Life Balance	2564	49	72	HQ IQ EQ AQ CQ PQ SQ EF เสริมสุข นิสัย รักการกินผัก	มี	ไม่มี
8.ไอติมไม่ชอบ โดนล้อ	สุดธิดา	สุดธิดา	ซันไฮลด์ เลิร์นนิ่ง	2565	65	46	EF, เสริมความฉลาด ทางอารมณ์	ไม่มี	ไม่มี
9.ข้าวสวย ข้าวต้มกล้า ปฏิเสธ	พีตันตาล	Lalana M.	Amarin kids	2565	95	66	ทักษะชีวิต รู้ทันระวัง ภัยเป็น	มี	ไม่มี
10.เด็กดี ช่วยงานบ้าน	โรสแมรี่		Kids learning	2565	65	60	EF	ไม่มี	ไม่มี

3.1.1 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม แต่งโดย กาญจณี ศรีปริชญาศิลป์ วาดภาพโดย na-ru พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์โลกหนังสือ เผยแพร่ในปี 2563 ราคาเล่มละ 75 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 28 คำต่อหน้า มีการระบุวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริม IQ EQ DQ MQ AQ PQ เสริมลักษณะนิสัย วินัย รู้จักใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และมีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วย

<p>ช่วยด้วยหนูติดเกม</p> <p>ชมพูเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก พุดเก่ง ร่าเริง ชุกชวนช่างคิดช่างค้น ทุกคนรู้จัก สนใจใคร่รู้ทุกด้าน การ์ตูน นิทาน โปรดปรานยิ่งนัก ชมพูดูหนัง ฟังเพลง มือถือเปิดเอง คลิปเพลงหลากหลาย สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ทีวี อุปกรณ์เหล่านี้ ชมพูรู้จัก ใครเห็นอ่อยปากชมพูจะมีแววมั่นเหมาะ ช่างเก่งน่ารัก วันเกิดครบรอบ 5 ปี ชมพูโชคดีได้ของกล่องหนัก ยายซื้อแท็บเล็ตมาให้ หวังหลานก้าวไกล เรียนรู้ได้มาก ชมพูเปิดคล่องลอง โหลด แอปเกม คลิปโปรด ถูกใจหนูนัก เกมนี้ช่างดีจจริงจัง เกมนั้นก็ยิ่งเล่นสนุกมาก</p> <p>เปิดเจอเกมวิ้งชิงของ สะสมเหรียญทอง ลองเล่นสักพัก ผ่านด่านการเล่นขั้นต้น เล่นไปอีกจนติดพันเลิกยาก</p> <p>ชมพูหมกมุ่นติดเล่น ไม่มีว่างเว้น ดิกยังเล่นหนัก สมาธิก็เริ่มถดถอย ไม่ชอบบรอคอย ไม่ค่อยพูดมาก</p> <p>ชมพูคนเก่าเปลี่ยนไป จากเคยสดใส เชื้อพั้ง น่ารัก กลายเป็นไม่รู้เวลา เล่นจนปวดตา ไม่ยอมหยุดพัก</p> <p>แม่เตือนก็ไม่อยากฟัง โวยวายเสียงดัง เอาแต่ใจนัก แม่จำต้องยึดของไว้ ชมพูเสียใจ นึกตาไหลพราก</p> <p>งอแง ร้องไห้ กระทั่งเท้า ไม่ยอมกินข้าว ก้าวร้าวขึ้นมาก การบ้าน นิทาน ไม่สน ชมพูต้องจนดูอาการหนัก</p> <p>พ่อแม่เห็นท่าไม่ดี คิดหาวิธีแก้ไขให้ถูกหลัก พาลูกออกไปนอกบ้าน วิ่งเล่นด้วยกันสนุกคึกคัก</p> <p>วันหยุดไปบ้านตายาย กิจกรรมมากมาย ทำได้ไม่ยาก ชมสวน เล่นดิน เล่นทราย ออกกำลังกาย วิ่งเดินเพลินมาก</p> <p>ชมพูปรับปรุงตัวใหม่ เลิกเอาแต่ใจ สดใสน่ารัก พ่อแม่กำหนดเวลา เล่นเกมไม่ว่า แต่อย่างนานนัก</p> <p>วันหนึ่งแค่ครึ่งชั่วโมงตามข้อตกลง ยึดไว้เป็นหลัก เล่นเสร็จเก็บของเข้าที่ทำได้แบบนี้ ถือว่าดีมาก</p> <p>ค่อยค่อยปรับให้เหมาะสม ใครเห็นก็ชม “หนูเก่งมากจ๊ะ” ชมพูยิ้มปลื้มภูมิใจ ต่อจากนี้ไป “ไม่ติดเกมแล้วค่ะ”</p>	<table border="1"> <tr> <td>N1</td> <td>TT13.2</td> </tr> <tr> <td>TT1.2</td> <td>TT4.1</td> </tr> <tr> <td>TT5.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT6.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT7.2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT8.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT10.1</td> <td>TT10.2</td> </tr> <tr> <td>TT12.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT10.2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT2.2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT13.2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>TT13.2</td> <td>TT13.2</td> </tr> <tr> <td>TT12.2</td> <td>TT13.2</td> </tr> <tr> <td>DT1.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>DT4.1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>IT2.1</td> <td></td> </tr> </table>	N1	TT13.2	TT1.2	TT4.1	TT5.1		TT6.1		TT7.2		TT8.1		TT10.1	TT10.2	TT12.1		TT10.2		TT2.2		TT13.2		TT13.2	TT13.2	TT12.2	TT13.2	DT1.1		DT4.1		IT2.1	
N1	TT13.2																																
TT1.2	TT4.1																																
TT5.1																																	
TT6.1																																	
TT7.2																																	
TT8.1																																	
TT10.1	TT10.2																																
TT12.1																																	
TT10.2																																	
TT2.2																																	
TT13.2																																	
TT13.2	TT13.2																																
TT12.2	TT13.2																																
DT1.1																																	
DT4.1																																	
IT2.1																																	

ภาพ 25 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม (1)

ช่วยด้วยหนูดิเกม

ชมพูเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน
ช่างคิดช่างค้น ทุกคนรู้จัก
สนใจใคร่รู้ทุกด้าน การดู นิทาน โปรดปรานยิ่งนัก ชมพู่อึ้ง ฟังเพลง มือ
ถือเปิดเอง คลิปเพลงหลายหลาก
สมาร์ตโฟน แท็บเล็ต ทีวี อุปกรณ์เหล่านี้ ชมพู่อึ้ง ใครเห็นเอ่ยปากชมเปาะ มี
แววมั่นเหมาะ ช่างเก่งน่ารัก
วันเกิดครบรอบ 5 ปี ชมพู่อึ้งได้ของกล่องหนัก ยายซื้อแท็บเล็ตมาให้ หวัง
หลานก้าวไกล เรียนรู้ได้มาก
ชมพูเปิดคลอลง โหลด แอปเกม คลิปโปรด ถูกใจหนูนัก เกมนี้ช่างดีจริงจริง
เกมนี้ก็ยิ่งเล่นสนุกมาก
เปิดเจอเกมวิ่งชิงของ สะสมเหรียญทอง ลองเล่นสักพัก ผ่านด่านการเล่นขั้นต้น
เล่นไปอีกจนติดพันเลิกยาก
ชมพูหมกมุ่นติดเล่น ไม่มีวามเว้น ดิเกมยังเล่นหนัก สมาชิกเริ่มถดถอย ไม่ชอบรอ
คอย ไม่ค่อยพูดมาก
ชมพูคนเก่าเปลี่ยนไป จากเคยสดใส เชื้อฟัง น่ารัก กลายเป็นไม่รู้เวลา เล่นจน
ปวดตา ไม่ยอมหยุดพัก
แม่เตือนก็ไม่อยากฟัง โวยวายเสียงดัง เอาแต่ใจนัก แม่จำต้องยึดของไว้ ชมพู่อึ้ง
เสียใจ น้ำตาไหลพราก
งอแง ร้องไห้ กระทั่งเท้า ไม่ยอมกินข้าว ก้าวร้าวขึ้นมาก การบ้าน นิทาน ไม่
สน ชมพู่อึ้งจนดูอาการหนัก
พ่อแม่เห็นทำไม่ดี คิดหาวิธีแก้ไขถูกหลัก พาลูกออกไปนอกบ้าน วิ่งเล่นด้วยกัน
สนุกคึกคัก
วันหยุดไปบ้านตายาย กิจกรรมมากมาย ทำได้ไม่ยาก ชมสวน เล่นดิน เล่น
ทราย ออกกำลังกาย วิ่งเดินเพลินมาก
ชมพูปรับปรุตัวใหม่ เลิกเอาแต่ใจ สดใสน่ารัก พ่อแม่กำหนดเวลา เล่นเกมไม่
ว่า แต่ยาวนานนัก
วันหนึ่งแค่ครึ่งชั่วโมงตามข้อตกลง ยึดไว้เป็นหลัก เล่นเสร็จเก็บของเข้าที่
ทำได้แบบนี้ ถือว่าดีมาก
คอยคอยปรับให้เหมาะสม ใครเห็นก็ชม “หนูเก่งมากจ้ะ” ชมพู่อึ้งปลื้มภูมิใจ
ต่อจากนี้ไป “ไม่ติดเกมแล้วคะ”

1.10 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...
1.11 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...
1.12 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...
1.13 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...
1.14 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...
1.15 ชมพู่อึ้งเป็นเด็กว่องไว ฉลาด สดใส ใครใคร่รัก หุดแกง จำเจ ชุกชอน...

IT1.1
TT3.2
TT5.1
TT6.1
TT7.2
TT8.1
TT9.1

DT2.1
IT2.2

TT2.1

ภาพ 26 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูดิเกม (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูดิเกม ซึ่งนำเสนอข้อมูล
ในด้านการวิเคราะห์ภาษา จำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ตามการวิเคราะห์ของ O'Halloran,
Tan & Wignell (2019) ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้ง
ชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้ชมพูตัวละครเด็กผู้หญิงเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับลักษณะ
นิสัยของตัวละครที่ได้เล่นเกมแล้วติด ไม่แบ่งเวลาในการเล่นให้ถูกต้องจนเกิดนิสัยเชิงลบ ซึ่งเป็นเนื้อ
เรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะคำคล้องจองที่สื่อ
ความหมายโดยตรงอย่างสมบูรณ์ ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่
เหมาะกับช่วงวัยของเด็กบ้าง เช่น เอ่ยปากชมเปาะ มีแววมั่นเหมาะ ก้าวไกล มีการใช้คำเชิงลบเพื่อ
เพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น หมกมุ่นติดเกม โวยวายเสียงดัง น้ำตาไหลพราก และมีการใช้คำที่
พุ่มเพื่อย่อยยับ เช่น น้ำตาไหลพราก งอแง ร้องไห้ ซึ่งมีความหมายเดียวกัน 2) อุดมคติ (Ideational)
เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของ
หนังสืออย่างชัดเจน และบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม โดยการควบคุมตนเอง
ในการเล่นในเวลาที่กำหนดและสื่อมีการนำเสนอวิธีการที่ผู้ปกครองสามารถช่วยในการควบคุม

พฤติกรรมของผู้เรียนได้ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก มีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านให้เด็กฟังในการให้ข้อมูลเชิงวิชาการและวิธีการถ่ายทอด

2:11...	DT3.1		
2:2 591783 x 342821	TP11.1		2:10 1,214,083 x 922,253
	TP12.1		IP1.1
	TP13.3		TP2.2
	TP14.2		TP4.2
			TP5.1
			TP8.2
			TP9.1
			TP10.1
			TP12.1
2:11 198,866 x ...	DP5.1		2:7 198,...
			DP1.1
			TP7.2
2:3 41758...	DT3.1		
2:...	N2		N3

ภาพ 27 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม

2:8 267,767 x 1...	IP2.2	
	TP3.2	
	TP6.1	
2:6 192,818 x 224,665		TP7.2
2:12 264,892 x 328,128	DP5.2	

ภาพ 28 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม (2)

11:3 749,17 x 316,425	TP3.2	
	TP6.1	
11:2 47 ...	TP10.2	
11:1 42...		TP10.1
11:5 663,259 x 666,237		DP3.1
		DP4.1
11:4 367,986 x 238...	DP5.2	

ภาพ 29 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ช่วยด้วยหนูติดเกม ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูน ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงช่วยในการสื่อถึงสถานการณ์ เช่น การเน้นความมืด มีความคมชัดของภาพหลักและพื้นหลังในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์ในบางช่วงและจำเป็นต้องใช้การเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราวในบางช่วงตอน ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันโดยส่วนมาก ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดปกติและเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายสุภาพและตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพและพื้นหลังเพื่อสร้างความรู้สึกของผู้อ่านและเพิ่มความน่าติดตาม

3.1.2 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง ป้องแปงจะมีน้อง

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง ป้องแปงจะมีน้อง แต่งโดย สองขา วาดภาพโดย มงคล หวานฉ่ำ พิมพ์ที่ พาส เอ็ดดูเคชั่น เผยแพร่ในปี 2563 ราคาเล่มละ 85 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 11 คำต่อหน้า มีการระบุวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริม EF จำเพื่อใช้งาน ควบคุมอารมณ์ และมีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วย

ป้อมแปงจะมีน้อง

ป้อมแปงมีน้อง อยู่ในท้องแม่ จากแบนแต๊ดแต๋
ท้องแม่เริ่มใหญ่
แม่ท้องแดง โม โต้ขึ้นเร็วไว น้องอยู่ข้างใน ใหญ่ขึ้น
ทุกวัน
น้องชาย น้องสาว ผมยาว ผมสั้น
ออกมาเล่นกัน ผูกพันคอยอยู่
น้องตื่นเตะแรง ป้อมแปงเตะดู พี่ได้รับรู้ น้องอยู่ตรงนี้
ป้อมแปงมีเสื้อ เมื่อไว้พอดี ของขวัญจากพี่ ชอบสีอะไร
พ่อจะ แม่จำ น้องมาวันไหน น้องชื่ออะไร ชอบไข่หรือ
ปลา
วาดรูปน้อง แก้มท้องแขนขา วาดหูปากตา น้อง
หน้าเหมือนใคร
แม่ไปคลอดน้อง ป้อมแปงรอได้
ตื่นเต้นดีใจ จะได้เป็นที่

481 ย...	DT2.1		
	N1		
	TT1.1		481 ย...
	TT5.1		
	TT6.1		
	TT7.2		
	TT8.1		
	TT10.1		
	TT12.1		
485 ย...	TT10.2		
4810...	TT6.1		
487 ทร...	DT1.1		
485 แ...	DT4.4		
	DT2.1		481 ย...
	TT1.1		
	TT2.1		
	TT3.2		
	TT5.1		
	TT7.2		
	TT8.1		
	TT9.1		
	TT11.1		

ภาพ 30 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ป้อมแปงจะมีน้อง (1)

ป๋องแ่งจะมีน้อง

ป๋องแ่งมีน้อง อยู่ในท้องแม่ จากแบนแต่ดแต่
 ท้องแม่เริ่มใหญ่
 แม่ท้องแดง โม โตขึ้นเร็วไว น้องอยู่ข้างใน ใหญ่ขึ้นทุกวัน
 น้องชาย น้องสาว ผมยว ผมสั้น
 ออกมาเล่นกัน ผูกพันคอยอยู่
 น้องตื่นเตะแรง ป๋องแ่งเตะดู พี่ได้รับรู้ น้องอยู่ตรงนี้
 ป๋องแ่งมีเสื้อ เมื่อไว้พอดี ของขวัญจากพี่ ชอบสีอะไร
 พอดี แม่จำ น้องมาวันไหน น้องชื่ออะไร ชอบไข่หรือ
 ปลา
 วาดรูปน้อง แก้มท้องแขนขา วาดหูปากตา น้องหน้า
 เหมือนใคร
 แม่ไปคลอดน้อง ป๋องแ่งรอได้
 ตื่นเต้นดีใจ จะได้เป็นพี่

481.1	TT12.2	482.1	TT13.2	483.1	TT4.1
483.1	TT6.2	484.1	TT12.2		

ภาพ 31 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ป๋องแ่งจะมีน้อง (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ป๋องแ่งจะมีน้อง ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้ป๋องแ่งตัวละครเด็กผู้ชายเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงบวกเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น คือการจะมีน้องคลอดออกมาจากท้องแม่ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะคำคล้องจองที่สื่อความหมายโดยตรงเป็นส่วนมาก มีการใช้คำโดยนัยแทนการท้องใหญ่ของแม่ว่า ท้องแดงโม ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะกับช่วงวัยของเด็กบ้าง เช่น ผูกพันคอยอยู่ มีการใช้คำเชิงลบเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น แบนแต่ดแต่ และมีการใช้คำที่พุ่มเพื่อย่อยู่นาน เช่น จากแบนแต่ดแต่ ท้องแม่เริ่มใหญ่ แม่ท้องแดงโม โตขึ้นเร็วไว น้องอยู่ข้างใน ใหญ่ขึ้นทุกวัน ซึ่งมีความหมายเดียวกัน แต่บอกเล่าซ้ำกันเพื่อเพิ่มความเข้มของเหตุการณ์ 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านความอดทนต่อความยึดเยื้อของปัญหา โดยการอดทนรอการเกิดของน้องที่ยาวนานถึง 9 เดือน ซึ่งสื่อแนะนำวิธีการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การรอคอยสามารถทำได้ และการอดทนพราวจากแม่ในขณะที่แม่ต้องไปคลอดน้อง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 32 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ป้องกันจะมีน้อง

ภาพ 33 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ป้องกันจะมีน้อง

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ป้องกันจะมีน้อง ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัวและแบบเน้นจุดสำคัญ ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ่อนภาพความคิดบางในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงบวก

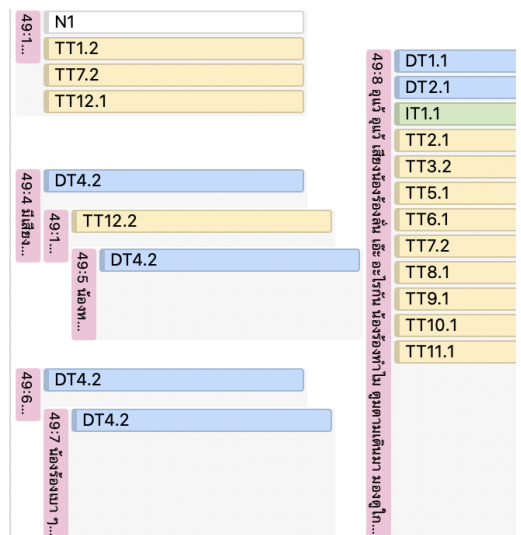
ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์และภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่และเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** ไม่มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็น คนแต่งกายสุภาพและตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา

3.1.3 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง ตูมตามน้องร้องทำไม

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง ตูมตามน้องร้องทำไม แต่งโดย แพทย์หญิง อรุณนิตย์ บุญรอด วาดภาพโดย Wenny Stefamie พิมพ์ที่ บ้านสีเทา เผยแพร่ในปี 2563 ราคาเล่มละ 95 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 16 คำต่อหน้า มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยแต่ไม่มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจน

ตูมตามน้องร้องทำไม

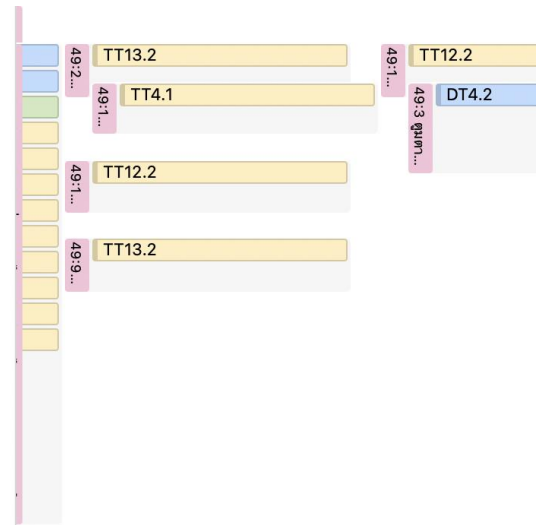
อูแว อูแว เสียงน้องร้องลั่น เอ๊ะ อะไรกัน น้องร้องทำไม
 ตูมตามเดินมา มองดูใกล้ ๆ ผ้าอ้อมเปียกไฉน คงไม่สบายตัว
 ช่วยเปลี่ยนผ้าอ้อม ให้น้องดีกว่า น้องก็เรงร่า น่ารักดังเดิม
 เล่น ๆ กันอยู่ มีเสียงปู้ดปู้ด ร้องทำหน้าบูด ผ้าอ้อมตุงตุง
 น้องร้องอูแว น้องร้องทำไม อีอีนั่นไง เปลี่ยนผ้าอ้อมกัน
 อีกแป๊บน้องหาว หาวยาวปากอ้า มือขยี้ตา ทำหน้ามึนตึง
 แล้วเริ่มวอแว น้องร้องทำไม น้องง่วงนอนไป ช่วยกล่อมน้องนอน
 หลับอยู่ดี ๆ น้องเริ่มตุ๊กตุ๊ก ร้องเสียงกระซิก ปากเปียกดูตมมือ
 น้องร้องดังมาก น้องร้องทำไม น้องหิวนมไป ป้อนนมน้องกัน
 ตูมตามหิวบ้าง มาทานนมกิน แล้วก็ไต่ยีน น้องร้องเบา ๆ
 ตูมตามมาถึง น้องจึงหยุดร้อง สายตามองจ้อง ยกแขนหาพี่
 อยากให้พี่กอด ไซ้ไหมคนดี น้องรักของพี่ รักกัน กอดกัน

ภาพ 34 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ตูมตามน้องร้องทำไม (1)

ดูตามน้องร้องทำไม

อู๊ว อู๊ว เสียงน้องร้องลั่น เอ๊ะ อะไรกัน น้องร้องทำไม
 ดูตามเดินมา มองดูใกล้ ๆ ผ้าอ้อมเปียกไฉน คงไม่สบายตัว
 ช่วยเปลี่ยนผ้าอ้อม ให้น้องดีกว่า น้องก็เร็งรา น่ารักดังเดิม
 เล่น ๆ กันอยู่ มีเสียงปู้ดปู้ด ร้องทำหน้าบูด ผ้าอ้อมตุงตุง
 น้องร้องอู๊ว น้องร้องทำไม อี้อึ้นใจ เปลี่ยนผ้าอ้อมกัน
 อีกแป๊บน้องหาว หาวยาวปากอ้า มือขยี้ตา ทำหน้ามึนตึง
 แล้วเริ่มวอแว น้องร้องทำไม น้องง่วงนอนใจ ช่วยกล่อมน้องนอน
 หลับอยู่ดี ๆ น้องเริ่มตุ๊กตุ๊ก ร้องเสียงกระซิก ปากเบี้ยวตุตมือ
 น้องร้องดังมาก น้องร้องทำไม น้องหิวนมใจ ป้อนนมน้องกัน
 ดูตามทิวบ้าง มาทานนมกิน แล้วก็ไต่ยีน น้องร้องเบา ๆ
 ดูตามมาถึง น้องจึงหยุดร้อง สายตามองจ้อง ยกแขนหาที่
 อยากให้ที่กอด ไซ้ไหมคนดี น้องรักของพี่ รักกัน กอดกัน

ภาพ 35 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ดูตามน้องร้องทำไม (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ดูตามน้องร้องทำไม ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้ดูตามตัวละครเด็กผู้ชายเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงบวกเกี่ยวกับพี่ชายที่คอยดูแลช่วยเหลือและหาสาเหตุที่น้องร้องไห้ รวมถึงจัดการกับสาเหตุต่าง ๆ ได้สำเร็จ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะคำคล้องจองที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก มีการใช้คำเชิงลบเพื่อเพิ่มความเข้มข้นของพฤติกรรม เช่น ร้องลั่น หาวยาวปากอ้า และมีการใช้คำที่ฟุ่มเฟือยอยู่บ้าง เช่น อี้อึ้น ตุงตุง เป็นการซ้ำคำ หรือ อู๊ว อู๊ว เสียงน้องร้องลั่น เอ๊ะ อะไรกัน น้องร้องทำไม ซึ่งมีความหมายเดียวกัน แต่บอกเล่าซ้ำกันเพื่อเพิ่มความเข้มข้นของเหตุการณ์ 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก ไม่มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการค้นหาสาเหตุและ/หรือความรับผิดชอบ โดยดูตามมักค้นหาสาเหตุของการร้องไห้ของน้องและเข้าช่วยเหลือแก้ปัญหาตั้งแต่ต้นเหตุด้วยตนเอง แสดงออกซึ่งความรับผิดชอบในการช่วยเหลือดูแลน้อง และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 36 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ตุ้มตามน่องร้องทำไม

ภาพ 37 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ตุ้มตามน่องร้องทำไม

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ตุ้มตามน่องร้องทำไม ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยภาพแบบเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์ และภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดปกติและไม่เป็นทางการ 2) อุดมคติ (Ideational) ไม่

มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายไม่สุภาพแสดงออกถึงความเป็นธรรมชาติในการอยู่บ้านและตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยเร้าความรู้สึกของผู้อ่านและช่วยเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา

3.1.4 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง หนูงหญิงรู้จักขอโทษ

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง หนูงหญิงรู้จักขอโทษ แต่งโดย หนิง ศรัยฉัตร วาดภาพโดย ภัทรดา ปัญญาฤดีพร พิมพ์ที่ นานมีบุ๊คส์ เผยแพร่ในปี 2564 ราคาเล่มละ 98 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 23 คำต่อหน้า มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยและมีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านการขอโทษ

<p>หญิงหนึ่งรู้จักขอโทษ</p> <p>เย็นวันศุกร์ หญิงหนึ่งกำลังเตะฟุตบอลอยู่กับมิกกี้ที่สนาม โธ๊ะ ลูกบอลพุ่งหรือออกนอกสนามไปแล้ว!</p> <p>“มีมีเป็นอะไรไหม ขอโทษนะ” มิกกี้รับวิ่งมาถาม “ไม่เป็นอะไรมากจะเจ็บหัวนิดหน่อย” มีมีพูดพลางคลำหัว</p> <p>“ไม่เป็นอะไรก็ดีแล้วละ เราไปเล่นกันต่อเถอะมิกกี้” หญิงหนึ่งที่วิ่งตามมาบอก “ไม่ขอโทษมีมีหน่อยหรือ เธอทำมีมีเจ็บนะ” มิกกี้บอก “หญิงหนึ่งไม่ผิดสักหน่อย หญิงหนึ่งไม่ได้ตั้งใจแล้วมีมีก็ไม่ได้เป็นอะไรมากนัก” หญิงหนึ่งยืนยันมีมีหน้าเสีย</p> <p>“หญิงหนึ่งควรขอโทษมีมีอยู่ดีนะ เพราะหญิงหนึ่งทำมีมีเจ็บ ถึงจะไม่ได้เป็นอะไรมากก็เถอะ” คุณครูฟ้าใส่ที่เห็นเหตุการณ์แต่แรกเดินเข้ามาบอก</p> <p>“ขอโทษก็ได้ค่ะ ขอโทษนะมีมี” หญิงหนึ่งพูดอย่างไม่ค่อยพอใจนัก แล้วก็เดินไป</p> <p>เช้าวันเสาร์ หญิงหนึ่งเดินหานุ่มนึ่ง ดูกตาตัวโปรต “มีใครเห็นนุ่มนึ่งไหมคะ หญิงหนึ่งหาไม่เจอเลย”</p> <p>“พี่หญิงหนึ่ง น่านิ่งทำโก โก๊ทกใส่นุ่มนึ่ง คุณแม่เลยเอาไปซักให้ น่านิ่งขอโทษนะครั้น น่านิ่งไม่ได้ตั้งใจ”</p> <p>“พี่หญิงหนึ่งเอานิ่งหนองไปเล่นก่อนไหมครั้น น่านิ่งให้ยืม” น่านิ่งยื่นนึ่งหนองดูกตาตัว โปรตของเขาให้หญิงหนึ่ง</p> <p>“ไม่เป็นไรจะ น่านิ่งไม่ได้ตั้งใจ พี่ไม่โกรธหรอก” เมื่อเห็นน่านิ่งขอโทษอย่างรู้สึกผิดทั้งที่ไม่ได้ตั้งใจ หญิงหนึ่งก็นึกถึงตัวเองที่เตะบอลไปโดนหัวมีมี</p> <p>ตอนบ่าย หญิงหนึ่งไปตลาดกับแม่ เดินเพลินไม่ทันระวังจึงชนคุณป้า คนหนึ่ง หญิงหนึ่งรีบขอโทษทันที</p> <p>“ขอโทษนะคะคุณป้า หนูไม่ได้ตั้งใจ คุณป้าเจ็บตรงไหนไหมคะ” “ไม่เป็นไรจะ ป้าก็เดินเพลินไม่ทันมอง ต้องขอโทษหนูด้วยเหมือนกัน” ทั้งคู่ยิ้มให้กันแล้วหญิงหนึ่งก็เดินจากมา</p> <p>“ดีแล้วจะพี่หญิงหนึ่งขอโทษคุณป้า คนเราทำผิดพลาดกันได้ แต่ก็ต้องรู้จักขอโทษด้วย” คุณแม่ชม</p> <p>หญิงหนึ่งรู้แล้วว่าเช้าวันจันทร์จะทำอะไรเป็นอย่างแรก</p> <p>“มีมี เมื่อวันศุกร์หญิงหนึ่งขอโทษนะ”</p> <p>กิจกรรมเสริมการเรียนรู้</p> <p>เหตุการณ์ไต่บ้างที่เด็ก ๆ ควรขอโทษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเดินชนคนอื่น - เมื่อทำการบ้านเสร็จ - เมื่อทำน้ำหก ใส่น่อง - เมื่อช่วยคุณแม่ล้างจาน - เมื่อเปลือยเขี้ยวเท้าคุณพ่อ - เมื่อชนกระถางดอกไม้ของคุณย่าตลกแตก - เมื่อเพื่อน ให้อของขวัญ 	<p>7... N1</p> <p>TT1.1</p> <p>76:11... TT11.2</p> <p>76:5... DT1.1</p> <p>76:9 ที่หญิงหนึ่ง น่านิ่งทำโก โก๊ทกใส่นุ่มนึ่ง คุณแม่เลยเอาไปซักให้ น่านิ่ง... TT2.1</p> <p>76:7... DT1.1</p> <p>76:1 กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เหตุการณ์... IT1.2</p> <p>IT2.3</p>	<p>76:10 เย็นวันศุกร์ หญิงหนึ่งกำลังเตะฟุตบอลอยู่กับมิกกี้ที่สนาม โธ๊ะ ลูกบอลพุ่งหรือออกนอกสนามไปแล้ว! “มีมี...” IT2.2</p> <p>TT3.2</p> <p>TT5.1</p> <p>TT6.1</p> <p>TT7.2</p> <p>TT8.1</p> <p>TT9.2</p> <p>76:12... TT11.2</p> <p>76:6 “พี่...” DT1.1</p> <p>DT4.1</p>
---	--	---

ภาพ 38 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หญิงหนึ่งรู้จักขอโทษ (1)

<p>หญิงหญิงรู้จักขอโทษ</p> <p>เย็นวันศุกร์ หญิงหญิงกำลังเตะฟุตบอลอยู่กับมิกกีที่สนาม โอะ ลูกบอลพุ่งหรือออกนอกสนามไปแล้ว!</p> <p>“มีมีเป็นอะไรไหม ขอโทษนะ” มิกกีรีบวิ่งมาถาม “ไม่เป็นอะไรมากจะเจ็บหัวนิดหน่อย” มีมีพูดพลางคลำหัว</p> <p>“ไม่เป็นอะไรก็ดีแล้วละ เราไปเล่นกันต่อเถอะมิกกี” หญิงหญิงที่วิ่งตามมาบอก “ไม่ขอโทษมีมีหน่อยหรือ เธอทำมีมีเจ็บนะ” มิกกีบอก “หญิงหญิงไม่ผิดสักหน่อย หญิงหญิงไม่ได้ตั้งใจแล้วมีมีก็ไม่ได้เป็นอะไรมากนัก” หญิงหญิงยืนยิ้มมีมีหน้าเสีย</p> <p>“หญิงหญิงควรขอโทษมีมีอยู่ดีนะจ๊ะ เพราะหญิงหญิงทำมีมีเจ็บ ถึงจะไม่ได้เป็นอะไรมากก็เถอะ” คุณครูฟ้าใสที่เห็นเหตุการณ์แต่แรกเดินเข้ามาบอก</p> <p>“ขอโทษก็ได้ค่ะ ขอโทษนะมีมี” หญิงหญิงพูดอย่างไม่ค่อยพอใจนักแล้วก็เดินไป</p> <p>เช้าวันเสาร์ หญิงหญิงเดินหาขนมปังมัม ตักตาตัวโปรต “มีใครเห็นขนมปังมัมไหมคะ หญิงหญิงหาไม่เจอเลย”</p> <p>“พี่หญิงหญิง น้านึ่งทำโกโก้ให้กินใส่ขนมปังมัม คุณแม่เลยเอาไปซั๊กให้ น้านึ่งขอโทษนะครับ น้านึ่งไม่ได้ตั้งใจ”</p> <p>“พี่หญิงหญิงเอานึ่งหน่องไปเล่นก่อนไหมครับ น้านึ่งให้อิม” น้านึ่งยืนนั่งหน่องตักตาตัวโปรตของเขาให้หญิงหญิง</p> <p>“ไม่เป็นไรจ๊ะ น้านึ่งไม่ได้ตั้งใจ พี่ไมโกรธหรอก” เมื่อเห็นน้านึ่งขอโทษอย่างรู้สึกผิดทั้งที่ไม่ได้ตั้งใจ หญิงหญิงก็นึกถึงตัวเองที่เตะบอลไปโดนหัวมีมี</p> <p>ตอนบ่าย หญิงหญิงไปตลาดกับแม่ เดินเพลินไม่ทันระวังจึงชนคนบ้าคนหนึ่ง หญิงหญิงรีบขอโทษทันที</p> <p>“ขอโทษนะคะคุณบ้า หนูไม่ได้ตั้งใจ คุณบ้าเจ็บตรงไหนไหมคะ” “ไม่เป็นไรจ๊ะ ปากก็เดินเพลินไม่ทันมอง ต้องขอโทษหนูด้วยเหมือนกัน” ทั้งคู่ยิ้มให้กันแล้วหญิงหญิงก็เดินจากมา</p> <p>“ดีแล้วจ๊ะที่หญิงหญิงขอโทษคุณบ้า คนเราทำผิดพลาดกันได้ แต่ก็ต้องรู้จักขอโทษด้วย” คุณแม่ชม</p> <p>หญิงหญิงรู้แล้วว่าเช้าวันจันทร์จะทำอะไรเป็นอย่างแรก</p> <p>“มีมี เมื่อวันศุกร์หญิงหญิงขอโทษนะ”</p> <p>กิจกรรมเสริมการเรียนรู้</p> <p>เหตุการณ์ได้บ้างที่เด็ก ๆ ควรขอโทษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเดินชนคนอื่น - เมื่อทำการบ้านเสร็จ - เมื่อทำน้ำหกใส่ห้อง - เมื่อช่วยคุณแม่ล้างจาน - เมื่อผลอเหยียบเท้าคุณพ่อ - เมื่อชนกระถางดอกไม้ของคุณย่าตกแตก - เมื่อเพื่อนให้ของขวัญ 	<p>76:8 เย็นวันศุกร์ หญิงหญิงกำลังเตะฟุตบอลอยู่กับมิกกีที่...</p>	<p>TT2.2</p> <p>7...</p> <p>TT4.1</p>	<p>7...</p> <p>TT10.2</p> <p>TT13.1</p>
---	---	---------------------------------------	---

ภาพ 39 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หญิงหญิงรู้จักขอโทษ (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง หญิงหญิงรู้จักขอโทษ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้หญิงหญิงตัวละครเด็กผู้หญิงเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่ทำผิดแล้วควรต้องขอโทษผู้อื่น ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กอยู่บ้าง เช่น ฟุ้งหิว ซึ่งเป็นคำเชิงบวกเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม โดยควบคุมความคิดและพฤติกรรมของตนเองที่ควรปฏิบัติต่อผู้อื่น และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวและมีคำถาม

ชวนคิดให้ผู้อ่านได้ร่วมกันคิดหาคำตอบซึ่งส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 40 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ

ภาพ 41 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์เหตุการณ์ในหนังสือเรื่อง หนูนึงรู้จักขอโทษ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัวและเน้นจุดสำคัญ ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดใน

ระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์ ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันในช่วงตอนและไม่สอดคล้องกันในช่วงตอน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กและเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** ไม่มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายสุภาพ ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี ส่วนประกอบของภาพมีความจำเป็น และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน และใช้สีของพื้นหลังช่วยเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา

3.1.5 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง หูโตข้างน้อย ชีโมโห แต่งโดย วาสิณี ตุงคะเกษตริณ วาดภาพ โดย Oranji som พิมพ์ที่ ลิตเติลฮาร์ท เผยแพร่ในปี 2562 ราคาเล่มละ 75 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 26 คำต่อหน้า มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการและมีการสอดแทรกภาษาที่ 2 คือ ภาษาอังกฤษร่วมด้วย มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริม EF ควบคุมอารมณ์

หุโตช่างน้อย ชีโมโห

หุโต เป็นลูกช่างสีเทา มีใบหูใหญ่มาก ใหญ่กว่าหูของสัตว์ตัวอื่น ๆ หุโตเป็นช่างน้อยชีโมโห เวลาที่หุโตไม่พอใจอะไร เขาก็จะโมโหจนหน้าแดงเสมอ ๆ

และวันนี้ก็เช่นกัน พ่อพาหุโตไปสวนน้ำ และหุโตนั้นก็ตั้งหน้าตั้งตารอที่จะได้ลงเล่นน้ำ

แต่เมื่อไปถึงสวนน้ำ พ่อและหุโตก็พบว่า สวนน้ำปิด

หุโตผิดหวัง และไม่พอใจที่อดเล่นน้ำ เขาหงุดหงิด และโมโหจนหน้าแดง

หุโตบ่นพึมพำออกมาว่า “ทำไมสวนน้ำต้องมาปิดวันนี้ด้วยเนี่ย”

พ่อบอกว่า สวนน้ำปิดปรับปรุง จะเปิดอีกทีก็เดือนหน้า

แต่หุโตไม่ได้ฟังที่พ่อพูดเลย เขายังคงโมโห และบ่นพึมพำไปเรื่อย ๆ แต่ยิ่งหุโตบ่นมากขึ้นเท่าไร หน้าของเขาก็ยิ่งแดงขึ้นและพองขึ้นเรื่อย ๆ

แต่ที่น่าตกใจกว่านั้น ก็คือ... หุโตกำลังลอยขึ้นไปบนท้องฟ้า พ่อต้องใช้วงดิ่ง

ทางของหุโตไว้ ก่อนที่หุโตจะลอยไปไหน ดูแล้วเหมือนกับลูกโป่งสีแดงเลย “เกิดอะไรขึ้นเนี่ย” ช่างน้อยตกใจและเริ่มร้องไห้

พ่อบอกกับหุโตว่า “หุโตต้องเลิกเป็นเด็กชีโมโห ไม่งั้นหุโตจะหน้าพองและแดงอย่างนี้ไปตลอด”

หุโตร้องไห้และพูดว่า “ฮือ... ฮือ... หุโตจะไม่ชีโมโหอีกแล้วครับ”

หุโตสั่งน้ำมูกดัง พืด หน้าของหุโตไม่แดงแล้ว แถมยังเล็กลงจนเป็นปกติ

หุโตค่อย ๆ ลอยลงมา พ่อช่างกางแขนรับช่างน้อย

หุโตรู้สึกตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พ่อจึงปลอบใจหุโตด้วยการพาไปซื้อไอศกรีม

หุโตดีใจมาก “แปร์แปร์น หุโตอยากกินไอศกรีมรสสตรอว์เบอร์รี่ครับ”

แต่ร้านไอศกรีมไม่มีไอศกรีมรสสตรอว์เบอร์รี่

หุโตนั่งเฉยๆ เขาจะโมโหอีกไหมนะ “ไม่เป็นไรครับ หุโตกินไอศกรีม

ช็อกโกแลตก็ได้ครับ” หุโตพูด

หุโตบอกพ่อว่า “หุโตไม่อยากเป็นช่างชีโมโหแล้วครับพ่อ”

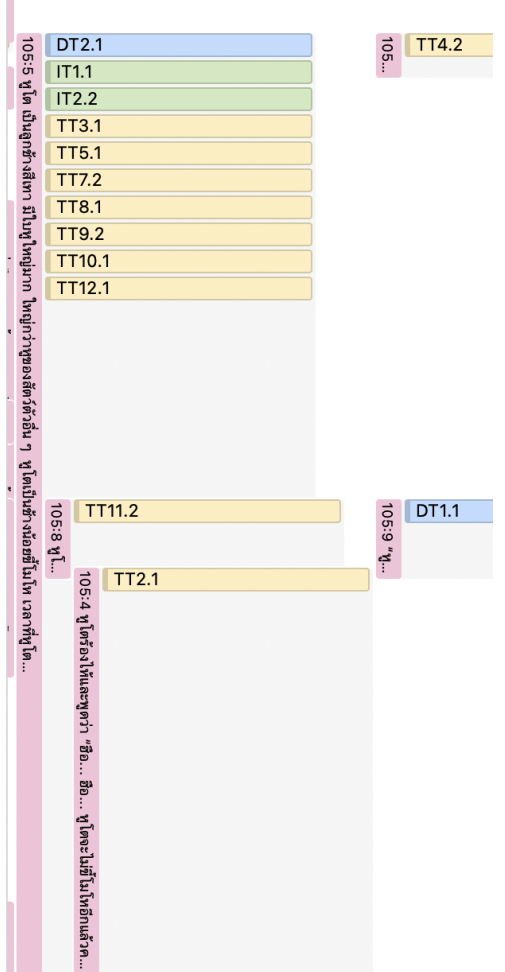
แล้วช่างน้อยก็กินไอศกรีมกับพ่ออย่างมีความสุข หุโตได้เรียนรู้ว่า ในเวลาที่อะไรไม่เป็นไปอย่างที่ใจต้องการ เราไม่ควรจะหงุดหงิด และโมโหไปกับมัน

ภาพ 42 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หุโตช่างน้อย ชีโมโห (1)

105:...	N1
	TT1.2
10...	TT13.2
105:3 เมื่อไปถึงสวนน้ำ พ่อและหุโตก็พบว่า สวนน้ำปิด หุโต...	TT2.2
10...	TT6.2
105:10 พ่อบอกกับหุโตว่า...	DT4.1
105:11 หุ...	DT4.1

หุโตช่างน้อย ชีโมโห

หุโต เป็นลูกช่างสีเทา มีใบหูใหญ่มาก ใหญ่กว่าหูของสัตว์ตัวอื่น ๆ หุโตเป็นช่างน้อยชีโมโห เวลาที่หุโตไม่พอใจอะไร เขาก็จะโมโจนหน้าแดงเสมอ ๆ และวันนี้ก็เช่นกัน พ่อพาหุโตไปสวนน้ำ และหุโตนั้นก็ตั้งหน้าตั้งตารอที่จะได้ลงเล่นน้ำ แต่เมื่อไปถึงสวนน้ำ พ่อและหุโตก็พบว่า สวนน้ำปิด หุโตผิดหวัง และไม่พอใจที่อดเล่นน้ำ เขาหงุดหงิด และโมโจนหน้าแดง หุโตบ่นพึมพำออกมาว่า “ทำไมสวนน้ำต้องมาปิดวันนี้ด้วยเนี่ย” พ่อบอกว่า สวนน้ำปิดปรับปรุง จะเปิดอีกทีก็เดือนหน้า แต่หุโตไม่ได้ฟังที่พ่อพูดเลย เขายังคง โมโห และบ่นพึมพำไปเรื่อย ๆ แต่ยิ่งหุโตบ่นมากขึ้นเท่าไร หน้าของเขาก็ยิ่งแดงขึ้นและพองขึ้นเรื่อย ๆ แต่ที่น่าตกใจกว่านั้น ก็คือ... หุโตกำลังลอยขึ้นไปบนท้องฟ้า พ่อต้อง ไขว่คว้าดึงหางของหุโตไว้ ก่อนที่หุโตจะลอยไปไหน ดูแล้วเหมือนกับลูกโป่งสีแดงเลย “เกิดอะไรขึ้นเนี่ย” ช่างน้อยตกใจและเริ่มร้องไห้ พ่อบอกกับหุโตว่า “หุโตต้องเลิกเป็นเด็กชีโมโห ไม่งั้นหุโตจะหน้าพองและแดงอย่างนี้ไปตลอด” หุโตร้องไห้และพูดว่า “ฮือ... ฮือ... หุโตจะไม่ชีโมโหอีกแล้วครับ” หุโตสั่งน้ำมูกตึง พืด หน้าของหุโตไม่แดงแล้ว แถมยังเล็กลงจนเป็นปกติ หุโตค่อย ๆ ลอยลงมา พ่อช่างกางแขนรับช่างน้อย หุโตรู้สึกตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พ่อจึงปลอบใจหุโตด้วยการพาไปซื้อไอศกรีม หุโตดีใจมาก “แปรแปรัน หุโตอยากกินไอศกรีมรสสตรอว์เบอร์รี่ครับ” แต่ร้านไอศกรีมไม่มีไอศกรีมรสสตรอว์เบอร์รี่ หุโตนั่งเฉย เขาจะโมโหอีกไหมนะ “ไม่เป็นไรครับ หุโตกินไอศกรีมช็อกโกแลตก็ได้ครับ” หุโตพูด หุโตบอกพ่อว่า “หุโตไม่อยากเป็นช่างชีโมโหแล้วครับพ่อ” แล้วช่างน้อยก็กินไอศกรีมกับพ่ออย่างมีความสุข หุโตได้เรียนรู้ว่า ในเวลาทำอะไรไม่เป็นไปอย่างที่ใจต้องการ เราไม่ควรจะหงุดหงิด และโมโหไปกับมัน

ภาพ 43 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หุโตช่างน้อย ชีโมโห (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง หุโตช่างน้อย ชีโมโห ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ(textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้หุโตตัวละครสัตว์ซึ่งเป็นบุรุษที่ 2 ในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับพฤติกรรมโมโห ซึ่งสะท้อนผลที่จะตามมาในเชิงอุปนัยจึงเป็นเนื้อเรื่องที่ผู้ใหญ่อ่านแล้วให้เด็กฟัง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยนัย ใช้ภาษาที่สั้นกระชับเป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก มีการใช้คำเชิงลบเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น โมโจนหน้าแดง 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม โดยควบคุมอารมณ์ความรู้สึกและการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเอง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวและมีคำถามชวนคิดให้ผู้อ่านได้ร่วมกันคิดหาคำตอบซึ่งส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 44 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หุโตช้างน้อย ชีโมโห

ภาพ 45 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หุโตช้างน้อย ชีโมโห

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง หุโตช้างน้อย ชีโมโห ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพวาดการ์ตูนใน

ระยะภาพแบบเต็มตัวและครึ่งตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ ไม่เน้นความชัดเจน มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์ในบางช่วงตอน ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันในบางช่วงตอนและไม่สอดคล้องกันในบางช่วงตอน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรเป็นทางการที่มีขนาดปกติและเล็ก

2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และ ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครโดยส่วนมาก ส่วนประกอบของภาพในบางช่วงตอนไม่มีความจำเป็น และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยสร้างความรู้สึกของผู้อ่านและใช้สีของพื้นหลังช่วยเพิ่มความน่าติดตาม

3.1.6 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง **ปู่ว่า...แม่ไม่รู้**

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง **ปู่ว่า...แม่ไม่รู้** แต่งและวาดภาพโดย ทีมเบบี้ พิมพ์ที่ มหาสนุก เผยแพร่ในปี 2563 ราคาเล่มละ 95 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 15 คำต่อหน้า ไม่มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วย แต่มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริมความคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์

ป๊อว่า...แม่ไม่รู้

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อตื่นแล้ว แต่ยังอยากนอนต่อ

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่ตื่น ป๊อจะไปโรงเรียนสาย

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่อยากกินข้าว

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่กินข้าวให้ตรงเวลาเดี๋ยวป๊อจะหิวมากแน่ ๆ

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อแอบนำของเล่นไปโรงเรียน

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อแอบนำของเล่นไปโรงเรียน ป๊ออาจจะ...

เด็ก ๆ ช่วยคิดทีว่ถ้าป๊อแอบนำของเล่นไปโรงเรียนจะเกิดอะไรขึ้น?

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่ยอมแบ่งของเล่นให้ห้อง

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่ยอมแบ่งของเล่นให้ห้อง น้องจะเสียใจ

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่เก็บของเล่น

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่เก็บของเล่น บ้านจะรกและป๊อจะ...

เด็ก ๆ ช่วยคิดทีว่ ถ้าป๊อไม่เก็บของเล่น ป๊อจะเป็นอย่างไร?

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่ได้อาบน้ำ

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่อาบน้ำ ป๊อจะคันไปทั้งตัว

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่ยอมกินผัก

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่กินผักร่างกายป๊อจะแข็งแรง

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อไม่อยากกินยา

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อไม่กินยา ป๊อจะมีพลังไปต่อสู้กับ...

เด็ก ๆ ช่วยคิดทีว่ถ้าป๊อไม่กินยาป๊อจะมีพลังไปต่อสู้กับอะไร?

แม่ไม่รู้หรือครับว่าป๊อแอบกินขนม

แต่แม่รู้แหละถ้าป๊อแอบกินขนมมากไปป๊อจะฟันผุ

13... N1
TT1.2

13... IT1.2
IT2.3

13... IT1.2
IT2.3

13... IT1.2
IT2.3

ภาพ 46 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ป๊อว่า...แม่ไม่รู้ (1)

ปู่ว่า...แม่ไม่รู้
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ตื่นแล้ว แต่ยังไม่อยากนอนต่อ
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่ตื่น ปู่จะไปโรงเรียนสาย
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่อยากกินข้าว
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่กินข้าวให้ตรงเวลาเดี๋ยวปู่จะหิวมากแน่ ๆ
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่แอบนำของเล่นไปโรงเรียน
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่แอบนำของเล่นไปโรงเรียน ปู่อาจจะ...
 เด็ก ๆ ช่วยคิดที่ว่าถ้าปู่แอบนำของเล่นไปโรงเรียนจะเกิดอะไรขึ้น?
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่ยอมแบ่งของเล่นให้น้อง
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่ยอมแบ่งของเล่นให้น้อง น้องจะเสียใจ
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่เก็บของเล่น
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่เก็บของเล่น บ้านจะรกและปู่จะ...
 เด็ก ๆ ช่วยคิดทีว่า ถ้าปู่ไม่เก็บของเล่น ปู่จะเป็นอย่างไร?
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่ได้อาบน้ำ
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่อาบน้ำ ปู่จะคันไปทั้งตัว
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่ยอมกินผัก
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่กินผักร่างกายปู่จะแข็งแรง
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ไม่อยากกินยา
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่กินยา ปู่จะมีพลังไปต่อสู้กับ...
 เด็ก ๆ ช่วยคิดทีว่าถ้าปู่กินยาปู่มีพลังไปต่อสู้กับอะไร?
 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่แอบกินขนม
 แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่กินขนมมากไปปู่จะฟันผุ

130:3 แม่ไม่รู้หรือครับว่าปู่ตื่นแล้ว แต่ยังไม่อยากนอนต่อ แต่แม่รู้ว่าจะถ้าปู่ไม่ตื่น ปู่จะไปโรงเรียนสาย แม่...

DT1.2
 DT2.1
 TT2.2
 TT3.1
 TT5.1
 TT6.1
 TT7.2
 TT8.1
 TT9.2
 TT10.1
 TT11.2
 TT12.1

130

TT4.1

ภาพ 47 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้ (2)

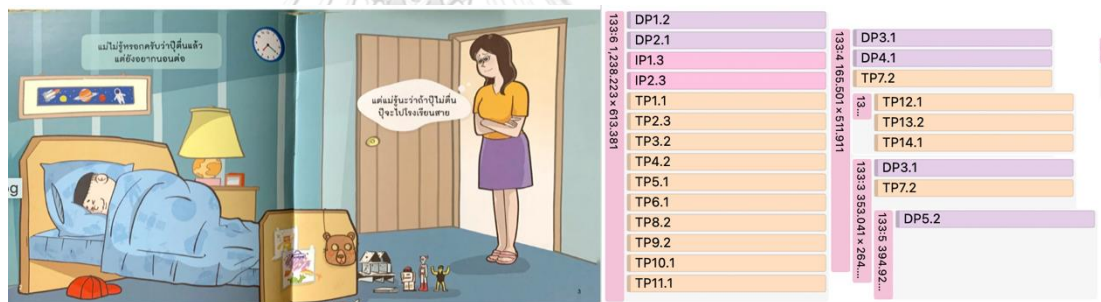
ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ปู่ว่า...แม่ไม่รู้ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้ปู่ตัวละครเด็กผู้ชายเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับพฤติกรรมของที่คิดทำสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ดีและคาดว่าแม่น่าจะไม่ทราบที่ตนเองทำในสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เนื้อเรื่องผู้ใหญ่จึงควรเล่าให้เด็กฟังเพื่อได้อธิบาย ชวนคิดและสอนควบคู่กับการเล่าเรื่อง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่สั้นกระชับเป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางอ้อมที่มีเนื้อหาความคิดเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อบอกเล่าเรื่องราวและมีคำถามชวนคิดให้ผู้อ่านได้

ร่วมกันคิดหาคำตอบเป็นระยะซึ่งส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 48 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ป๊อว่า...แม่ไม่รู้

ภาพ 49 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ป๊อว่า...แม่ไม่รู้

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ป๊อว่า...แม่ไม่รู้ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัวและเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกผู้ชมที่มีการใช้แสงช่วยบ่งบอกสถานการณ์ทั้งการเน้นแสงสว่างและเน้นความมืดความคมชัดของภาพและพื้นหลังในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้อย่างสมบูรณ์ในบางช่วงตอน ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันในบางช่วงตอนและไม่สอดคล้องกันในบางช่วงตอน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดปกติและเป็นทางการ 2) อุดมคติ (Ideational) ไม่มีการใช้สีของภาพในการสื่ออารมณ์แต่มีการใช้แสงในการสื่อถึงสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายสุภาพและไม่สุภาพตามแต่สถานการณ์ ตัวละครทุกตัวมี

การนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อมีการใช้สีของภาพหลักและพื้นหลังเพื่อช่วยเพิ่มความน่าติดตาม

3.1.7 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก แต่งโดย ฐิติวิชาการ Life Balance วาดภาพโดย มงคล หวานฉ่ำ พิมพ์ที่ Life Balance เผยแพร่ในปี 2564 ราคาเล่มละ 49 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 72 คำต่อหน้า มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยและมีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริม HQ IQ EQ AQ CQ PQ SQ EF เสริมสุขนิสัย รักการกินผัก

หนูดีไม่กินผัก

เช้าวันเสาร์ หนูดีตื่นสายกว่าปกติเพราะไม่ต้องไปโรงเรียน หนูดีลุกขึ้นจากที่นอน มองออกไปนอกหน้าต่าง เห็นพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง นกน้อยร้องเพลงจับอยู่บนกิ่งต้นมะม่วง หนูดีร้องเพลงตามนกน้อย “จิบ จิบ จิบ นกน้อยกระซิบเสียงใส แดดอ่อนอ่อนอ่อนต้นไม้อาย ลมเย็นเย็นสบายใจจัง”

หลังจากหนูดีกับคุณแม่ทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้วก็พากันเดินลงไปยังห้องครัว โดยมีคุณพ่อที่นั่งรออยู่ที่โต๊ะอาหาร “มีอันนี้ พอลงมือทำอะไรเลยนะ รับรองอร่อยถูกใจ” คุณพ่อพูดหลังจากหนูดีกับคุณแม่นั่งลงบนเก้าอี้

ทันทีที่หนูดีเห็นอาหารบนโต๊ะกินข้าวก็หน้าบึ้งเพราะในจานอาหารมีแต่ผักเป็นส่วนประกอบทั้งนั้น... โน่นคนาน้ำนมม้นหอย นี่ผัดผักรวม นั่นแกงจืดเต้าหู้ผักนี่หน่อไม่ฝรั่งผัดกุ้ง “ทำไมมีแต่ผักล่ะคะ หนูดีไม่ชอบกินผัก!” หนูดีพูดด้วยน้ำเสียงดัดพ้อ

“กินดูก่อนดีไหมจ๊ะ ผักอร่อยและมีประโยชน์ต่อร่างกายนะคะ” คุณแม่พูดพร้อมกับลูบหัวหนูดี “ไม่เอาค่ะ หนูดีไม่ชอบกินผัก”

พอถึงมือกลางวัน อาหารจากฝีมือคุณแม่ก็ยังเต็มไปด้วยผัก แต่ยังมีไก่ทอดให้หนึ่งจาน หนูดีเลือกที่จะไม่กินผักตามเคย

มือเย็น หนูดีไม่กินผักเช่นเดิม ถึงแม้คุณแม่จะแกะสลักผักต่าง ๆ ให้เป็นรูปดอกไม้และหั่นเสื่อแล้วก็ตาม “ถ้าหนูดีไม่ยอมกินผัก ก่อนนอนคืนนี้คุณแม่จะไม่อ่านหนังสือนิทานให้ฟังนะคะ” เมื่อหนูดีได้ยินดังนั้นก็รู้สึกเสียใจที่จะไม่ได้ฟังนิทานก่อนนอนจึงยอมกินผักที่คุณแม่แกะสลักไว้ให้สองสามคำ

เช้าวันอาทิตย์ พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง นกน้อยก็ยังร้องเพลงอยู่บนกิ่งต้นมะม่วงอย่างเคย แต่หนูดีไม่ได้ร้องเพลงตามนกน้อยเหมือนเมื่อวานเกิดอะไรขึ้นกับหนูดีนะ “แม่จ๋า หนูดีปวดท้อง!” หนูดีบอกคุณแม่ที่กำลังเตรียมผ้าเช็ดตัวจะไปอาบน้ำพร้อมกับหนูดี

หนูดีเดินตามคุณแม่ไปเข้าห้องน้ำ นั่งซักโครก พยายามอึยังงาก็อึไม่ออก หนูดีท้องผูกนั่นเอง! “แม่จ๋า! หนูดีอึไม่ออก”

เมื่อหนูดีออกมาจากห้องน้ำ คุณแม่พาหนูดีมาคุยกันที่ห้องนั่งเล่น และถามหนูดีว่า “หนูดีรู้ไหมคะ ทำไมหนูถึงปวดท้อง” “ไม่รู้ค่ะคุณแม่” หนูดีตอบ คุณแม่จึงอธิบายให้หนูดีฟังว่า “ที่หนูปวดท้องก็เพราะท้องมันผูก ท้องอืดทำไม่ถึงผูก ที่ท้องผูกเพราะหนูไม่กินผัก” “แม่จ๋า หนูดีขอโทษที่ไม่เชื่อฟัง ต่อไปหนูดีจะกินผักทุกมื้อเลยคะ” หนูดีให้สัญญาให้คุณแม่

มือเช้าของวันอาทิตย์ นอกจากพระอาทิตย์จะยิ้มแฉ่งแล้ว คุณพ่อกับคุณแม่ก็ยิ้มแฉ่งด้วยเพราะหนูดีกินผักทุกชิ้นที่แม่ดกให้จนเกลี้ยงจาน “คุณพ่อคะ คุณแม่คะ แสดงว่านกน้อยบนกิ่งต้นมะม่วง กับกระรอกน้อยในสวนข้างบ้านท้องไม่ผูกเหมือนหนูดีใช่ไหมคะ” หนูดีถามขึ้นมาอย่างอารมณ์ดี “ใช่จ๊ะ เพราะพวกมันกินผักผลไม้ที่มีใยอาหารอยู่เป็นประจำทำให้ท้องไม่ผูก และร่างกายก็แข็งแรงเพราะมีวิตามินและแร่ธาตุด้วยนะ”

หลังอาหารมื้อเช้า หนูดีช่วยคุณแม่พ่อยกจานไปให้คุณแม่ที่กำลังยืนล้างจานในห้องครัว หนูดีบอกคุณแม่ว่า หนูดีจะไปร้องเพลงนี้ให้เพื่อน ๆ ที่โรงเรียนฟัง เพื่อน ๆ จะได้ชอบกินผักเหมือนหนูดี แล้วหนูดีก็ร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี

“ผักเขียวเขียว ผักหลากหลายสีล้วน

กินผักทุกวัน ร่างกายแข็งแรง

กินผักท้องไม่ผูก กินแล้วท้องไม่แข็ง

ผิวสวยแก้มแดง แข็งแรง สมอင့်ดี”

ภาพ 50 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก (1)

1...	N1
	TT1.2
146:3 ที่...	TT2.2
146:5 พอลงมือทำอะไรเลยนะ...	TT2.2
146:6 “แม่จ๋า หนูดีปวดท้อง...”	DT1.1
	DT4.2
146:7 มือเช้าของวันอาทิตย์...	TT2.1

หนูดีไม่กินผัก

เช้าวันเสาร์ หนูดีตื่นสายกว่าปกติเพราะไม่ต้องไปโรงเรียน หนูดีลุกขึ้นจากที่นอน มองออกไปนอกหน้าต่าง เห็นพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง นกน้อยร้องเพลงจับอยู่บนกิ่งต้นมะม่วง หนูดีร้องเพลงตามนกน้อย “จิบ จิบ จิบ นกน้อยกระซิบเสียงใส แต่ตอนอ่อนอ่อนต้นไม้ สายลมเย็นเย็น สายใจจิ้งจิง”

หลังจากหนูดีกับคุณแม่ทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้วก็พากันเดินลงไปยังห้องครัว โดยมีคุณแม่ร้องอยู่ที่โต๊ะอาหาร “มือนี่ พอลงมือทำอะไรเองเลยนะ รับรองอร่อยถูกใจ” คุณพ่อพูดหลังจากหนูดีกับคุณแม่นั่งลงบนเก้าอี้

ทันทีที่หนูดีเห็นอาหารบนโต๊ะกินข้าวก็หน้าบึ้งเพราะในจานอาหารมีแต่ผักเป็นส่วนประกอบทั้งนั้น... โน่นคะน้ำนมมันหอย นี่ผักคักรวม นั่นแกงจืดเต้าหู้ผักนี้หน่อไม้ฝรั่งผักกูด “ทำไมมีแต่ผักละคะ หนูดีไม่ชอบกินผัก!” หนูดีพูดด้วยน้ำเสียงดัดพ้อ

“กินดูก่อนไหมจ๊ะ ผักอร่อยและมีประโยชน์ต่อร่างกายนะคะ” คุณแม่พูดพร้อมกับลูบหัวหนูดี “ไม่เอาคะ หนูดีไม่อยากกินผัก”

พอถึงมือกลางวัน อาหารจากฝีมือคุณแม่ก็ยังเต็มไปด้วยผัก แต่ยังมีไก่ทอดให้หนึ่งจาน หนูดีเลือกที่จะไม่กินผักตามเคย มื้อเย็น หนูดีไม่กินผักเช่นเดิม ถึงแม้คุณแม่จะแกะสลักผักต่าง ๆ ให้เป็นรูปดอกไม้และมีสีแล้วก็ตาม “ถ้าหนูดีไม่ยอมกินผัก ก่อนนอนคืนนี้คุณแม่จะไม่อ่านหนังสือนิทานให้ฟังนะคะ” เมื่อหนูดีได้ยินดังนั้นก็รู้สึกเสียใจที่จะไม่ได้ฟังนิทานก่อนนอนจึงยอมกินผักที่คุณแม่แกะสลักไว้ให้สองสามคำ

เช้าวันอาทิตย์ พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง นกน้อยก็ร้องเพลงอยู่บนกิ่งต้นมะม่วงอย่างเคย แต่หนูดีไม่ได้ร้องเพลงตามนกน้อยเหมือนเมื่อวานเกิดอะไรขึ้นกับหนูดีนะ “แม่จ๋า หนูดีปวดท้อง!” หนูดีบอกคุณแม่ที่กำลังเตรียมผ้าเช็ดตัวจะไปอาบน้ำพร้อมกับหนูดี

หนูดีเดินตามคุณแม่ไปเข้าห้องน้ำ นั่งซักโครก พยายามอึยังงาก็ไม่อึออก หนูดีท้องผูกนั่นเอง! “แม่จ๋า! หนูดีอึไม่อึออก”

เมื่อหนูดีออกจากห้องน้ำ คุณแม่พาหนูดีมาคุยกันที่ห้องนั่งเล่น และถามหนูดีว่า “หนูดีรู้ไหมคะ ทำไมหนูถึงปวดท้อง” “ไม่รู้ค่ะคุณแม่” หนูดีตอบ คุณแม่จึงอธิบายให้หนูดีฟังว่า “ที่หนูปวดท้องก็เพราะท้องมันผูก ท้องอืดทำไม่ถึงถึงผูก ที่ท้องผูกเพราะหนูไม่กินผัก” “แม่จ๋า หนูดีขอโทษที่ไม่เชื่อฟัง ต่อไปหนูดีจะกินผักทุกมื้อเลยคะ” หนูดีให้สัญญาให้คุณแม่

เมื่อเช้าของวันอาทิตย์ นอกจากพระอาทิตย์ยิ้มแฉ่งแล้ว คุณพ่อกับคุณแม่ก็ยิ้มแฉ่งด้วยเพราะหนูดีกินผักทุกชิ้นที่แม่ตั้งใจจนเกลี้ยงจาน “คุณพ่อขา คุณแม่ขา แสดงว่านกน้อยบนกิ่งต้นมะม่วง กับกระรอกน้อยในสวนข้างบ้านท้องไม่ผูกเหมือนหนูดีใช่ไหมคะ” หนูดีถามขึ้นมาอย่างอารมณ์ดี “ใช่จ้ะ เพราะพวกมันกินผักผลไม้ที่มีใยอาหารอยู่เป็นประจำทำให้ท้องไม่ผูก และร่างกายก็ยังแข็งแรงเพราะมีวิตามินและแร่ธาตุด้วยนะ”

หลังอาหารมื้อเช้า หนูดีช่วยคุณแม่ยกจานไปให้คุณแม่ที่กำลังยืนล้างจานอยู่ในห้องครัว หนูดีบอกคุณแม่ว่า หนูดีจะไปร้องเพลงนี้ให้เพื่อน ๆ ที่โรงเรียนฟัง เพื่อน ๆ จะได้ชอบกินผักเหมือนหนูดี แล้วหนูดีก็ร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี

“ผักเขียวเขียว ผักหลากหลายสีสีน
กินผักทุกวัน ร่างกายแข็งแรง
กินผักท้องไม่ผูก กินแล้วท้องไม่แข็ง
ผิวสวยแก้มแดง แข็งแรง สมอดี”

DT.2.1	TT4.1
IT.1.1	
IT.2.2	
TT.3.2	
TT.5.1	
TT.6.1	
TT.7.2	
TT.8.1	
TT.9.2	
TT.10.1	
TT.11.1	

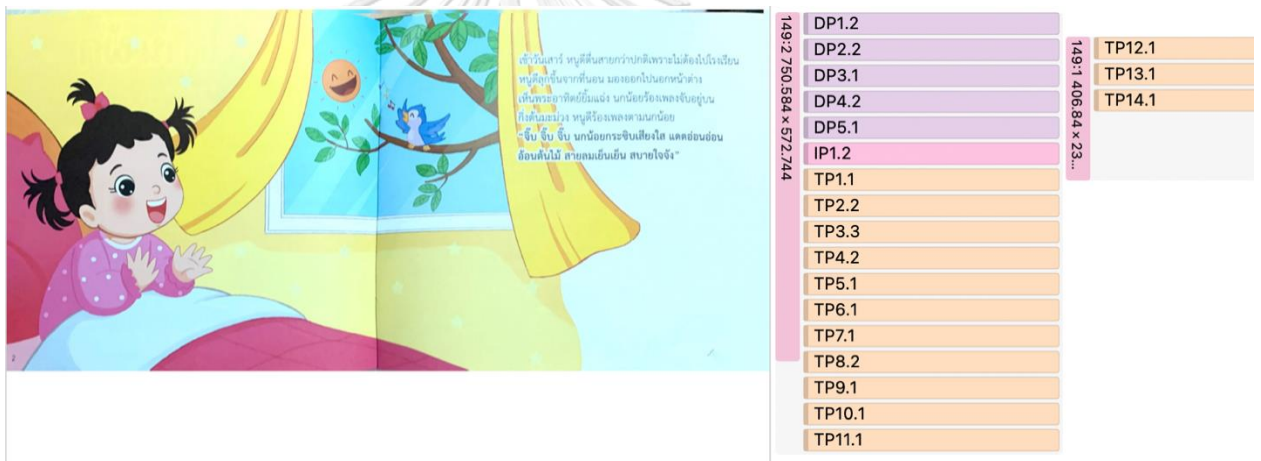
ภาพ 51 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง หนูดีไม่กินผัก ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านกรวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้หนูดีตัวละครเด็กผู้หญิงเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่ทำผิดแล้วควรต้องขอโทษผู้อื่น ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่สั้นกระชับเป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการค้นหาสาเหตุและ/หรือความรับผิดชอบ โดยการคิดทบทวนถึงสาเหตุของการขับถ่ายไม่ออกและแก้ไขปัญหาตั้งแต่ต้นเหตุคือการรับประทานอาหารของตนเอง รับประทานอาหารที่ช่วยให้ขับถ่ายดีขึ้น และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวให้ฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ครูที่อ่านอีกด้วย

ภาพ 52 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง หนุติไม่กินผัก

ภาพ 53 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง หนุติไม่กินผัก

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ทวารกรรมในหนังสือเรื่อง หนุติไม่กินผัก ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้อย่างสมบูรณ์ในบางช่วงตอนเท่านั้น โดยภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันในบางช่วงตอนและไม่สอดคล้องกันในบางช่วงตอน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กและเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายไม่สุภาพ ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี ส่วนประกอบของภาพมีความจำเป็นต่อ

การสื่อความหมาย และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อมีการใช้สีของภาพช่วย
 ให้ความรู้สึกของผู้อ่านและใช้สีของพื้นหลังช่วยเพิ่มความน่าติดตาม

3.1.8 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ แต่งและวาดภาพโดย สุธิดา พิมพ์ที่ ชั้น
 ไซลด์เลิร์นนิ่ง เผยแพร่ในปี 2565 ราคาเล่มละ 65 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 46 คำต่อหน้า
 ไม่มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยแต่มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การพัฒนาทักษะ
 สมอง EF, เสริมความฉลาดทางอารมณ์

<p>ไอติมไม่ชอบ โดนล้อ</p> <p>ไอติมเป็นเด็กที่มีฟันขาวสะอาดมาก เพราะไอติมแปรงฟัน ทุกวันในตอนเช้าที่ตื่นนอนและก่อนเข้านอนอย่างที่คุณแม่สอน เพื่อนๆ มักชมว่าไอติมยิ้มแล้วฟันขาวสะอาดมาก</p> <p>แต่แล้ววันหนึ่ง ในขณะที่ไอติมนั่งกินขนมอยู่ ไอติมก็รู้สึกว่า ฟันหน้าของไอติมโยกเยกได้ “เจ็บจัง” ไอติมร้อง แล้วรีบวิ่งไป ให้คุณแม่ดู คุณแม่ดูฟันของไอติมแล้วก็บอกกับไอติมว่า “ฟันน้ำนมของไอติมใกล้จะหลุดแล้วจะ ไม่ต้องตกใจนะจ๊ะ”</p> <p>แล้ววันต่อมาขณะที่ไอติมนั่งกินน่องไก่อยู่ ไอติมก้ตบองไก่ แล้วร้องด้วยความตกใจเพราะฟันหน้าของไอติมหลุดออกมา มีเลือดออกด้วย</p> <p>ไอติมตกใจมาก ร้องให้ไปหาคุณแม่ “คุณแม่ครับ ฟันไอติมหลุดครับ เลือดออกด้วย” คุณแม่พาไอติมไปบ้านปาก แล้วเลือดก็หยุดไหล “ฟันน้ำนมหลุดแล้ว ไอติมกำลังขึ้น” คุณแม่บอก และเอากระจกเล็กๆ รูปฟันมาให้ไอติม ใส่ฟันไว้</p> <p>พอไอติมไปส่องกระจกดู ก็เห็นว่าตัวเองฟันหลอ ฟันหน้า หายไปหนึ่งซี่ หน้าไอติมตอนยิ้มดูตลกมาก ไอติมไม่อยาก ฟันหลอเลย</p> <p>วันรุ่งขึ้นเมื่อไอติมไปโรงเรียน ไอติมยิ้มให้เพื่อนๆ เหมือนเคย แต่เพื่อนๆ ทักว่า “อ้าว ไอติมฟันหลอเหอ” แล้วก็พากันมาดูฟันที่หายไปของไอติม</p> <p>“ไอติมฟันหลอ ไอติมฟันหลอ” โมจิ เพื่อนในห้อง ส่งเสียงล้อไอติมที่ฟันหลอ ทำให้คนอื่นพากันขำที่โมจิล้อ ไอติมว่าฟันหลอ ไอติมเสียใจมาก ไอติมไม่อยากยิ้มอีกเลย</p>	N1 TT1.2	TT4.1 TT7.2
	DT1.1 DT2.1 IT1.1 TT3.2 TT5.1 TT6.1 TT7.2 TT8.1 TT9.2 TT10.1 TT12.1	TT2.2

ภาพ 54 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ (1)

ไอติมว่าฟันหลอ ไอติมเสียใจมาก ไอติมไม่อยากยิ้มอีกเลย

เย็นวันนั้นเมื่อไอติมกลับบ้าน ไอติมก็ร้องไห้และเล่าให้คุณแม่ฟังว่าโดน โมจิล้อว่าฟันหลอ และเพื่อนๆ ก็พากันหัวเราะไอติม “ไม่เป็นไรนะจะ เตี้ยไม่นานฟันแท้ก็จะขึ้นมาแทนฟันน้ำนมที่หลุดไปจะ เด็กทุกคนก็ต้องมีฟันน้ำนมหลุด และมีฟันแท้ขึ้นมาแทนจ้ะ” คุณแม่ปลอบใจ

2 เดือนต่อมาฟันแท้ของไอติมก็ขึ้นมาแทนที่ ฟันของไอติมไม่หลออีก แต่คุณแม่บอกว่า “ฟันน้ำนมซี่อื่น ๆ ก็ทยอยหลุดต่อนะ ไอติมไม่ต้องตกใจนะลูก จนกว่าฟันแท้จะขึ้นจนครบทุกซี่จ้ะ” คุณแม่บอก

แต่วันนี้โมจิมาโรงเรียนพร้อมกับฟันหลอ เพื่อน ๆ เห็นโมจิฟันหลอก็พากันล้อ โมจิว่า “โมจิฟันหลอ โมจิฟันหลอ” ไอติมรีบห้ามเพื่อนๆ ให้หยุดล้อโมจิและบอกว่า “อย่าล้อโมจิเลย ไม่มีใครชอบถูกล้อหรอก คุณแม่บอกว่าทุกคนต้องฟันหลอเหมือนกัน เพราะฟันน้ำนมจะหลุดเพื่อให้ฟันแท้ขึ้นมาแทนที่” เพื่อนๆ จึงพากันหยุดล้อโมจิ

“โมจิขอโทษไอติมที่ล้อเรื่องฟันหลอ ตอนนี้เราก็ฟันหลอเหมือนกัน และขอบคุณที่ไอติมไม่ล้อเรากลับนะ” โมจิขอโทษไอติม ต่อมาฟันแท้ของ โมจิก็คงขึ้นมาแทนที่แล้วตอนนี้ โมจิก็คงไม่ล้อเพื่อนอีกแล้ว เพราะรู้ว่าไม่มีใครชอบโดนล้อ

เพื่อน ๆ ในห้องก็ไม่มีใครล้อใครอีก เพราะทุกคนต่างก็ทยอยกันฟันน้ำนมหลุด ฟันหลอเหมือนกันหมด แต่ทุกคนก็รู้ว่าไม่นานฟันแท้ก็จะขึ้นมาแทนที่ ไม่มีใครต้องฟันหลอไปตลอด

ภาพ 55 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้ไอติมตัวละครเด็กผู้ชายเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เด็กจะต้องรับมือกับการถูกล้อ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่สั้นกระชับเป็นรูปธรรม

DT4.4

162:4 ไอติมก็ร้องไห้และเล่าให้คุณแม่ฟังว่าโดนโมจิล้อว่าฟันหลอ และ...

DT4.3

162:5 แต่วันนี้โมจิมาโรงเรียน...

TT2.1

162:7 โมจิขอโทษไอติมที่ล้อเรื่องฟันหลอ ตอนนี้เราก็ฟันหลอเหมือนกัน...

แต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านความสามารถในการกระจายตัวของปัญหา, ความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา โดยควบคุมความคิดและพฤติกรรมในการไม่ล้อผู้อื่น ซึ่งอาจไม่ได้ทำให้เพื่อนมั่นใจมากขึ้น แต่ช่วยให้เพื่อนไม่เสียใจหรือไม่มั่นใจในตนเองมากไปกว่าเดิม ซึ่งสะท้อนแนวทางในการอดทนรับมือหากโดนเพื่อนล้อและไม่ควรล้อเพื่อนกลับ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวทางเดียวและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก

ภาพ 56 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ

ภาพ 57 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ว่าทกรรมในหนังสือเรื่อง ไอติมไม่ชอบโดนล้อ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัวและเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ภาพ

สามารถสื่อความได้สมบูรณ์ในบางช่วงตอน แต่ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดปกติและเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายสวยงาม ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพเน้นจุดสนใจ/ นำสายตา

3.1.9 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ แต่งโดย พี่ต้นตาล วาดภาพโดย Lalana M. พิมพ์ที่ Amarin kids เผยแพร่ในปี 2565 ราคาเล่มละ 95 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 66 คำต่อหน้า มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยและมีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือคือ การเสริมทักษะชีวิต รู้ทันระงับภัย

ข้าวสวย ข้าวต้ม กล้าปฏิเสธ

พี่น้องสนุกสนาน
ผู้คนมากหน้าหลายตา
ข้าวสวยมีกิจกรรม
ทั้งพ่อแม่และข้าวต้ม

ข้าวสวยเดินบนเวที
แต่แล้วพอเดินลงมา
ป้าเอ๋ยชื่นชมข้าวสวย
“ป้าอยากหอมแก้มสักฟอด

ข้าวสวยไม่อยาก โดนหอม
นิกได้...แม่เคยสอนว่า
จึงตอบป้าไปเร็วพลัน
ขอเปลี่ยนเป็นจับมือกัน

ป้ายิ้มเข้าใจข้าวสวย
จับมือกันอย่างยินยอม

ตกบ้าย ข้าวต้มเรีงรำ
พี่ชายตัวโตแปลกหน้า
ทุกคนต่างก็ยินดี
วิ่งเล่นเตะบอลสนุกสนาน

สักพักข้าวต้มเหนื่อยอ่อน
พี่ชายมาชวนข้าวต้ม
ไอศกรีมราดชอสหวานดี
ข้าวต้มคิดอยากไปด้วย

พากันไปงานโรงเรียนครั้งใหญ่
ส่งเสียงเฮฮาเดินมาเดินไป
โชว์เต้นระบำบนเวทีใหญ่
พากันมาชมให้กำลังใจ

ผู้ชมยินดีและปรบมือให้
พบคนแปลกหน้าไม่รู้ว่าเป็นใคร
ขอถ่ายรูปด้วยแล้วจึงถามไถ่
พร้อมทั้งสวมกอด ได้ไหม ได้ไหม”

ไม่อยากยินยอมตามป้าขอไว้
“หนูบอกได้นะ ถ้าอึดอัดใจ”
“หอมและกอดกันคงจะไม่ไหว
ถ้าเป็นแบบนี้ ทำได้ ทำได้”

มาถ่ายรูปด้วยและยื่น โกลั โกลั
ไม่กอดไม่หอมก็แสนสุขใจ

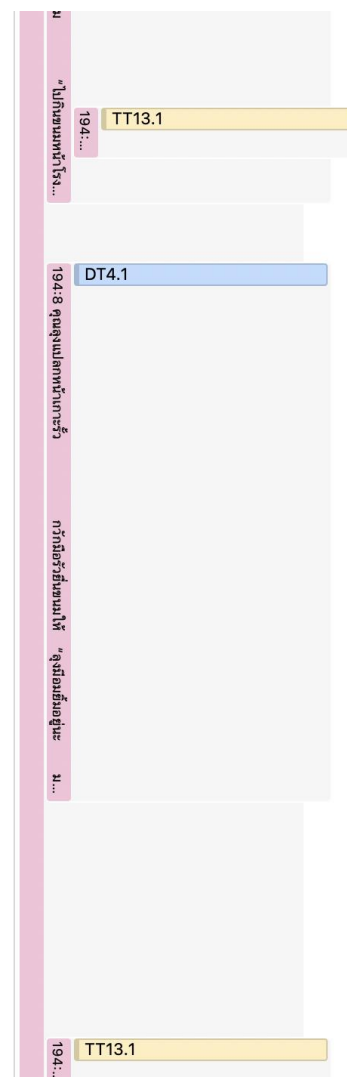
เตะบอลเฮฮาไปกับเพื่อนกลุ่มใหญ่
เดินมาถามว่า “เล่นด้วยได้ไหม”
แบ่งปันให้พี่เล่นด้วยกันได้
รู้สึกเบิกบาน สุขใจ สุขใจ

จึงนั่งพักผ่อนที่ใต้ต้นไม้
“ไปกินขนมหน้าโรงเรียนไหม
โปะด้วยเฮลลีย์เดี่ยวพี่ซื้อให้”
ไอศกรีมใส่ถั่วคองหวานชื่นใจ

ภาพ 58 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ (1)

194:...	N1	194:...	TT4.1
	TT1.1		
194:2 สังเกตทุกคน	DT1.1		
	DT2.1		
	IT1.1		
	IT2.2		
	TT2.1		
	TT3.2		
	TT5.1		
	TT6.1		
	TT7.2		
	TT8.1		
	TT9.1		
	TT10.1		
	TT11.2		
	TT12.1		
194:6 ข้าวสวยไปอวดใคร...	DT4.1		
194:7 พี่ชายชวนข้าว...	DT4.1		

แต่แม่เคยสอนไว้ว่า ต้องมาบอกให้แม่รู้ ข้าวต้มตอบอย่างแนวแน่ ผมขอไม่ไปนะครับ”	“มีคนแปลกหน้าชักชวนไปไหน ถ้าแม่ไม่อยู่ข้าวต้มอย่าไป” “ผมต้องบอกแม่จึงจะไปได้ พี่ชายตอบรับบอก “ไม่เป็นไร”
ตกเย็น ข้าวสวย ข้าวต้ม คุณลุงแปลกหน้าเกาะรั้ว “ลุงมีมียี่ม้อยู่นะ แล้วไปซื้อลูกโป่งกัน	นั่งเล่นตากลมอารมณ์แจ่มใส กวักมือรั้วยื่นขนมให้ มาเอาสิจ๊ะ เร็วไว เร็วไว ร้านอยู่ตรงนั้น ไม่ไกล ไม่ไกล”
พี่น้องปฎิเสธทันที ‘อย่ารับของคนแปลกหน้า’ คุณลุงท่าทางหงุดหงิด “ของดีของฟรีทั้งนั้น	เพราะจำได้ดีพ่อเคยสอนไว้ ทั้งสองจึงกล้า ไม่รับ ไม่ไป บอกพี่น้องคิดทบทวนดูใหม่ กล้าไม่รับกัน ทำไม ทำไม”
ข้าวสวยเห็นท่าจะแย จึงจูงน้องวิ่งไปหา หันกลับมามองที่รั้ว พี่บอก “ปลอดภัยแล้วน้อง”	พลันเห็นพ่อแม่เดินมาไกลไกล เพราะรู้สึกว่าจะไม่ค่อยปลอดภัย คุณลุงหายตัวไม่รู้ไปไหน ว่าแล้วทั้งสองก็ต่างโล่งใจ
พ่อชม “ลูกลูกคนเก่ง รู้จักคอยระวังตัว พวกเราต้องแจ้งคุณครู สอดส่องดูคนแปลกหน้า แม่ยิ้มแล้วถามค่อยค่อย คราวนี้พี่น้องพยักหน้า	ดูแลตนเอง มีสติ คิดได้ หลบหนีเมื่อกลัวว่าจะเกิดภัย ให้ได้รับรู้และป้องกันไว้ ก่อนเกิดปัญหาที่น่าเศร้าใจ “แม่ชอกอดหน่อย ได้ไหม ได้ไหม” รีบ โผเข้าหากอดกันสุขใจ

ภาพ 59 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ว่าทกรรมในหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้ข้าวสวยข้าวต้มตัวละครเด็กผู้หญิงเด็กผู้ชายเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงบวกเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิเสธซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง แต่จะดียิ่งขึ้นหากผู้ใหญ่เล่าให้เด็กฟังเนื่องจากสื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะคล้องจองที่คำเฉลี่ยต่อหน้าจำนวนมากใช้ประโยคความซ้อน แต่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กมีการใช้คำเชิงบวกเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น รีบโผเข้าหา ตอบอย่างแนวแน่ 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม โดยควบคุมสถานการณ์ที่มีผู้อื่นมา

ขอให้ทำในสิ่งที่ตนเองอาจไม่ได้อยากทำหรือรู้สึกไม่ปลอดภัย โดยการปฏิเสธอย่างเหมาะสม และ

3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สือเล่าเรื่องราวทางเดียวสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีส่วนที่หนังสือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่/ ครูที่อ่านอีกด้วย และหากพ่อแม่/ ครูอ่านให้เด็กฟังก็จะได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กมากยิ่งขึ้น

ภาพ 60 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ

ภาพ 61 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ท่าทกรรมในหนังสือเรื่อง ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านกรวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัวและแบบเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์ทั้งเชิงบวก

และเชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้อย่างสมบูรณ์ในบางช่วงตอน ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกันในบางช่วงตอนและไม่สอดคล้องกันในบางช่วงตอน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กและเป็นทางการ

2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกายสวยงาม ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี ส่วนประกอบของภาพมีความจำเป็นต่อการสื่อความหมาย และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยเร้าความรู้สึกของผู้อ่านและใช้สีของพื้นหลังช่วยความน่าติดตาม

3.1.10 ผลการวิเคราะห์หนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน

ข้อมูลพื้นฐานของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน แต่งโดย โรสแมรี พิมพ์ที่ Kids Learning เผยแพร่ในปี 2565 ราคาเล่มละ 65 บาท ประกอบด้วยจำนวนคำเฉลี่ย 60 คำต่อหน้า ไม่มีการให้ข้อมูลเชิงวิชาการร่วมด้วยแต่มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของหนังสือ คือ การเสริม EF

เด็กดีช่วยงานบ้าน	N1	DT1.1	DT1.1	DT2.1	IT1.1	IT2.2	TT2.1	TT3.2	TT5.1	TT6.1	TT7.1	TT8.1	TT9.2	TT10.1	TT11.2	TT4.1	
นี่คือครอบครัวของฉัน ครอบครัวของเรามักจะช่วยกันทำงานบ้านเสมอ คุณพ่อคุณแม่บอกว่าเราเป็นครอบครัวเดียวกัน จึงต้องช่วยกัน ทั้งงานบ้านและเรื่องอื่นๆ แม้ว่าเราจะเป็นเด็ก เราก็สามารถช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ได้เท่าที่เราจะทำได้ เราจึงเป็นเด็กดีและเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	19...	TT13.2	1956	1952	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953
เมื่อเราออกไปข้างนอกกลับมา คุณแม่สอนว่าเราต้องเอากระเป๋าและหมวกไปแขวนไว้ให้เรียบร้อย ไม่วางทิ้งเกะกะ เวลาที่เราจะใช้กระเป๋าหรือหมวกเราก็หยิบได้ง่ายและสะดวกไม่ต้องหาว่ากระเป๋าอยู่ที่ไหน คุณแม่สอนให้เราเก็บของในที่ของมัน	19...	TT12.2	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953
คุณแม่ยังบอกว่าก่อนที่จะเข้าบ้านเราต้องเอารองเท้าไปเก็บที่ชั้นวางรองเท้าหรือตู้เก็บรองเท้าให้เรียบร้อย ไม่ถอดรองเท้าทิ้งไว้ให้เกะกะสกปรก ทำให้บางครั้งรองเท้าหายไป หรือรองเท้าไม่เจอ	19...	TT12.2	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953
คุณแม่เคยบอกเสมอว่า เวลาที่เราวิ่งของเล่นออกมาเล่นกัน เมื่อเล่นกันเสร็จแล้วต้องช่วยกันเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย ถ้าเราไม่เก็บของเล่น ของเล่นก็จะออกมาอยู่เต็มบ้าน บางครั้งก็ทำให้เกิดอุบัติเหตุเหยียบของเล่นได้รับบาดเจ็บ หรือของเล่นพัง คุณแม่บอกว่าเด็กดีต้องเก็บของเล่นทุกครั้งที่เราออกมาเล่น	19...	TT12.2	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953
ห้องนอนของเราก็เหมือนกัน พวกเราโตแล้วต้องหัดพับผ้าห่ม เก็บที่นอนของตัวเองให้เรียบร้อยทุกวัน หลังจากที่เราตื่นนอนแล้ว เก็บข้าวของต่างๆ เข้าที่อยู่เสมอ คุณแม่บอกว่าห้องนอนที่สะอาดเรียบร้อยทำให้เรานอนหลับได้อย่างมีความสุข	19...	TT12.2	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953	1953

ภาพ 62 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน (1)

คุณพ่อชมว่าพวกเราเป็นลูกที่น่ารักและเป็นเด็กดี เพราะเราชอบช่วยงานบ้านเสมอ อย่างเวลาที่คุณพ่อล้างรถ ผมก็ช่วยคุณพ่อล้างรถด้วย คุณพ่อบอกว่าผมเป็นผู้ช่วยคนเก่งของคุณพ่อ ผมดีใจมาก

ส่วนฉันก็ช่วยคุณแม่ทำงานบ้านด้วย ฉันชอบทำงานบ้านกับคุณแม่ คุณแม่ซักผ้า ตากผ้า ฉันก็ช่วยคุณแม่ตากผ้าด้วย ฉันชอบทำงานบ้าน งานบ้านสนุกมาก คุณแม่ก็ชมว่าฉันเป็นคนเก่งของคุณแม่ พวกเรารักสัตว์ และมีสัตว์เลี้ยง ซึ่งเรามีหน้าที่ต้องคอยดูแลสัตว์เลี้ยงของเรา พวกเราช่วยกันเลี้ยงดู คอยให้อาหาร และดูแลให้ความรักกับสัตว์เลี้ยงของเรา คุณพ่อชมว่าพวกเราเป็นเด็กดีมาก คุณแม่บอกว่าถ้าอยากเลี้ยงสัตว์เราต้องรับผิดชอบดูแลมันให้ดี เพราะสัตว์ก็มีชีวิตจิตใจเหมือนกับเรา

ที่บ้านของเรามีสวนเล็กๆ ครอบครัวยุโรปของเราชอบทำสวนให้สวยงาม คุณพ่อชอบปลูกต้นไม้หลายชนิด ต้นไม้ดอกสวยงาม ผมช่วยคุณพ่อรดน้ำต้นไม้ทุกวัน คุณพ่อบอกว่าต้นไม้ต้องการน้ำ ถ้าลืมรดน้ำบ่อยๆ ต้นไม้ก็จะตาย ดอกไม้ก็จะไม่ออกดอก ผมจึงรับหน้าที่คอยช่วยรดน้ำต้นไม้ทุกวัน

ในตอนเย็นที่คุณแม่ทำอาหาร คุณแม่มักให้ฉันไปช่วยเตรียมอาหารด้วย และยังสอนการทำอาหารง่ายๆ ที่เด็กๆ ทำได้ให้กับฉัน ฉันชอบช่วยคุณแม่ทำอาหารมาก เพราะฉันอยากทำอาหารเก่งๆ และอร่อยเหมือนคุณแม่

หลังจากที่คุณแม่ทำอาหารเสร็จแล้วก็ใช้เวลารับประทานอาหาร พวกเราก็ช่วยกันจัดโต๊ะอาหาร ช่วยยกอาหาร เตรียมจานและช้อน ครอบครัวยุโรปเราต่างคอยช่วยเหลือกัน

คุณพ่อบอกว่าอาหารที่เราช่วยกันทำ ช่วยกันเตรียมเป็นมื้ออาหารที่อร่อยมาก พวกเรามีความสุขมากที่ได้รับประทานอาหารร่วมกัน

ภาพ 63 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาษาของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน (2)

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้ตัวละครเด็กเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงบวกเกี่ยวกับการช่งงานบ้าน คุณพ่อคุณแม่ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรง ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก มีการใช้คำเชิงลบเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น วางทิ้งเกะกะ และมีการใช้คำซ้ำไปมาจนเกิดความฟุ่มเฟือยอยู่บ้าง เช่น หยิบได้ง่ายและสะดวกไม่ต้องหาว่ากระเปาะอยู่ที่ไหน, ต้องเอารองเท้าไปเก็บที่ชั้นวางรองเท้าหรือตู้เก็บรองเท้าให้เรียบร้อย ไม่ถอดรองเท้าทิ้งไว้ให้เกลื่อนกลาด ทำให้บางครั้งรองเท้าหายไปหรือหารองเท้าไม่เจอ 2) อุดมคติ (Ideational) เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของหนังสืออย่างชัดเจน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อเล่าเรื่องราวทางเดียวและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก

ภาพ 64 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพปกของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน

ภาพ 65 ตัวอย่างการวิเคราะห์ภาพของหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ภาพกรรมในหนังสือเรื่อง เด็กดีช่วยงานบ้าน ซึ่งนำเสนอข้อมูลในด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) ข้อความ (textual) มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการซ้อนภาพในบางช่วงตอน มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงบวก ภาพสามารถสื่อความได้อย่างสมบูรณ์ บางช่วงตอนและภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่และไม่เป็นทางการ 2) อุดมคติ (Ideational) ไม่มีการใช้สีในการสื่ออารมณ์และสถานการณ์ ตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร ส่วนประกอบของภาพมีความจำเป็นเพียงบางส่วน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) สื่อมีการใช้สีของภาพช่วยเพิ่มความน่าติดตาม

ตอนที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ภาพกรรมพหุรูปแบบในสื่อประเภทสื่อการเรียนรู้ออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านเกณฑ์และได้รับการสุ่ม โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผ่านโปรแกรม ATLAS.ti ตามแนวคิดเกี่ยวกับการลงทะเบียนและประเภท (genre) ของ O'Halloran, Tan & Wignell (2019) ดังภาพ 4.1 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาขอบเขต (field) การศึกษาวิธีการนำเสนอ (mode) และการศึกษาแนวโน้มนวัตกรรม (tenor) ซึ่งจะนำข้อความ (textual) อุดมคติ (ideational) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) มาวิเคราะห์โดยผู้วิจัยสำรวจภาพรวมของสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ 1 ครั้ง แล้วจึงเจาะลึกในส่วนที่เป็นจุดสำคัญของเรื่องที่ใช้ในการนำเสนอปัญหา ลักษณะของตัวละคร จุดส่งเสริม

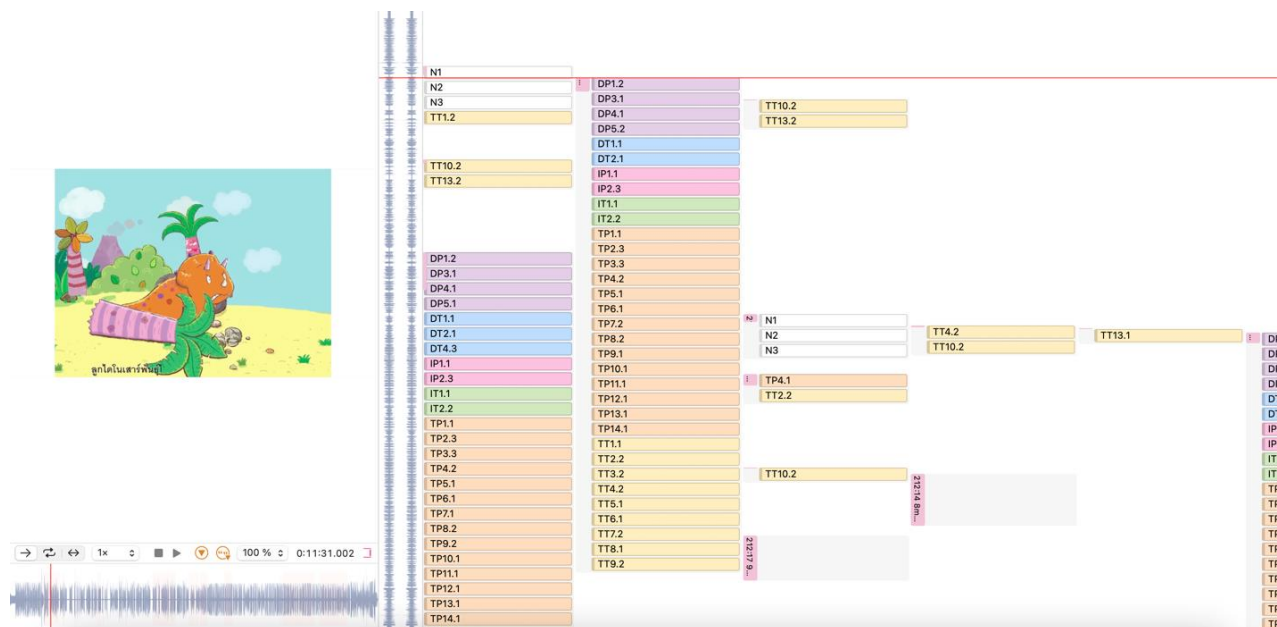
และพัฒนาผู้เรียน และวิเคราะห์ส่วนประกอบต่าง ๆ ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์ภาษา และการวิเคราะห์ภาพ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นของหนังสือที่นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 10 ข้อมูลเบื้องต้นของสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (Youtube) ที่นำมาวิเคราะห์

ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ผู้วาดภาพ	สำนักพิมพ์	ปีที่พิมพ์	ราคา (บาท)	จำนวนคำเฉลี่ยต่อหน้า	วัตถุประสงค์	ข้อมูลเชิงวิชาการ	ภาษาที่ 2
1. กุ้งกิ้ง ตอนรวมฮิตปักชำซีโมโทและนึ่งหน่องซีหวง	มณิศา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	รัตมัย หงส์วิสุทธิ์กุล	กุ้งกิ้งแฮปปี้เวิลด์	2564	0		ไม่มีการระบุ	ไม่มี	ไม่มี
2. ขนฟูจะเป็นพี่			KidzDee Playground d	2563	0		EF	มี	ไม่มี
3. ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ			Little Heart Book	2563	0		ไม่มีการระบุ	ไม่มี	ไม่มี
4. ป้องแบ่งอีไม่ออก	สองขา	กชกร ฤกษ์มงคล	KidzDee Playground d	2563	0		EF	ไม่มี	ไม่มี

3.2.1 ผลการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง กุ้งกิ้ง นิทานสนุกกับกุ้งกิ้ง ตอน รวมฮิตบักซ่าซีโมโทและนึ่งหน่องซีหวง

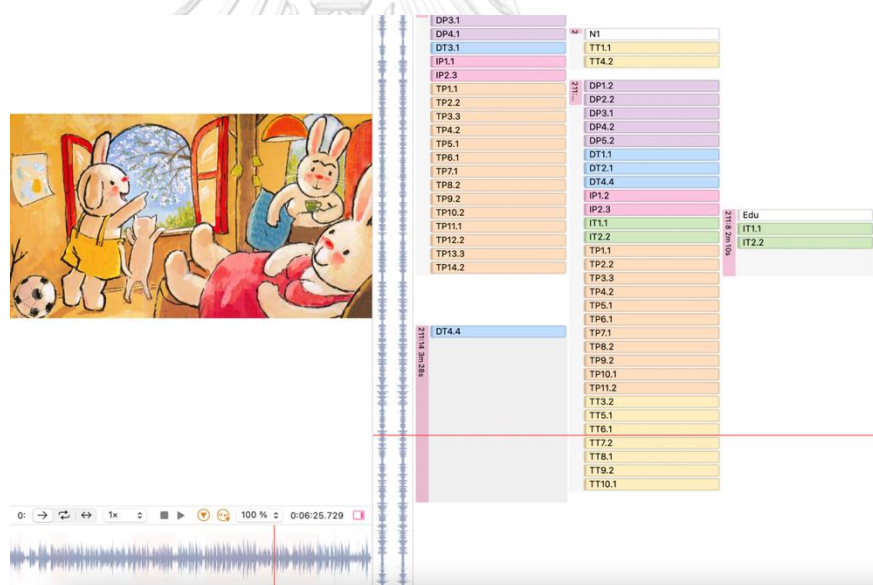
ภาพ 66 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง กุ้งกิ้ง ตอน รวมฮิตบักซ่าซีโมโทและนึ่งหน่องซีหวง

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง กุ้งกิ้ง นิทานสนุกกับกุ้งกิ้ง ตอน รวมฮิตบักซ่าซีโมโทและนึ่งหน่องซีหวง ซึ่งนำเสนอข้อมูลในการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่

- 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้สัตว์เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตัวละครที่มักซีโมโทและซีหวงซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรงอย่างสมบูรณ์ ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ อาจมีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กบ้าง เช่น หลับอตุ ลูกไดโนเสาร์พันธุ์โครีโรซอร์รัส และมีการใช้คำเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม เช่น วิ่งเตลิด หลับอตุ ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มเชิงลบ หรือ ม้ากมาก ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มเชิงบวก
- 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก และบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านความสามารถในการกระจายตัวของปัญหา โดยการกล่าวขอโทษเพื่อให้ปัญหาทุเลาลงและเพื่อแสดงออกถึงการรับผิดชอบในเรื่องที่ตนเองทำกับผู้อื่นและช่วยค้นหาของกลับคืนมา แม้ความผิดนั้นจะไม่ลบล้างไป แต่สามารถทำให้ผู้ถูกกระทำมีความรู้สึกโกรธและเสียใจน้อยลงได้ และ
- 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก โดยใช้น้ำเสียงที่ต่างระดับ ทำให้น่าติดตามเรื่องราวและเร้าความรู้สึกของผู้ชมได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะ ภาพแบบเต็มตัว ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการเคลื่อนไหวเพียงบางส่วน เช่น ขยับร่างกาย เลื่อนภาพ แต่ส่วนอื่น ๆ ของภาพจะยังคงไม่เคลื่อนไหว ใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบและเชิงบวก ภาพสามารถสื่อความได้สมบูรณ์ในบางช่วงและ จำเป็นต้องใช้การเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราวในบางช่วงตอน แต่ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามี ความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดเล็กและเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** ตัวละครที่แสดงเป็นคนแต่งกาย สุภาพและตัวละครทุกตัวมีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครได้ดี ไม่มีการใช้สีสื่ออารมณ์ในการดำเนินเรื่อง และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมี การใช้สีของภาพเพื่อเร้าความรู้สึกของชมและมีใช้สีของภาพหลักและพื้นหลังเพื่อเพิ่มความน่าติดตาม

3.2.2 ผลการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ขนฟูกจะเป็นที่ นิทานพัฒนาทักษะสมอง EF สำหรับเด็ก

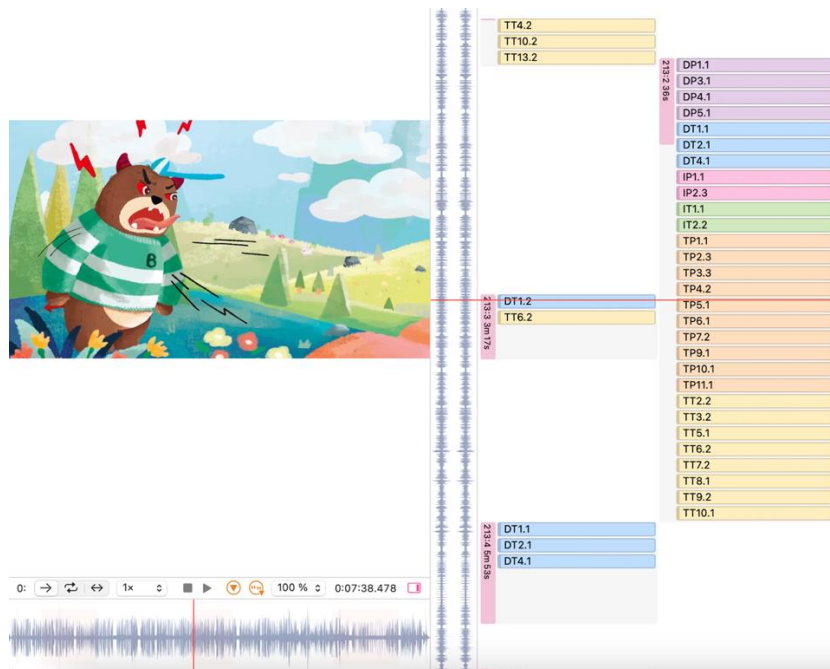
ภาพ 67 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ขนฟูกจะเป็นที่

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ขนฟูกจะเป็นที่ นิทาน พัฒนาทักษะสมอง EF สำหรับเด็ก ซึ่งนำเสนอข้อมูลในการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้สัตว์เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวใน ลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายโดยตรงอย่างสมบูรณ์ ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ ใช้

ภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของสื่ออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา ในการรอคอยการเกิดของน้องที่ต้องใช้เวลาในการอดทนรอคอยค่อนข้างนาน และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของฤดูใบไม้ผลิ และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก โดยใช้น้ำเสียงที่ต่างระดับ ทำให้น่าติดตามเรื่องราวและเร้าความรู้สึกของผู้ชมได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูน ซึ่งเป็นการมองจากภายนอกสู่ผู้ชมที่มีการเคลื่อนไหวในลักษณะของการเลื่อนภาพ แต่ส่วนหลักของภาพจะยังคงไม่เคลื่อนไหว ใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงบวก ภาพสามารถสื่อความได้ไม่สมบูรณ์มากนักจำเป็นต้องใช้การเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราว แต่ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพส่วนมากมักมีแบบแผน สื่อไม่มีการนำเสนอตัวหนังสือประกอบเรื่อง 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาของตัวละครที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครและสอดแทรกการใช้ท่าทางที่สื่อถึงบุคลิกบ้างในบางช่วงตอน แต่ไม่มีการใช้สีช่วยในการสื่ออารมณ์ในการดำเนินเรื่องที่โดดเด่นชัดเจน และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพเพื่อเร้าความรู้สึกและเน้นจุดสนใจและให้สีพื้นหลังเพื่อเพิ่มความน่าติดตาม

3.2.3 ผลการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง นิทานก่อนนอน นิทานส่งเสริมความฉลาดทางสังคม เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ

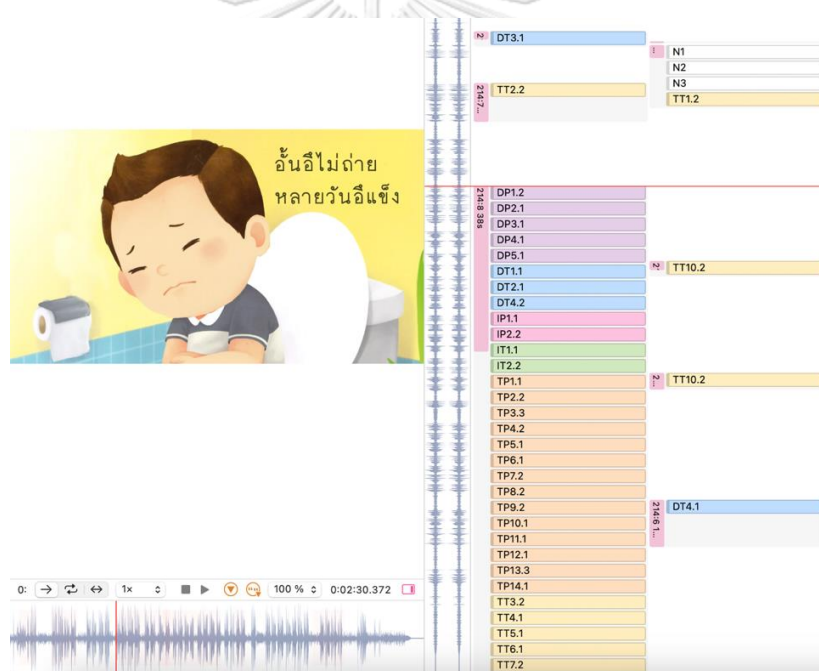

ภาพ 68 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์ว่าทฤษฎีในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง นิทานก่อนนอน นิทานส่งเสริมความฉลาดทางสังคม เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ ซึ่งนำเสนอข้อมูลในการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงบวก ใช้สัตว์เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตัวละครที่มีกเอาแต่ใจ ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะความเรียงที่สื่อความหมายอย่างสมบูรณ์ ซึ่งส่วนมากเป็นการสื่อความโดยตรงและมีการสื่อความโดยนัย คือการเทียบสัตว์ประหลาดกับคนที่มีลักษณะนิสัยที่ร้องไห้อาวเอาแต่ใจ ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กบ้าง เช่น รบเร้า ซึ่งเป็นการใช้คำเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรมเชิงลบ 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของสื่ออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม ในการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะความโกรธ ความเสียใจและการเอาแต่ใจตนเอง ซึ่งมีการนำเสนอวิธีการในการจัดการกับอารมณ์โดยการนับเลขด้วย และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก โดยใช้น้ำเสียงที่ต่างระดับ ทำให้น่าติดตามเรื่องราวและเร้าความรู้สึกของผู้ชมได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะ ภาพแบบเต็มตัว มีการเคลื่อนไหวในลักษณะของการโยกภาพและขยับร่างกายไปมา แต่ส่วนหลักของ ภาพจะยังคงไม่เคลื่อนไหว ใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้ไม่สมบูรณ์มากนักจำเป็นต้องใช้การเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราว แต่ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน สื่อไม่มีการนำเสนอตัวหนังสือประกอบเรื่อง 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางของตัวละครที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละคร และมีการใช้สีช่วยในการสื่ออารมณ์ และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพเพื่อเร้าความรู้สึกและให้สีพื้นหลังเพื่อเพิ่มความน่าติดตาม

3.2.4 ผลการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ปองแปงอีไม่ออก นิทานพัฒนา EF สำหรับเด็ก

ภาพ 69 ตัวอย่างการวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ปองแปงอีไม่ออก

ภาพข้างต้นแสดงการวิเคราะห์หาทหกรรมในสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เรื่อง ปองแปงอีไม่ออก นิทานพัฒนา EF สำหรับเด็ก ซึ่งนำเสนอข้อมูลในการวิเคราะห์ภาษา ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** สะท้อนลักษณะการนำเสนอเรื่องโดยการตั้งชื่อเรื่องเชิงลบ ใช้ตัวละครที่มีลักษณะคล้ายกับผู้ชมในการถ่ายทอดเนื้อเรื่องเชิงลบเกี่ยวกับอาการปวดท้อง ถ่ายไม่คล่อง ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่เด็กสามารถฟังและเข้าใจได้ด้วยตนเอง สื่อบอกเล่าเรื่องราวในลักษณะคล้องจองที่สื่อความหมายอย่างสมบูรณ์ สื่อความโดยตรง ใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมแต่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ภาษาที่สั้นกระชับแต่มีการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กบ้าง เช่น เร็วรี๊ เร็วรี๊ละมุน และมีการใช้คำเพื่อเพิ่มความเข้มของพฤติกรรม

เชิงลบ เช่น เบ่งจนกันแดง 2) **อุดมคติ (Ideational)** เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ทางตรงที่มีเนื้อหาเกี่ยวพัน/ คล้ายกับเด็ก มีการบอกวัตถุประสงค์ของสื่ออย่างชัดเจนและบางส่วนของเรื่องเสริมประสบการณ์ด้านการควบคุม ในการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการขับถ่ายและเสริมประสบการณ์ด้านการค้นหาสาเหตุและความรับผิดชอบ ซึ่งมีการนำเสนอวิธีการในการจัดการกับปัญหาการขับถ่ายยากที่ต้นเหตุ เช่น การรับประทานน้ำมาก ๆ การรับประทานมะละกอ น้ามะขาม ลูกพรุน และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อเล่าเรื่องราวให้เด็กฟังทางเดียวและมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเป็นหลัก โดยใช้น้ำเสียงที่ต่างระดับ ทำให้น่าติดตามเรื่องราวและเร้าความรู้สึกของผู้ชมได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการวิเคราะห์ภาพ ได้แก่ 1) **ข้อความ (textual)** มีการนำเสนอผ่านภาพการ์ตูนในระยะภาพแบบครึ่งตัว มีการเคลื่อนไหวในลักษณะของการเลื่อนภาพ แต่ส่วนหลักของภาพจะยังคงไม่เคลื่อนไหว ใช้แสงและความคมชัดในระดับปกติ มีการแสดงสีหน้าเพื่อสื่ออารมณ์เชิงลบ ภาพสามารถสื่อความได้ไม่สมบูรณ์มากนักจำเป็นต้องใช้การเล่าเรื่องช่วยให้เข้าใจเรื่องราว แต่ภาพกับเรื่องราวที่เล่ามีความสอดคล้องกัน ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและตัวหนังสือมีการจัดวางอย่างมีแบบแผน ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่และเป็นทางการ 2) **อุดมคติ (Ideational)** มีการแต่งกายของตัวละครสุขภาพ มีการนำเสนอรูปร่างหน้าตาและท่าทางของตัวละครที่สื่อถึงบุคลิกลักษณะของตัวละครและองค์ประกอบของภาพมีความจำเป็นในการสื่อความ และ 3) **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal)** สื่อมีการใช้สีของภาพเพื่อเร้าความรู้สึก

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

4.1 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistics)

ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง พบว่า จากการประเมินของครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 45 คน (49%) และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 59 คน (51%) รวมทั้งสิ้น 104 คน ครูและผู้ปกครองมีความเห็นดังตารางที่ 11 โดยใช้ระดับการให้คะแนน ดังนี้

0 = ไม่เห็นด้วย	1 = ไม่ค่อยเห็นด้วย
2 = ค่อนข้างเห็นด้วย	3 = เห็นด้วย
4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

ตารางที่ 11 ผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	0	1	2	3	4		
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์							
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอแบบวัดฯ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก	0%	0%	7%	44%	56%	3.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้ท่านสามารถพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาให้กับเด็กในการดูแลของท่านได้เป็นอย่างดี	0%	1%	8%	26%	65%	3.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้							
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง	0%	0%	9%	36%	55%	3.47	เห็นด้วย
2.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุมทุกด้านของการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา	0%	0%	9%	39%	52%	3.42	เห็นด้วย
3.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการในการค้นหาสื่อที่เสริมความสามารถในด้านนั้น ๆ	0%	0%	9%	33%	58%	3.50	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท	0%	1%	9%	24%	66%	3.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5.ฐานข้อมูลฯ ประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว	0%	2%	7%	33%	58%	3.47	เห็นด้วย
มาตรฐานด้านความเหมาะสม							
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย	0%	2%	10%	28%	60%	3.47	เห็นด้วย
2.ฐานข้อมูลฯ จัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นหา	0%	3%	9%	27%	61%	3.47	เห็นด้วย
3.ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน	0%	2%	5%	28%	65%	3.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	0	1	2	3	4		
4.ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังที่สะดวกต่อการอ่าน	0%	1%	7%	28%	64%	3.55	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์	0%	1%	7%	24%	68%	3.59	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.ฐานข้อมูลฯ สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา	0%	1%	3%	28%	68%	3.63	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7.ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท	0%	1%	3%	24%	72%	3.66	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
มาตรฐานด้านความถูกต้อง							
1.การนำเสนอแบบวัดฯ สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานของท่าน	0%	1%	4%	31%	64%	3.58	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับด้านที่ต้องการ/ ควรได้รับการพัฒนา	0%	0%	4%	28%	68%	3.64	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตารางข้างต้นสะท้อนคุณภาพของฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองจากครูและผู้ปกครองที่ทดลองใช้จำนวน 104 คน ซึ่งเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 11 ประเด็น จาก 16 ประเด็น ดังนี้มาตรฐานที่ได้รับความเห็นด้วยอย่างยิ่งทุกข้อคำถาม คือ มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์และมาตรฐานด้านความถูกต้อง, มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ข้อที่ได้รับความเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ข้อ 3 ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการในการค้นหาสื่อที่เสริมความสามารถในด้านนั้น ๆ และข้อ 4 ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท, และมาตรฐานด้านความเหมาะสมข้อที่ได้รับความเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ ข้อ 3 ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน ข้อ 4 ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังที่สะดวกต่อการอ่าน ข้อ 5 ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ข้อ 6 ฐานข้อมูลฯ สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา และข้อ 7 ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท

ด้านข้อคำถามที่ครูและผู้ปกครองเห็นด้วยมีจำนวน 5 ประเด็น จาก 16 ประเด็น ดังนี้ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ข้อที่ได้รับความเห็นด้วย คือ ข้อ 1 ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง ข้อ 2 ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้

ครอบคลุมทุกด้านของการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา และข้อ 5 ฐานข้อมูลฯ ประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว และมาตรฐานด้านความเหมาะสมข้อที่ได้รับความเห็นด้วย คือ ข้อ 1 ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย และข้อ 2 ฐานข้อมูลฯ จัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นหา

สำหรับข้อคำถามที่ได้รับค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ไม่เห็นด้วย, ไม่ค่อยเห็นด้วย และค่อนข้างเห็นด้วย ไม่ปรากฏในการประเมินครั้งนี้

4.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ในข้อมูลที่ใช้แสดงความคิดเห็น

ครูและผู้ปกครองให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง ดังนี้

- 4.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงบวก ได้แก่ ทำดีนะคะ
- 4.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงลบ ได้แก่ ควรมียูทิวบ์วิดีโออธิบายเพิ่ม เพราะเนื้อหาบางที่อ่านไม่เข้าใจ, หน้าตาฐานข้อมูลไม่ค่อยสวยงามดึงดูดใจ, ควรมียูทิวบ์วิดีโออธิบายในแต่ละฐานข้อมูลเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น และเห็นถึงความแตกต่างแต่ละฐานข้อมูล รวมถึงคะแนนของแต่ละฐานว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง, ฐานข้อมูลเข้าถึงยากต้องเปิดหลายชั้นตอนซับซ้อน อาจไม่ค่อยสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล หากทำเป็น ICON จะทำให้เข้าถึงง่ายกว่านี้อาจเป็นฐานข้อมูลที่น่าสนใจหรือมีส่วนที่อธิบายวิธีการใช้งานก่อน

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนประเด็นที่ควรปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองใน 3 ประเด็น ดังนี้ 1) เพิ่มความสวยงามน่าดึงดูดใจของฐานข้อมูลฯ และลดความซับซ้อนในการเข้าถึงข้อมูล 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละฐานข้อมูล และ 3) เพิ่มสื่อวีดิทัศน์ในการอธิบายการใช้งาน

จากข้อเสนอแนะข้างต้นในการปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองเพื่อการใช้งานที่ดีขึ้นในอนาคตจึงควรลดความซับซ้อนและเพิ่มความสวยงามของฐานข้อมูลฯ นำเสนอภาพรวมของสื่อฯ ในฐานข้อมูลฯ อันเป็นประโยชน์ต่อการเปรียบเทียบสื่อฯ และจัดทำเมนูแนวทางการใช้งาน (direction) สั้น ๆ เพื่อความเข้าใจที่ง่ายในการเข้าถึงฐานข้อมูลฯ ในขั้นตอนต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 : การวิเคราะห์ทฤษฎีบทพหุรูปแบบ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) สํารวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 2) วิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้
- 3) วิเคราะห์ทฤษฎีบทในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 4) พัฒนารูปแบบข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง

ประชากรในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ หนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศ ตัวอย่างวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์สื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาเป็นการสุ่มหนังสือที่ผ่านเกณฑ์จากทั้งหมด 221 เล่มและเป็นการสุ่มสื่อการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์จากทั้งหมด 110 เรื่อง ตัวอย่างวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ในส่วนของการประเมินผลการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่อาสาสมัครเข้าทดลองใช้ฐานข้อมูล ฯ จำนวน 104 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) มาตรฐานวิเคราะห์ทฤษฎีบทในสื่อพหุรูปแบบ ประกอบด้วย ตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์ภาษาด้านข้อความ 13 ตัวแปร ด้านอุดมคติ 4 ตัวแปร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ตัวแปร และตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์ภาพด้านข้อความ 14 ตัวแปร ด้านอุดมคติ 5 ตัวแปร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ตัวแปร 2) ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง ประกอบด้วยข้อคำถามในรูปแบบมาตรประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ จำแนกออกเป็น 4 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐาน 2 ข้อ, มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ 5 ข้อ, มาตรฐานด้านความเหมาะสม 7 ข้อ, มาตรฐานด้านความถูกต้อง 2 ข้อ และข้อคำถามอัตร้อยจำนวน 1 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้, วิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในขั้นตอนที่ 1 และวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยายและวิเคราะห์เนื้อหาในขั้นตอนที่ 2

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ 4 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์วาทกรรมในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตอนที่ 4 ผลการพัฒนารูปแบบข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบหนังสือที่ผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 221 เล่ม ซึ่งส่วนมากมักอยู่ในรูปแบบของภาพประกอบข้อความ โดยมีสัดส่วนของภาพมากกว่าข้อความ มีการใช้สีเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและมักสะท้อนเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน โดยหนังสือที่ผลิตจากสำนักพิมพ์แหล่งเดียวกันมักมีลักษณะการนำเสนอเรื่องราวใกล้เคียงกันและมักเชื่อมโยงตัวละครให้สอดคล้องกัน หนังสือที่ผลิตจากต่างสำนักพิมพ์กันมักสะท้อนรูปแบบและลักษณะความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสำนักพิมพ์อย่างชัดเจน ทั้งรูปแบบในการนำเสนอและวิธีการในการสอดแทรกการเสริมทักษะและองค์ความรู้

ด้านการสำรวจสื่อการเรียนรู้พบสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านเกณฑ์จำนวนทั้งสิ้น 110 เรื่อง โดยสื่อการสอนออนไลน์ในส่วนของเนื้อหาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถแฝงการพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาได้น้อยกว่าสื่อการเรียนรู้ทั่วไป เนื่องจากมุ่งให้ความรู้ตามตัวชี้วัดเป็นส่วนมาก สื่อการเรียนรู้ออนไลน์มักนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งข้อความประกอบเสียงร่วมกับภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง โดยมีลักษณะร่วมกัน คือ มักเป็นการนำเสนอเรื่องราว

สั้น ๆ มีความยาวไม่เกิน 15 นาที มีการใช้น้ำเสียงเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจมากขึ้น มักสะท้อนเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน ด้านภาพ อาจเป็นการนำเสนอภาพหนึ่งประกอบการเคลื่อนไหวใบหน้าหรือท่าทางบางส่วน หรือภาพเคลื่อนไหวในลักษณะการ์ตูน ให้ความสำคัญกับข้อความน้อยกว่าหนังสือ มักนำเสนอข้อความผ่านอักษรขนาดเล็กหรือไม่นำเสนอข้อความ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้

จากการวิเคราะห์ประเภทของสื่อพหุรูปแบบ (multimodal) ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้พบว่า สื่อพหุรูปแบบในระดับดังกล่าวสามารถจำแนกประเภทของสื่อได้ 6 ประเภท คือ ข้อความ สัญลักษณ์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงและการเคลื่อนไหว ซึ่งสื่อการเรียนรู้หนึ่ง ๆ มักปรากฏประเภทของสื่อพหุรูปแบบมากกว่า 1 ประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ประเภทของสื่อที่ปรากฏในหนังสือและสื่อการเรียนรู้

ชื่อสื่อการเรียนรู้	ข้อความ	สัญลักษณ์	ภาพนิ่ง	ภาพเคลื่อนไหว	เสียง	การเคลื่อนไหว
หนังสือ						
ตามน้องร้อง ทำไม	✓	✓	✓	-	-	-
ป๊อ...แม่ไม่รู้	✓	✓	✓	-	-	-
หุโตข้างน้อยชี้ โมโห	✓	✓	✓	-	-	-
ช่วยด้วยหนูติด เกม	✓	✓	✓	-	-	-
หนูตีไม้กินผัก	✓	✓	✓	-	-	-
ไอติมไม่ชอบโดน ล้อ	✓	✓	✓	-	-	-
ป่องแปงจะมีน้อง	✓	✓	✓	-	-	-
เด็กดีช่วยงาน บ้าน	✓	✓	✓	-	-	-
ข้าวสวยข้าวต้ม กล้าปฏิเสธ	✓	✓	✓	-	-	-
หนูงหนึ่งรู้จักขอ โทษ	✓	✓	✓	-	-	-

ชื่อสื่อการเรียนรู้	ข้อความ	สัญลักษณ์	ภาพนิ่ง	ภาพเคลื่อนไหว	เสียง	การเคลื่อนไหว
สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (YouTube)						
กุงกิง ตอน รวม ฮิตปักซ่าซีโมโห และนึ่งหนองซี่ หวง	✓	✓	-	✓	✓	✓
ปองแปงอีไม่ออก ขนฟูจะเป็นที่	-	✓	-	✓	✓	✓
ป็นป็นน้อย ไม่ เอาแต่ใจ	✓	✓	-	✓	✓	✓

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาทฤษฎีในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการวิเคราะห์หาทฤษฎีในสื่อพหุรูปแบบที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผ่านโปรแกรม ATLAS.ti ใน 2 มิติ คือ การวิเคราะห์ภาษาและการวิเคราะห์ภาพทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้และทักษะให้กับผู้เรียน โดยหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะในการถ่ายทอดภาษา โดยใช้ภาษาที่เป็นรูปธรรมและไม่เป็นทางการเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้โดยง่ายและมักเลือกใช้ตัวละครและเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันซึ่งเรื่องราวมักสื่อความได้อย่างสมบูรณ์ มีการใช้คำที่สั้นกระชับและเหมาะกับช่วงวัยโดยส่วนมาก ด้านการนำเสนอภาพมักนำเสนอภาพการ์ตูนที่มีรูปร่างหน้าตาและท่าทางสื่อถึงบุคลิกลักษณะเพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียนมักใช้มุมมองภายนอกสู่ผู้ชมและใช้สีช่วยในการเร้าอารมณ์และนำเสนอสายตา ด้านการจัดวางองค์ประกอบของภาพและการจัดวางตัวอักษร สื่อแต่ละเรื่องมีแบบแผนของตนเองและใช้ตลอดการดำเนินเรื่อง ซึ่งส่วนมากจะมีการใช้แบบอักษรขนาดใหญ่และไม่เป็นทางการในส่วนปกเพื่อดึงดูดความสนใจ และใช้แบบอักษรทางการในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้ง่าย

สำหรับการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหานั้น มีการผลิตหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในลักษณะสื่อพหุรูปแบบที่สอดแทรกการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาทั้งมิติของการควบคุม สาเหตุและความรับผิดชอบ การกระจายตัวของปัญหาและความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา โดยประกอบด้วยหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ดังนี้

- 3.1 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มิติการควบคุม ได้แก่ ช่วยด้วยหนูติดเกม, หนูงหนังสือจ๊กขอโทษ, หนูโตช่างน้อยซีโมโห, ข้าวสวยข้าวต้มกล้าปฏิเสธ, นิทานก่อนนอน

นิทานส่งเสริมความฉลาดทางสังคม เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ และป้องกันไม่ออก
นิทานพัฒนา EF สำหรับเด็ก

- 3.2 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มิติสาเหตุและความรับผิดชอบ ได้แก่
ตุ่มตามน้องร้องทำไม, หนูดีไม่กินผัก, ป้องกันไม่ออก นิทานพัฒนา EF สำหรับเด็ก
- 3.3 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มิติการกระจายตัวของปัญหา ได้แก่
กุงกุง นิทานสนุกกับกุงกุง ตอน รวมฮิตบักซ่าซีโมโหและนั่งหน่องซีหวง และไอติมไม่ชอบ
โดนล้อ
- 3.4 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา มิติความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา
ได้แก่ ไอติมไม่ชอบโดนล้อ, ป้องกันจะมีน้อง และขนฟูจะเป็นพี่ นิทานพัฒนาทักษะ
สมอง EF สำหรับเด็ก

ตอนที่ 4 ผลการพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา ความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและ ผู้ปกครอง

ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหา
ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้ปกครองผลิตขึ้นผ่านโปรแกรม AppSheet ใน
ช่องทางดังนี้

<https://www.appsheet.com/start/45c2fb58-b5ea-4aca-959a-9a763aa1c451>

มีการทดลองใช้กับครูและผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 104 คน
ผู้ใช้มีความพึงพอใจในการใช้งานส่วนของมาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ มาตรฐานด้าน
ความเหมาะสม มาตรฐานด้านความถูกต้อง ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมาตรฐานด้านความเป็นไป
ได้ในระดับเห็นด้วย และมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา 3 ประเด็น ดังนี้ 1) เพิ่มความสวยงาม
น่าดึงดูดใจของฐานข้อมูลฯ และลดความซับซ้อนในการเข้าถึงข้อมูล 2) เปรียบเทียบความแตกต่าง
ของแต่ละฐานข้อมูล และ 3) เพิ่มสื่อวีดิทัศน์ในการอธิบายการใช้งาน ผู้วิจัยจึงเห็นควรในการปรับปรุง

พัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง โดยลดความซับซ้อนและเพิ่มความสวยงามของฐานข้อมูลฯ นำเสนอภาพรวมของสื่อฯ ในฐานข้อมูลฯ อันเป็นประโยชน์ต่อการเปรียบเทียบสื่อฯ และจัดทำเมนูแนวทางการใช้งาน (direction) สั้น ๆ เพื่อความเข้าใจที่ง่ายในการเข้าถึงฐานข้อมูลฯ ในขั้นต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบประเด็นและข้อสังเกตที่น่าสนใจ สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยแบ่งได้เป็น 4 ประเด็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษารูปแบบของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทยทำให้ได้แนวทางของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ในปัจจุบันที่มีอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย มีการผสมผสานกันได้ในทุกรูปแบบ เช่น ภาพกับข้อความ ภาพกับเสียง เสียงข้อความภาพเคลื่อนไหว แต่มีลักษณะการนำเสนอที่ใกล้เคียงกัน คือ มักนำเสนอเรื่องราวที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน ซึ่งรูปแบบที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน อันได้แก่ ภาพ งานเขียน บทเพลง การแสดงท่าทาง ถ้อยคำ ภาพเคลื่อนไหวนั้นล้วนมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ซึ่งมักมีความหมายในบริบทแวดล้อมของตัวมันเอง อีกทั้งรูปแบบมีศักยภาพในการสร้างความหมายได้อย่างหลากหลายและส่งผลกระทบอย่างมากต่อการสื่อสารแต่ละส่วน (Kress, 1996) ซึ่งหากเทียบอิทธิพลของสื่อต่อความจำเรื่องราวของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุ 6-7 ปี) ระหว่างการได้ยินเฉพาะคำบรรยายซึ่งคล้ายกับวิทยุ, การเห็นการนำเสนอภาพและเสียงคล้ายกับโทรทัศน์, การดูเรื่องราวและโต้ตอบกับสิ่งเคลื่อนไหวที่หน้าจอ กับ การเข้ากลุ่มปฏิสัมพันธ์ในลักษณะที่สามารถสังเกตเห็นได้แต่ไม่ได้ควบคุมปฏิสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มที่มีเพียงเสียงอย่างเดียวจะจำและเข้าใจเรื่องราวได้ไม่ตัวอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มสื่ออื่นๆ ในกลุ่มปฏิสัมพันธ์ (Ricci & Beal, 2002) ดังนั้น สื่อที่ทำให้ผู้อ่านระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เข้าถึงได้ง่ายและดีขึ้นควรเป็นสื่อพหุรูปแบบที่สอดแทรกบริบทของผู้อ่าน

ประเด็นที่ 2 ลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการสำรวจลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทย พบว่า หนังสือและสื่อการเรียนรู้ส่วนมากใช้นิทานในการดำเนินเรื่อง โดยมักสะท้อนเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน เนื่องจากนิทานสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กได้ดี ทั้งความคิดจินตนาการ และการรับรู้ ซึ่งหากให้เด็กได้ดูหนังสือนิทานภาพการ์ตูนที่สวยงามและอ่านคำอธิบาย

ประกอบซึ่งอาจจะเป็นคำคล้องจองหรือความเรียงสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวของนักเรียนจะช่วยให้เด็ก รู้จักตนเอง แก้ปัญหาตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (มะลย์วัลย์ โนน ทะเสน, 2553) อีกทั้งโครงสร้างของเรื่องก็ทำให้เด็กจดจำได้ดี โดยเรื่องราวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ ค้นเคยจะจดจำได้แม่นยำกว่าเรื่องราวที่มีเหตุผล (Hudson & Nelson, 1983)

ประเด็นที่ 3 วาทกรรมในหนังสือและสื่อการเรียนรู้

จากการนำกระบวนการวิเคราะห์ว่าทกรรมพหุรูปแบบเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ทำให้พบว่า ลีลาในการใช้วาทกรรมของหนังสือ และสื่อการเรียนรู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความรู้และทักษะให้กับผู้อ่าน ซึ่งเป็นการยืนยัน ว่า หนังสือและสื่อการเรียนรู้มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะต่าง ๆ ทั้งการเรียนรู้ คำศัพท์ใหม่ ๆ (Flack & Horst, 2018; Ganea et al., 2009; Madsen et al., 2022; Weisberg, 2015) พฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม (Larsen et al., 2017) หรือแนวคิดใหม่ ๆ (Gripshover & Markman, 2013; Kelemen et al., 2014) อีกทั้งการใช้ภาษาและการใช้ภาพต่างเร้าความรู้สึกและ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ต่างกัน ซึ่งสามารถช่วยเสริมซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี หนังสือและสื่อ การเรียนรู้แต่ละเล่มจึงมักผลิตในรูปแบบสื่อพหุรูปแบบและใช้กลยุทธ์ในการนำเสนอที่ดึงดูดผู้อ่าน ตามช่วงวัยและความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่พบว่า สื่อการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ภาพเคลื่อนไหวกับข้อความส่งเสริมการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียนได้ดีกว่าสื่อการเรียนรู้ที่ไม่มี ภาพเคลื่อนไหว (Li et al., 2023) ดังนั้นจึงควรใช้สื่อพหุรูปแบบในการส่งเสริมความฉลาดใน การรับมือกับปัญหาให้กับผู้เรียน

ประเด็นที่ 4 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ว่าทกรรมในสื่อพหุรูปแบบเกี่ยวกับการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือ กับปัญหานั้น พบว่า หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่เผยแพร่ในประเทศไทยมีการสอดแทรกการส่งเสริม ความฉลาดในการรับมือกับปัญหาในทุกมิติ ทั้งมิติของการควบคุม สาเหตุและความรับผิดชอบ การกระจายตัวของปัญหาและความอดทนต่อความยืดหยุ่นของปัญหา ซึ่งผลการสำรวจและ การวิเคราะห์พบว่า หนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เผยแพร่ ในประเทศไทยมีการสอดแทรกการส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาในมิติของการควบคุม มากที่สุด เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือเด็กในวัย 5-7 ปี มีความสามารถในการ ก้ากกับตนเอง (self-regulation ability) มากขึ้น สามารถควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเอง ได้ดียิ่งขึ้นเมื่อเทียบกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่า แต่ยังไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้และปรับตัวในสังคม อีกทั้ง สมานธิ ความสนใจและความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามลักษณะที่

พึงประสงค์ยังคงต้องการการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ยศวีร์ สายฟ้า, 2557) จึงส่งผลให้หนังสือและสื่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เน้นพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาในมิติของการควบคุม ซึ่งก็จะช่วยเสริมให้เด็กมีทักษะการบริหารจัดการ (executive functioning skills) มากขึ้น ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดการแก้ปัญหา การวางแผนปฏิบัติและการกำกับสิ่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม (ยศวีร์ สายฟ้า, 2557) อันเป็นการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กและเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับเด็กต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยโดยแบ่งประเด็นออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครู ผู้ปกครองและผู้สนใจ สามารถเลือกหนังสือและสื่อการเรียนการสอนให้ตรงตามเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนได้มากขึ้น โดยนำข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์และจัดทำเป็นฐานข้อมูลฯ โดยเฉพาะด้านรูปแบบการนำเสนอเพื่อมุ่งสู่การเสริมความฉลาดในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนของสื่ออื่น ๆ ไปใช้ประกอบการพิจารณาเลือกหนังสือและสื่อการเรียนการสอน

2. ผู้ที่กำลังจะดำเนินการจัดทำหนังสือหรือสื่อการเรียนรู้ใหม่ สามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับจุดเด่นของหนังสือและสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่ละฉบับ รวมถึงจุดเด่นที่ส่งเสริมให้สามารถเสริมความฉลาดในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนที่งานวิจัยค้นพบไปใช้ประกอบการออกแบบและกำหนดทิศทางการผลิตหนังสือให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. ผู้บริหารสามารถศึกษาผลของการวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเฉพาะการส่งเสริมคุณลักษณะและทักษะต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดซื้อหนังสือและสื่อการเรียนรู้เพื่อเป็นสื่อประจำโรงเรียน ห้องสมุดหรือห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับทักษะด้านที่ต้องการส่งเสริมและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการใช้งานประมาณ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการสำรวจและวิเคราะห์หนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าสื่อหลายแหล่งระบุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทักษะผู้เรียนมากกว่า 1 ด้าน อาทิ หนังสือเรื่องช่วยด้วยหนูติดเกม ระบุทักษะที่พัฒนา คือ IQ EQ DQ MQ AQ PQ หนังสือเรื่องหนูดีไม่กินผัก ระบุทักษะที่พัฒนา คือ HQ IQ EQ AQ CQ PQ SQ EF เสริมสุขนิสัย รักการกินผัก ในงานวิจัยครั้งต่อไป อาจวิเคราะห์หนังสือที่มีการระบุวัตถุประสงค์มากกว่า 1 ด้าน ว่ามีการพัฒนา

อย่างไร ส่วนใดของสื่อที่เสริมในด้านต่าง ๆ มีการเสริมครบถ้วนครอบคลุมดังที่ระบุมาน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และประโยชน์ต่อผู้ใช้งานต่อไป

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นสำรวจข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยจึงสะท้อนสารสนเทศเกี่ยวกับหนังสือและสื่อการเรียนรู้เท่านั้น ในงานวิจัยครั้งต่อไป อาจวิเคราะห์ในส่วนของกิจกรรมที่ส่งเสริมความฉลาดในการแก้ปัญหาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยในอีกมิติหนึ่งซึ่งจะทำให้ได้สารสนเทศที่หลากหลายมากขึ้นเกี่ยวกับการส่งเสริมความฉลาดในการแก้ปัญหา

บรรณานุกรม

- Ahmadi, H., Yazdani, S., Babasalari, Z. & Rabi, A. . (2019). Representation Meaning of Multimodal Discourse in Textbooks: A Case Study of Persian Language-Learning Textbook. *Higher Education of Social Science*, 16(1), 12-21.
- Almeida, A. (2009). *A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of S.N.D.T. WOMEN'S University*].
- Bezemer, J., & Jewitt, C. (2010). Multimodal analysis: Key issues. *Research methods in linguistics*, 180.
- Carter-Thomas, S., & Rowley-Jolivet, E. (2003). Analysing the scientific conference presentation (CP), A methodological overview of a multimodal genre. *ASp. la revue du GERAS*(39-40), 59-72.
- Castaldi, J. (2021). A multimodal analysis of the representation of the Rohingya crisis in BBC's Burma with Simon Reeve (2018): Integrating Audience Research in Multimodal Critical Discourse Studies. *Multimodal Commun*, 10, 55-72.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1515/mc-2020-0014>
- Chan, S. (2013). Using videos and multimodal discourse analysis to study how students learn a trade. *International Journal of Training Research*, 11(1), 69-78.
- Flack, Z. M., & Horst, J. S. (2018). Two sides to every story: Children learn words better from one storybook page at a time. *Infant and Child Development*, 27(1), e2047.
- Ganea, P. A., Allen, M. L., Butler, L., Carey, S., & DeLoache, J. S. (2009). Toddlers' referential understanding of pictures. *Journal of experimental child psychology*, 104(3), 283-295.
- Ghouschi, S., Yazdani, H., Dowlatabadi, H., & Ahmadian, M. (2021). A Multimodal Discourse Analysis of Pictures in ELT Textbooks: Modes of Communication in Focus. *Jordan Journal of Modern Languages and Literatures Vol*, 13(4), 623-644.
- Gripshover, S. J., & Markman, E. M. (2013). Teaching young children a theory of nutrition: Conceptual change and the potential for increased vegetable consumption. *Psychological science*, 24(8), 1541-1553.

- Hesti, R. J., Roemintoyo & Budi U. (2020). The Role of Adversity Quotient in the Field of Education: A Review of the Literature on Educational Development. *International Journal of Educational Methodology*, 6(3), 507-515.
<https://doi.org/http://dx.doi.org/10.12973/ijem.6.3.507>
- Hudson, J., & Nelson, K. (1983). Effects of script structure on children's story recall. *Developmental psychology*, 19(4), 625.
- Hulaikah, M., Degeng, I., & Murwani, F. D. (2020). The Effect of Experiential Learning and Adversity Quotient on Problem Solving Ability. *International Journal of Instruction*, 13(1), 869-884.
- Jumareng, H., & Setiawan, E. (2021). Self-esteem, adversity quotient and self-handicapping: Which aspects are correlated with achievement goals. *Cakrawala Pendidikan*, 40(1), 147-157.
- Kelemen, D., Emmons, N. A., Seston Schillaci, R., & Ganea, P. A. (2014). Young children can be taught basic natural selection using a picture-storybook intervention. *Psychological science*, 25(4), 893-902.
- Kit, R. (2021). *Resilience Kickstart Kit What is Resilience?* More Love Media.
<http://resiliencerank.com/wp-content/uploads/2022/02/ResilienceKit-WhatisResilience-v4.pdf>
- Kress, G. L., V. T. (1996). *Reading Images: The Grammar of Visual Design*. Routledge.
- Kress, G. R., & Van Leeuwen, T. (1996). *Reading images: The grammar of visual design*. Psychology Press.
- Kress, G. R. v. L., T. (2006). *Reading Images: The Grammar of Visual Design (2nd edition)*. RoutledgeFalmer.
- Larsen, A. H., Mortensen, J. J., Blomqvist, J., Castelli, I. E., Christensen, R., Dutak, M., Friis, J., Groves, M. N., Hammer, B., & Hargus, C. (2017). The atomic simulation environment—a Python library for working with atoms. *Journal of Physics: Condensed Matter*, 29(27), 273002.
- Ledin, P., & Machin, D. (2020). *Introduction to multimodal analysis*. Bloomsbury Publishing.
- Li, Y., Zhang, Y., Timofte, R., Van Gool, L., Yu, L., Li, Y., Li, X., Jiang, T., Wu, Q., & Han, M. (2023). NTIRE 2023 challenge on efficient super-resolution: Methods and results.

- Proceedings of the IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition,
- Lingjuan, W. (2020). Exploring the Multimodal Features of Courseware for Children's Live Online English Lessons: A Multimodal Discourse Analysis. 2020 The 4th International Conference on Education and E-Learning,
- Liu, J. (2013). Visual Images Interpretive Strategies in Multimodal Texts. *Journal of Language Teaching & Research*, 4(6).
- Machin, D. (2013). What is critical multimodal discourse studies. *Critical Discourse Studies*, 10(4), 347-355.
- Madsen, L. S., Laudénbach, F., Askarani, M. F., Rortais, F., Vincent, T., Bulmer, J. F., Miatto, F. M., Neuhaus, L., Helt, L. G., & Collins, M. J. (2022). Quantum computational advantage with a programmable photonic processor. *Nature*, 606(7912), 75-81.
- Matore, M. E. E. M., Zainal, M. A., Noh, M. F. M., Khairani, A. Z., & Abd Razak, N. (2021). The development and psychometric assessment of malaysian youth adversity quotient instrument (MY-AQi) by combining rasch model and confirmatory factor analysis. *IEEE Access*, 9, 13314-13329.
- Mushtaq, M., Shah, S. K., & Akram, R. (2022). Analyzing Visual Images Of English Language Textbook: A Multimodal Discourse Analysis Of Textbooks In Pakistan. *Webology (ISSN: 1735-188X)*, 19(3).
- Norris, S. (2019). *Systematically working with multimodal data: Research methods in multimodal discourse analysis*. John Wiley & Sons.
- O'Halloran, K. L., Tan, S., Smith, B. A., & Podlasov, A. (2011). Multimodal analysis within an interactive software environment: critical discourse perspectives. *Critical Discourse Studies*, 8(2), 109-125.
- O'Halloran, K. L. (2011). Multimodal discourse analysis. *Companion to Discourse*. London and New York: Continuum.
- O'Halloran, K. L., Tan, S., & Wignell, P. (2019). SFL and multimodal discourse analysis. *The Cambridge handbook of systemic functional linguistics*, 433-461.

- Parvathy, U., & Praseeda, M. (2014). Relationship between adversity quotient and academic problems among student teachers. *Journal of Humanities and Social Science*, 19(11), 23-26.
- Paul G. Stoltz. & Erik Weihenmayer. (2006). *The Adversity Advantage*. Simon&Schuster,Inc.
- Philip, L. R., S. (2004). Discourse and technology: Multimodal Discourse Analysis. *Georgetown University Press, DigitalGeorgetown and the Department of Linguistics*.
- Purwaningtyas, T. (2020). Didactic symbol of visual images in efl textbook: multi-modal critical discourse analysis. *Pedagogy: Journal of English Language Teaching*, 8(1), 51-63.
- Ranker, J. (2018). Uses of multimodal statements on the playground: a Foucaultian approach to multimodal discourse analysis. *Social Semiotics*, 28(2), 169-183.
- Raymon, P. (2016). Adversity Quotient (AQ) And Academic Performance of Selected Students In MSU Marawi City. *Journal of education, psychology and social science research*. <https://doi.org/http://doi.org/10.21016/MA09WF1240>
- Ricci, C. M., & Beal, C. R. (2002). The effect of interactive media on children's story memory. *Journal of Educational Psychology*, 94(1), 138.
- Safi'i, A., Muttaqin, I., Hamzah, N., Chotimah, C., Junaris, I., & Rifa'i, M. K. (2021). The effect of the adversity quotient on student performance, student learning autonomy and student achievement in the COVID-19 pandemic era: evidence from Indonesia. *Heliyon*, 7(12), e08510.
- Samart, P., Piyakum, A., & Phusee-orn, S. (2017). Developing the Adversity Quotient of Mathayomsuksa 3 Students using the Integrated Group Counseling Program. *Journal of Education*, 11(4), 53-65.
- Shen, C.-Y. (2014). A study investigating the influence of demographic variables on adversity quotient. *The Journal of Human Resource and Adult Learning*, 10(1), 22-32.
- Stoltz, P. G. (1997). *Adversity quotient: Turning obstacles into opportunities*. John Wiley & Sons.

- Suryaningrum, C. W., Susanto, H., Ningtyas, Y. D. W. K., & Irfan, M. (2020). Semiotic Reasoning Emerges in Constructing Properties of a Rectangle: A Study of Adversity Quotient. *Journal on Mathematics Education*, 11(1), 95-110.
- Thapa, A. (2020). Adversity Quotient in neurosurgical training. *Nepal Journal of Neuroscience*, 17(2), 1-3.
- Wald, J., Taylor, S., Asmundson, G. J., Jang, K. L., & Stapleton, J. (2006). Literature review of concepts: Psychological resiliency.
- Weisberg, D. S. (2015). Pretend play. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Cognitive Science*, 6(3), 249-261.
- Zao, B., Zhang, H. & Feng, Q. . (2023). Book Covers and State Translation Programs: A Multimodal Approach to Book Covers in the Panda Books Series. *SAGE Open*, 13(2), 1-15.
- Zhao, Y., Sang, B., & Ding, C. (2021). The roles of emotional intelligence and adversity quotient in life satisfaction. *Current Psychology*, 1-10.
- กรรณิกา สุขสมัย. (2021). การสร้างมาตรฐานประมาณค่าความสามารถในการฟื้นฝ่าอุปสรรคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย: The construction of an adversity quotient rating scale for high school students. *วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 4(1), 61-75.
- ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ. (2565). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2756733 การวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบผสมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ. *ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ณีนันรา ตีสัม และสุวรี ศิวแพทย์. (2554). ผลของโปรแกรมความคิดเชิงบวก ที่มีต่อความสามารถในการเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัย บัณฑิตศึกษา*, 5(1), 39-45.
- ธานี เครืออยู่. (2552). การ วิเคราะห์เปรียบเทียบ หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ ระดับ มัธยมศึกษาของประเทศไทย และประเทศสิงคโปร์: การวิจัย หนังสือเรียน จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย].
- ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์. (2551). *AQ* พลังแห่งความสำเร็จ. *ธรรมมถการพิมพ์*.
- นพดล โชติกพานิชย์. (2549). การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการเผชิญอุปสรรคด้านการเรียนของผู้เรียนวัยรุ่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. *มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- นันทิยา วชรลาภไพฑูริย์. (2547). การเพิ่มระดับความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคโดยการเรียนรู้พฤติกรรมการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค : กรณีศึกษาเยาวชนกระทำผิดชาย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
- พันธิตรา สามารถ. (2559). การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- ภัทรศรียรรยงค์ สังข์รุ่ง. (2558). การศึกษาเชิงพหุวิธีในการใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และภาพเพื่อสร้างความหมายบนปกนิตยสารภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

- ภิญญาพัชญ์ ปลายัดทอง. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของผู้เรียน ระดับช่วงชั้นที่ 2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- มะลิวัลย์ โนนทะเสน. (2553). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2(2), 146-161.
- ยศวีร์ สายฟ้า. (2557). รอยเชื่อมต่อการเรียนรู้ระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา: ก้าวที่สำคัญของเด็กประถมศึกษา. วารสาร ครุศาสตร์, 42(3), 143-159.
- รุ่งระวี สุขเยี่ยม. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนนิเทศศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคในการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].
- วีรจนา นพพรเจริญกุลชัย. (2561). ผลของโปรแกรมพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของผู้เรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- วิทยา ยุวภูษิตานนท์. (2561). การวิเคราะห์หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ระหว่าง พ.ศ.2533-2553 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- วิสันต์ สุขวิสิทธิ์. (2554). ความสัมพันธ์ ระหว่าง ภาษา กับ อุดมการณ์ ใน หนังสือ เรียน รายวิชา ภาษา ไทย ตาม หลักสูตร ประถมศึกษา พ. ศ. 2503-2544: การ ศึกษา ตาม แนว วาท กรรม วิเคราะห์ เจิง วิ พาก ษ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย].
- สรวิชัย สหพิบูลย์ชัย. (2557). อิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคที่มีต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยในกรุงเทพมหานคร. *An Online Journal of Education*, 12(1), 651-668.
- สาณรักษ์ ฟองวาริน. (2552). การวิเคราะห์ผลของการเลือก หนังสือเรียนที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้ของครู โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์: ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไทย.
- สิริลักษณ์ วนพร. (2557). ผลของโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อไปสู่เป้าหมายทางการเรียน ของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- สิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม. (2554). ผลของโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของผู้เรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].
- อนุรักษ์ วงศ์แก้ว. (2552). การ วิเคราะห์ พฤติกรรม ของ ครู ใน การ ใช้ หนังสือ เรียน และ ผล ที่ เกิด ขึ้น กับ พฤติกรรม ผู้ เรียน: การ วิจัย แบบ ผสม จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย].
- อรปวีณ์ นามสนธิ. (2558). การวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องประชาธิปไตยในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

เอกเทศ อินทกาญจน์. (2560). การถ่ายทอดความหมายของอวัจนภาษาโดยการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์หลากหลายรูปแบบ

(*Multimodal analysis*) เพื่อสร้างทางเลือกในการแปลหนังสือการ์ตูน เรื่องอะเวนเจอร์ส : สการ์เลต วิช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการวิจัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา (ตัวแปรความฉลาดในการรับมือกับปัญหา)

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาณาวดี มิตรสัมพันธ์

อาจารย์เกษียณอายุราชการ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน มีประสบการณ์การสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มากกว่า 15 ปี

4. อาจารย์วรภาพร วงศ์กีฬาเจริญ

อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน มีประสบการณ์การสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มากกว่า 5 ปี

แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง

นิยามคำสำคัญ

ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา (adversity quotient: AQ) เป็นพฤติกรรมการตอบสนองของแต่ละบุคคลในการอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหาและรับมือกับตนเอง เพื่อควบคุมและจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถผ่านวิกฤตินั้น ๆ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

หนังสือและสื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่อยู่ในรูปแบบหนังสือเรียนและหนังสืออ่านนอกเวลา และสื่อดิจิทัลที่อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ วิกิพีเดีย การสอน เพลง นิทานและการ์ตูนที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในรูปแบบของข้อความ ข้อความประกอบภาพ ข้อความประกอบเสียง ภาพนิ่ง ภาพจริง ภาพวาดเหมือนจริง ภาพการ์ตูน ภาพล้อ ภาพเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงบรรยาย หรือภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียงเพลง

ฐานข้อมูลฯ หมายถึง ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

แบบวัดฯ หมายถึง แบบวัดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาที่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สถานะ 1) ครู/ อาจารย์ 2) ผู้ปกครอง

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาระดับความพึงพอใจหลังการเข้าใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง โดยใช้ระดับการให้คะแนน ดังนี้

0 = ไม่เห็นด้วย	1 = ไม่ค่อยเห็นด้วย
2 = ค่อนข้างเห็นด้วย	3 = เห็นด้วย
4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง	

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	0	1	2	3	4
มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์					
หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลอันเป็นผลดีต่อผู้ใช้ ทั้งในส่วนของ การนำเสนอแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอแบบวัดฯ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพจริงของเด็ก					
2.ฐานข้อมูลฯ ช่วยให้คุณสามารถพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาให้กับเด็กในชั้นเรียนของท่านได้เป็นอย่างดี					

เลขที่โครงการวิจัย 660045

วันที่รับรอง 27 ก.พ. 2566

วันที่หมดอายุ 26 ก.พ. 2567

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	0	1	2	3	4
มาตรฐานด้านความเป็นไปได้					
หมายถึง ความสามารถของฐานข้อมูลฯ ในการนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุม ตรงตามความต้องการของผู้ใช้และใช้ได้จริง					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่สามารถใช้ในการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของเด็กได้จริง					
2.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ครอบคลุมทุกด้านของการเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหา					
3.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อได้ตรงตามความต้องการในการค้นหาสื่อที่เสริมความสามารถในด้านนั้น ๆ					
4.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอสื่อที่หลากหลายประเภท					
5.ฐานข้อมูลฯ ประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว					
มาตรฐานด้านความเหมาะสม					
หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลได้ดี สมเหตุสมผล ง่ายต่อการใช้งาน					
1.ฐานข้อมูลฯ นำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย					
2.ฐานข้อมูลฯ จัดหมวดหมู่หนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่สะดวกในการค้นหา					
3.ฐานข้อมูลฯ ใช้ขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมต่อการอ่าน					
4.ฐานข้อมูลฯ ใช้สีตัวอักษรและสีพื้นหลังที่สะดวกต่อการอ่าน					
5.ฐานข้อมูลฯ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์					
6.ฐานข้อมูลฯ สามารถใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา					
7.ฐานข้อมูลฯ ใช้งานสะดวกจากอุปกรณ์หลายประเภท					
มาตรฐานด้านความถูกต้อง					
หมายถึง ฐานข้อมูลฯ สามารถนำเสนอข้อมูลแบบวัดฯ หนังสือและสื่อการเรียนรู้ได้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการในการใช้งาน					
1.การนำเสนอแบบวัดฯ สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานของท่าน					
2.การนำเสนอหนังสือและสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับด้านที่ต้องการ/ ควรได้รับการพัฒนา					

ข้อเสนอแนะ

_____

_____

เลขที่โครงการวิจัย 660045

วันที่รับรอง 27 ก.พ. 2566

วันที่หมดอายุ 26 ก.พ. 2567

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารจามจุรี 1 ชั้น 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทรศัพท์: 02-218-3210 Email: curec2.ch1@chula.ac.th

COA No. 070/66

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 660045 การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อ
การเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 : การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ

ผู้วิจัยหลัก นางสาว รวิวรรณ นิ่มธาวุธ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และ
ศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิจารณาจริยธรรมการวิจัยโดยยึดหลัก ของ Declaration of Helsinki,
the Belmont report, CIOMS guidelines และ The international conference on harmonization – Good
clinical practice (ICH-GCP) อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. นวลน้อย ตรีรัตน์)

ประธานคณะกรรมการ

ลงนาม

(อาจารย์ ดร. ชยามล เจริญรัตน์)

กรรมการและเลขานุการ

รูปแบบการพิจารณาทบทวน: แบบลดขั้นตอน

วันที่รับรอง: 27 กุมภาพันธ์ 2566

วันหมดอายุ: 26 กุมภาพันธ์ 2567

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

1. เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
2. ประวัติผู้วิจัย (CV)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เงื่อนไข

1. ผู้วิจัยรับทราบว่าเป็นการผิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยฯ
2. หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
3. ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
4. ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
5. หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
6. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณารับรองก่อนดำเนินการ
7. โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 03-13) และบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการปิดโครงการ
8. โครงการวิจัยที่ได้รับการอนุมัติโครงการโดยการพิจารณาทบทวนแบบกรณีกเว้น (Exemption review) ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อ 1,6 และ 7 เท่านั้น

เลขที่โครงการวิจัย 660045
วันที่รับรอง 27 ก.พ. 2566
วันที่หมดอายุ 26 ก.พ. 2567

Digital Certificate

AF 04-07

เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่าง/ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย การส่งเสริมความฉลาดในการรับมือกับปัญหาผ่านหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 : การวิเคราะห์วาทกรรมพหุรูปแบบ

ชื่อผู้วิจัยหลัก นางสาววิวรรณ นิ่มธาวุธ

ตำแหน่ง นิสิตระดับมหาบัณฑิต

สถานที่ติดต่อผู้วิจัย (ที่ทำงาน) โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม 254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขต
ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

(ที่บ้าน) 43/29 ถนนวุฒากาศ 47 แขวงบางค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150

โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) 022182730

โทรศัพท์มือถือ 0615498246

อีเมล rawiwan.nim@gmail.com

1. ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมในการวิจัย ก่อนที่ท่านจะตัดสินใจเข้าร่วมในการวิจัย มีความจำเป็นที่ท่านควรทำความเข้าใจว่างานวิจัยนี้ทำเพราะเหตุใด และเกี่ยวข้องกับอะไร กรุณาใช้เวลาในการอ่านข้อมูลต่อไปนี้อย่างละเอียดรอบคอบ ท่านสามารถสอบถามได้ หากถ้อยความใดไม่ชัดเจน หรือขอข้อมูลเพิ่มเติมได้

2. โครงการวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจรูปแบบและลักษณะของหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับครูและผู้อุปถัมภ์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยนี้คือ ทำให้ได้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ครูและผู้อุปถัมภ์สามารถนำไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลและได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความฉลาดในการรับมือกับปัญหาจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางในการจำแนกรูปแบบ ลักษณะและประเภทของสื่อรูปแบบหนึ่ง อีกทั้งทำให้ได้ฐานข้อมูลฯ ที่เป็นเครื่องมือในการประเมินสื่อต่าง ๆ ให้กับครู ผู้อุปถัมภ์และผู้สนใจอีกด้วย นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังสะท้อนรูปแบบการถ่ายทอดความฉลาดในการรับมือกับปัญหาของสื่อต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้เห็นความสำคัญในการกำหนดนโยบายเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสะท้อนภาพรวมของสื่อสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมได้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น ระยะเวลาที่จะทำวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 1 ปี ตั้งแต่มิถุนายน 2565 ถึง พฤษภาคม 2566

3. ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เนื่องจากท่านเป็นครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้แก่ 4 หรือ 5 คุรที่มี 45 บุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ได้ จึงได้รับเชิญเข้าร่วมการวิจัย 6

วันที่หมดอายุ 26 ก.พ. 2567

ทั้งสิ้น 100 คน จำแนกเป็นครูที่สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน และผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน

4. หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้ท่านตอบแบบสอบถามในประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลหนังสือและสื่อการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปกครอง โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ประมาณ 5 นาที ซึ่งมีคำถามให้เลือกตอบทั้งหมด 16 ข้อ และข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ

5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะขออนุญาตนำไปวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจเพื่อปรับปรุงพัฒนาฐานข้อมูลฯ ต่อไป และจะดำเนินการทำลายข้อมูลตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับท่านภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัยจำนวน 10 ปี

6. หากท่านรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจอยู่กับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

7. ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะไม่ถูกเก็บรักษาไว้และไม่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นภาพรวม ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลของท่านจะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนเท่านั้น โดยจะไม่ทราบตัวตนของผู้ตอบข้อมูล

8. การวิจัยครั้งนี้ท่านจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และท่านจะได้รับปากกา 1 ด้าม เพื่อเป็นการขอบคุณในความร่วมมือ

9. หากท่านมีข้อสงสัยใด ๆ โปรดสอบถามเพิ่มเติม โดยติดต่อกับผู้วิจัยได้ตลอดเวลา และหากผู้วิจัยมีข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์หรือโทษเกี่ยวกับการวิจัย ผู้วิจัยจะแจ้งให้ท่านทราบอย่างรวดเร็ว

10. หากท่านไม่ได้รับการปฏิบัติตามข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ท่านสามารถร้องเรียนได้ที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารจามจุรี 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 0 2218 3210-11 อีเมล curec2.ch1@chula.ac.th

ลงชื่อ .....

(นางสาววิวรรณ นิมคธราชู)

ผู้วิจัยหลัก

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุฑุมภ์ ภิรมย์สมบัติ)

เลขที่โครงการวิจัย 660045
พื้นที่รับรอง 27 ก.พ. 2566
วันที่หมดอายุ 26 ก.พ. 2567

รายชื่อหนังสือ		ราคา	รายชื่อหนังสือ		ราคา
1	PEPPA PIG คุณพ่อหุ้ทำกุญแจหาย	55	26	เจ้าแมวเหมียวอยู่ที่ไหน	85
2	PEPPA PIG ตามล่าหาสมบัติ	55	27	เจ้ายีราฟสายตาสั้น	75
3	PEPPA PIG เป้าไปเที่ยววันหยุด	55	28	โจโจ้ติดโทรศัพท์	98
4	PEPPA PIG ลูกโป่งของจอร์จ	55	29	โจโจ้นอนโรงพยาบาล	98
5	อะตอม ซีโกหก	65	30	โจรสลัดผจญภัย	89
6	กระต่ายน้อย รู้จักปรับตัว	75	31	ฉันชอบกินขนม	95
7	ก๊สไปโรงเรียน	85	32	ฉันชอบกินไข่	95
8	เกาลัด รู้จักแก้ไข	75	33	ฉันชอบเป็นตัวเองจัง	85
9	เก้าอี้ของป๋องแป๋ง	95	34	ฉันโตกว่าเธอนะ	75
10	ของเล่นหลังบ้าน : ชุดนิทาน STEAM	98	35	ฉันมีความสุขที่สุดเลย	75
11	ขอบคุณเธอใจดี	89	36	ช่วยได้ไหมเอ๋ย จีโน่	85
12	ข้าวสวย ข้าวต้ม กล้าปฏิเสธ	95	37	ชุดเสริมทักษะหนูน้อยคนเก่ง	45
13	ข้าวสวย ข้าวต้ม กินอะไรต้องระวัง	95	38	เซอร์รี่ทะเลาะกับเจนนี	98
14	ข้าวสวย ข้าวต้ม ตอน ปลอดภัย ไม่ประมาท	95	39	เซอร์รี่เป็นเหา	98
15	ข้าวสวย ข้าวต้ม พุดจ่าน่ารักจัง	95	40	ซูม่กลัวความมืด	98
16	ข้าวสวย ข้าวต้ม พินสะอาดแข็งแรง	95	41	ซูม่ลองขโมย	98
17	ข้าวสวย ข้าวต้ม ไม่ทะเลาะกันนะ	95	42	ดอกไม้ของลูกผู้ซื้อสัตย์	50
18	ข้าวสวย ข้าวต้ม เล่นแล้วเก็บนะ	95	43	เด็กดีช่วยงานบ้าน	65
19	แข่งรถสุดซิ่ง : ชุดนิทาน STEAM	98	44	เด็กดีทำเองได้นะ	65
20	คนดีป๋องแป๋ง	95	45	เด็กดีรู้จักขอโทษ	65
21	คุณตาจำ ลาก่อน	98	46	เด็วก่อนนะแม่	85
22	จืดกับจิว หนูน้อยทำได้	75	47	เด็วไฟไหม้ นะป๋องแป๋ง	95
23	เจนนีฉีราด	98	48	เด็วหลงทางนะป๋องแป๋ง	95
24	เจนนีชอบล้อเพื่อน	98	49	ต้นกล้าช่วยงานบ้าน	95
25	เจนนีไม่อยากไปโรงเรียน	98	50	ต้นกล้าชอบกินผัก	95

รายชื่อหนังสือ		ราคา	รายชื่อหนังสือ		ราคา
51	ต้นกล้าแต่งตัว	95	76	ทำยังไงเอ่ย จิโน่	85
52	ต้นกล้าไปตลาด	95	77	น้องรักไม่กลัวความมืด	75
53	ดีดดีเป็นตาแดง	60	78	น้องรักไม่เอือมฉะแล่นนะ	75
54	ดีดดีทำงาไกลโรคมือเท้าปาก	60	79	นากน้อยผู้ไม่ยอมปล่อยมือ	75
55	ตื่น้อยไม่ยอมนอน	49	80	นั่งไว้นะ	85
56	ตื่น้อยล้างมือ	49	81	บ้านใหม่ของคุณหมี	75
57	ตื่น้อยเอาแต่ใจ	49	82	แบ่งกันอย่างไรดี	85
58	ดูมตาม น้องร้องทำไม	95	83	ใบเตยอยากเลี้ยงหมา	60
59	ดูมตาม น้องรักพี่ พี่รักน้อง	95	84	ปริศนาวันปิกนิก : ชุดนิทาน STEAM	98
60	ดูมตาม สอนน้องสื่อสาร	95	85	ป้องกันกลัวความมืด	95
61	เต่าน้อยชวนเข้านอน	95	86	ป้องกันกลัวหมอ	95
62	ถ้วยฟูกล้วยจิ้งเลย	98	87	ป้องกันแกล้งเพื่อน	95
63	ถ้วยฟูก็เหงานะ	98	88	ป้องกันโกรธแล่นนะ	95
64	ถ้วยฟูขี้ใจฉา	98	89	ป้องกันโกหก	95
65	ถ้วยฟูผิดหวัง	98	90	ป้องกันตีตัวก่อน	95
66	ถ้วยฟูมีความสุข	98	91	ป้องกันติดจ้อ	95
67	ถ้วยฟูไม่อยากเศร้า	98	92	ป้องกันติดลิฟท์	95
68	ถ้วยฟูว่าอุ่นใจ	98	93	ป้องกันถูกลืมในรถ	95
69	ทอฝันในวันกลับใจ	49	94	ป้องกันทำงานบ้าน	95
70	ทำไงดี หนูไม่สบาย	59	95	ป้องกันบ้ายบายชวนนม	95
71	ทำไมคนเราจึงป่วย	69	96	ป้องกันไปร้านอาหาร	95
72	ทำไมเด็ก ๆ ต้องกินผัก	69	97	ป้องกันไปโรงเรียน	95
73	ทำไมเด็ก ๆ ต้องเข้านอน	69	98	ป้องกันเผ้าบ้าน	95
74	ทำไมเด็ก ๆ ต้องเชื่อฟังคุณพ่อคุณแม่	69	99	ป้องกันพูดไม่เพราะ	95
75	ทำไมเด็ก ๆ ต้องทำความสะอาดฟัน	69	100	ป้องกันแพ้เป็น	95

รายชื่อหนังสือ		ราคา	รายชื่อหนังสือ		ราคา
101	บ๊องแบ้งพันผุ	95	126	เปิดน้อยไม่อาบน้ำหรรอก	95
102	บ๊องแบ้งไม่แฉงแถว	95	127	เป็ปป้าไปพักแรม	55
103	บ๊องแบ้งไม่ยอม	95	128	เป็ปป้าไปล่องเรือ	55
104	บ๊องแบ้งไม่อันฉี่	95	129	ไปเที่ยวกันเถอะ	85
105	บ๊องแบ้งแย่งของ	85	130	ฝึกแปลงกาย อร่อย...อร่อย	60
106	บ๊องแบ้งว่ายน้ำ	95	131	ฝึกแสนอร่อยของชนปุ๋ย	60
107	บ๊องแบ้งหกล้ม	95	132	พร้อมไหมนะบ๊องแบ้ง	95
108	บ๊องแบ้งหน้ายู๋	95	133	พริกชี้หูร้องไห้	49
109	บ๊องแบ้งหัดถีบ	95	134	พ้อมดน้อยกับปีศาจก่อกวนความจำ	95
110	บ๊องแบ้งอยากได้	95	135	พ้อมดน้อยกับปีศาจก่อกวนสมาธิ	95
111	บ๊องแบ้งอ๊อไม่ออก	95	136	พี่ดวงใหญ่ไม่ย่อท้อ	90
112	บ๊องแบ้งข้ามถนน	95	137	เพนกวินน้อยหัดว่ายน้ำ	69
113	บ๊องแบ้งติดพีทมี	95	138	เพื่อนชี้หางของอะตอม	65
114	บ๊องแบ้งน้อย ไมโกหก	75	139	แพนด้าน้อยหลงทาง	69
115	บ๊องแบ้งชายของ	95	140	ภารกิจลับของนินจาโลตุ่น	95
116	บ๊องแบ้งถูกหลอก	85	141	ภูตน้อยแสนซน	89
117	บ๊องแบ้งถูกหลอก	95	142	แมวเหมียวเล่นซนในบ้าน	60
118	บ๊องแบ้งไม่ซนอีกแล้ว	95	143	ไม่กินบ๊องแบ้งอยากเล่น	95
119	บ๊องแบ้งไม่ใส่หน้ากาก	85	144	ไม่ชอบ บ๊องแบ้งไม่ใส่	95
120	บ๊องแบ้ง...แม่ไม่รู้	95	145	ไม่นะ บ๊องแบ้งไม่ได้ฉี่	95
121	เปิดน้อย รู้จักหักห้ามใจ	75	146	ไม่ปลดก๊วยนะบ๊องแบ้ง	95
122	เปิดน้อยไม่ชอบเก็บของเล่น	75	147	ไม่มีที่ไหนสุขใจเท่าที่บ้าน	75
123	เปิดน้อยไม่ยอมกิน	95	148	ไม่เอา บ๊องแบ้งไม่สระ	95
124	เปิดน้อยไม่ยอมนอน	95	149	ยี่ราฟน้อยหาเพื่อนเล่น	69
125	เปิดน้อยไม่ยอมแปรงฟัน	95	150	แยแล้ว! โลตุ่นหลงทาง	95

รายชื่อหนังสือ		ราคา	รายชื่อหนังสือ		ราคา
151	ร้องไห้ได้นะป่องแป้ง	95	176	หนูดีโกหก	49
152	รอยยิ้มของอู๊ดอู๊ด	98	177	หนูดีติดมือถือ	49
153	ระวังโควิดนะป่องแป้ง	95	178	หนูดีปวดฟัน	49
154	ระวังตกว่านนะป่องแป้ง	95	179	หนูดีพินน้ำนมหลุด	49
155	ระวังนะเนียด!	85	180	หนูดีมีน้ำใจ	49
156	ร้านคุกกี้สุดสร้างสรรค์ : ชุดนิทาน STEAM	98	181	หนูดีไม่กินผัก	49
157	รามเกียรติ์ ตอน กำเนิดทศกัณฐ์	49	182	หนูดีไม่พุ่มเฟือย	49
158	รู้ทันภัยธรรมชาติ	75	183	หนูดีไม่มีวินัย	49
159	เราสร้างรังด้วยกันนะ	69	184	หนูดีไม่ยอมนอน	49
160	ลุงต้นไม้ ช่วยโลก	49	185	หนูดีไม่ล้างมือ	49
161	ลูกแก้วมีน่อง	95	186	หนูดีรู้จักขอโทษ	49
162	ลูกมดน้อยนักแบ่งปัน	90	187	หนูดีอยากไปโรงเรียน	49
163	โลตุ่นกับอุโมงค์ตึ๊งตึ๊งและอุโมงค์เตาะแตะ	95	188	หนูดีเอาแต่ใจ	49
164	วันแสนวุ่นวายของเจ้ากระรอกน้อย	75	189	หนูน้อยเก่งสังเกต	99
165	สนุกเล่น สนุกเรียน พัฒนาเขาวนั้ไหวพริบ	75	190	หนูเป็นพลเมืองโลก	75
166	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เล่ม 3	56	191	หมวกอยู่ไหน	49
167	ไส้เดือนน้อยจอมพลัง	90	192	หมिन้อยคนเก่ง ตอน กินผักเก่ง	89
168	หนังสืออยากมีเพื่อน	50	193	หมिन้อยคนเก่ง ตอน แบ่งของเล่น	89
169	หนูงหงตั้งใจฟัง	98	194	หมिन้อยคนเก่ง ตอน แปรงพันกัน	89
170	หนูงหงพูดเพราะ	98	195	หมिन้อยคนเก่ง ตอน พูดเพราะ	89
171	หนูงหงรอก่อนนะ	98	196	หมिन้อยคนเก่ง ตอนฉี่...ฉี่	89
172	หนูงหงรู้จักขอโทษ	98	197	หัวใจดวงโตของอู๊ดอู๊ด	98
173	หนูดีกลัวผี	49	198	หุ่นยนต์เพื่อนรัก : ชุดนิทาน STEAM	98
174	หนูดีกินอาหารครบ 5 หมู่	49	199	อดทนไว้ นะคุณตุ๊กแตน	90
175	หนูดีแกล้งเพื่อน	49	200	อย่าแกล้ง ปิงปิงไม่ชอบ	95

	รายชื่อหนังสือ	ราคา
201	อย่าติดจอนะป่องแปง	95
202	อย่าบิดหู ปิงปิงกลัวแล้ว	95
203	อย่าเปรียบเทียบ ปิงปิงน้อยใจ	95
204	อย่าล้อ ปิงปิงอายนะ	95
205	อย่าไวใจนะป่องแปง	95
206	อะตอม ซีอีจนา	65
207	อะตอม ไม่ชอบกินผัก	65
208	อะไรอยู่ใต้เตียง	75
209	อะไรเอ่ย จีโน่	85
210	อันตรายนะป่องแปง	95
211	อาบน้ำกับป่องแปง	95
212	อู๊! รองเท้าหลุดหาย	69
213	ไอติม กลัวผี	65
214	ไอติม ขอโทษครับ	65
215	ไอติม ข้ามถนนปลอดภัย	65
216	ไอติม เข้าห้องน้ำเป็นแล้ว	65
217	ไอติม ช่วยงานบ้าน	65
218	ไอติม มีน้ำใจ	65
219	ไอติม ไม่ชอบโดยล้อ	65
220	ไอติม เล่นอย่างปลอดภัย	65
221	ไอติม อาบน้ำแต่งตัวเองได้แล้ว	65

สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ 10 อันดับยอดนิยม ที่เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน
ข้อมูล ณ วันที่ 5 มิ. ย. 2566

- ชื่อคำค้น นิทาน ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ
- สื่อที่ 1 เต่า กระจต่าย | การ์ตูน – นิทานก่อนนอน (49 ล้านวิว 2.3 แสนไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=6rXdIpR5ewU>
- สื่อที่ 2 ลูกหมู 3 ตัว | นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก (23 ล้านวิว 1 แสนไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=RU5yT559ow8>
- สื่อที่ 3 เต่า กระจต่ายและ 7 เรื่อง | การ์ตูน – นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก (21 ล้านวิว 8.2 หมื่นไลก์)
Link: https://www.youtube.com/watch?v=i_sRwzy65lw
- สื่อที่ 4 ลิงกับจระเข้ | Monkey and Crocodile Story in Thai | นิทานไทย | นิทานอีสป | Thai Fairy Tales (11 ล้านวิว 4.5 หมื่นไลก์)
Link: https://www.youtube.com/watch?v=dEKN5W_Nmn8
- สื่อที่ 5 ลูกเป็ดขี้เหร่ การ์ตูน | นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก | นิทานสำหรับเด็ก (10 ล้านวิว 5.7 หมื่นไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=fpZTjbmYaxc>
- สื่อที่ 6 คริสต์มาส การ์ตูน – นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก (10 ล้านวิว 5.3 หมื่นไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=J16S5ZGt-ms>
- สื่อที่ 7 ถั่ว 5 เม็ด | Five Peas in a Pod in Thai| Thai Fairy Tales (10 ล้านวิว 4.3 หมื่นไลก์)
Link: https://www.youtube.com/watch?v=_6dqSkE5vEY
- สื่อที่ 8 ปีเตอร์แพนและนิทาน 5 เรื่อง | การ์ตูน – นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก (9.8 ล้านวิว 4 หมื่นไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=z9Bg08p7YQM>
- สื่อที่ 9 ราชสีห์กับหนู เรื่องราวสำหรับเด็ก ภาพเคลื่อนไหว การ์ตูน (9.3 ล้านวิว 3.4 หมื่นไลก์)
Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Najqo892GOU>
- สื่อที่ 10 มด ตั๊กแตน (The Grasshopper and the Ant) | การ์ตูน – นิทานก่อนนอนสำหรับเด็ก (8.6 ล้านวิว 3.5 หมื่นไลก์)
Link: https://www.youtube.com/watch?v=_70w_isLL3I

ชื่อคำค้น การ์ตูน ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 วีรบุรุษแห่งป่าไฟ | การ์ตูนเด็ก | เบบี๋บัส | Kids Cartoon | BabyBus (11 ล้านวิว 6.6 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=OrxoQ2rxjml>

สื่อที่ 2 ตอนที่ 01 ไม้ปิงปองเจ้าปัญหา - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (1 หมื่นวิว 104 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=Eggf_qeDMnl

สื่อที่ 3 ตอนที่ 02 ช่วยแสนชนด้วย - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (7.6 พันวิว 62 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=I341KLjvXbE>

สื่อที่ 4 ตอนที่ 12 ขอลอกหน่อยนะ - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (7.1 พันวิว 67 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=gsMQNkDUwNc>

สื่อที่ 5 ตอนที่ 10 แบ่งปันฉันและเธอ - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (5.5 พันวิว 52 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=w5BPe2vqu0s>

สื่อที่ 6 ตอนที่ 08 โมโหจังเลย - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (3.7 พันวิว 45 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=hovl3qK-glo>

สื่อที่ 7 ตอนที่ 07 คีนฝนตก - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (2.7 พันวิว 33 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=TwXWerW78G8>

สื่อที่ 8 ตอนที่ 04 คุณค่าที่เหลือเมื่อแจกันแตก - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (2.5 พันวิว 33 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=HHMwzuEj1uA>

สื่อที่ 9 ตอนที่ 05 ปัญหาที่ยากแต่ไม่เกินแก้ - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (2.3 พันวิว 32 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=JjLWS2aipds>

สื่อที่ 10 ตอนที่ 11 ร่วมด้วยช่วยกัน - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (2 พันวิว 30 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=maMtM8g_ioE

ชื่อคำค้น เพลง ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 เพลง สุตรคุณเพลินเพลง ฟีกห้องสูตรคุณ แม่ 2-12 | Learn and song (9.6 ล้านวิว 0 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=8xwjqkKlfU>

สื่อที่ 2 เพลงเด็ก ฉั่นคือเมฆ ลอยไป ลอยมา Happy Channel Kids Song (6.9 ล้านวิว

2.1 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=CW1dgzTEihw>

สื่อที่ 3 เพลงสระในภาษาไทย - The Kids Song (3.4 ล้านวิว 1.2 หมื่นโลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=__wZ8KfDwAs

สื่อที่ 4 เพลง เต็มกันหนอย | ออกกำลังกายเด็ก | Kids Cha (2.6 ล้านวิว 6 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=L084ZVfoyu4>

สื่อที่ 5 เพลง อาทิตย์ถึงจันทร์ วันใน1สัปดาห์ บทเพลงความรู้ by KidsOnCloud (1.6 ล้าน

4.1 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Hy90b-BFLoA>

สื่อที่ 6 Brain Break ตอน 3 : ตบมือ ตบอก ตบไหล่ ภาษาไทย ป.1-ป.6 (5.7 แสนวิว 3.8

พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Voci0iGct64>

สื่อที่ 7 เพลงเด็ก เลขบวกลบ Happy Channel Kids Song (2.4 แสนวิว 1 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=vVSeMIF5GDw>

สื่อที่ 8 เพลงมาตราสะกด_FinalConsonant_หลักภาษาไทย_KatikalaOfficial (1.8 แสนวิว

1.6 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=tM904YDZGb0>

สื่อที่ 9 เพลงเพื่อนภูผา (8.8 หมื่นวิว 680 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=CVn1sxyihEA>

สื่อที่ 10 เพลงโยกไป โยกมา (4.3 หมื่นวิว 301 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=uXBcLXrb2fE>

ชื่อคำค้น คณิตศาสตร์ ป.1

ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 เพลง สูตรคูณเพลินเพลง ฟีกห้องสูตรคูณ แม่ 2-12 | Learn and song (9.6 ล้านวิว 0 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=8xwjqkKlfU&t=24s>

สื่อที่ 2 เกมส์ ฟีกคิดคณิตศาสตร์ ประถม 10 ข้อ คณิตคิดสนุก (6.3 ล้านวิว 4.5 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=5oqW6bWqkgl>

สื่อที่ 3 คณิตศาสตร์, บวกเลข ชุดที่ 1 (1.9 ล้านวิว 5.6 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ORQjpJnDYao>

สื่อที่ 4 คณิตคิดเร็ว ชุดที่ 1 การบวกที่มีผลลัพธ์ไม่เกิน 10 (20 ข้อ) | Learn and song (1.7 ล้านวิว 0 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=kfgfkmDAdzA>

สื่อที่ 5 คณิตคิดเร็ว ชุดที่ 2 การบวกที่มีผลลัพธ์ไม่เกิน 10 (20 ข้อ) | Learn and song (4.9 แสนวิว 0 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=4mpDsT2NhUg>

สื่อที่ 6 คณิตคิดเร็ว ชุดที่ 3 การลบที่มีตัวตั้งไม่เกิน 10 (20 ข้อ) | Learn and song (4.7 แสนวิว 5.2 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=lySiyGVnxEY>

สื่อที่ 7 การบวกลบเลข ป.1 | การบวกเลข | การลบเลข | สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ป.1 (4.5 แสนวิว 2.6 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ZfCFOQBfC-I>

สื่อที่ 8 แบบฝึกคณิตคิดเร็ว ชั้น ป.1 ชุดที่ 4 : การบวกจำนวนที่มีผลบวกไม่เกิน 9 (1.2 แสนวิว 1.2 พันโลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=KSUst_V3X8I

สื่อที่ 9 01_การนับหนึ่งถึงห้า และศูนย์ (คณิตศาสตร์ ป.1 เล่ม 1 บทที่ 1) (1.2 แสนวิว 714 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=C6ICMYfwhP0>

สื่อที่ 10 แบบฝึกคณิตคิดเร็ว ชั้น ป.1 ชุดที่ 8 : การบวกจำนวนที่มีผลบวกไม่เกิน 20 (1 แสนวิว 1 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=YMLM0eX1ZoE>

ชื่อคำค้น ภาษาไทย ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 เพลงนี้ร้องอยู่ไหน #16 | เจาะลูกโป่งสระ | เรียนรู้สระ | หัดอ่านสระ | สระไทย (9.1 ล้านวิว 2.8 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=MZSEL0gAH-Y>

สื่อที่ 2 เรียนรู้ สระ และวรรณยุกต์ ในภาษาไทย (5 ล้าน 5.2 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=jug6aASBNRM>

สื่อที่ 3 สระภาษาไทย | เรียนรู้สระ 21 รูป 32 เสียง และวรรณยุกต์ภาษาไทย 4 รูป | ช่อง นิทานอมยิ้ม (3.1 ล้านวิว 3 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=muuXF2COvrk>

สื่อที่ 4 [ทักษะภาษาไทย] การเขียนพยัญชนะ ก-ฮ (2.1 ล้านวิว 1.2 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=kiaNhi17RyU>

สื่อที่ 5 ภาษาพาที ป.1 บทที่ 1 ไบโบก ไบบัว (1.8 ล้านวิว 1.8 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ttjuTJ8UY9Y>

สื่อที่ 6 ฝึกอ่านพยัญชนะไทย ก-ฮ ปูพื้นฐานการอ่านสะกดคำ(ใหม่ล่าสุด) (1.4 ล้านวิว 9.6 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=iHO5wgg17JA>

สื่อที่ 7 สระอา | ฝึกอ่านสระอา | ภาษาไทย ป.1 (1.2 ล้านวิว 1.8 หมื่นไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=3_UeCEJCDjU

สื่อที่ 8 เรียนรู้ สระ และวรรณยุกต์ ในภาษาไทย (1.2 ล้านวิว 1.4 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=1nN1Xay0thw>

สื่อที่ 9 ใบตองสอนผสมคำกับตัวสะกด (1 ล้านวิว 4.2 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ckpV57tf8ro>

สื่อที่ 10 ฝึกอ่าน ฝึกออกเสียง สระและวรรณยุกต์ไทย (9.2 แสนวิว 9.9 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=x4PqmYlrPSI>

ชื่อคำค้น ภาษาอังกฤษ ป.1

ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 Finger Family นิ้วโป้งอยู่ไหน | เพลงเด็กภาษาอังกฤษ | kids song | เพลงเด็ก น่องนะโม (30 ล้านวิว 6.5 หมื่นโลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=C_kk2fTQDmQ

สื่อที่ 2 If You re Happy | เพลงเด็กภาษาอังกฤษ | nursury rhymes | kids song | เพลงเด็ก น่องนะโม (21 ล้านวิว 6.7 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=XDQ8YJDkiQg>

สื่อที่ 3 คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่องสัตว์ต่างๆ | พร้อมรูปและคำอ่าน | คำศัพท์ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (12 ล้านวิว 6.8 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=d-ogDO3e2no>

สื่อที่ 4 คุณครูสอนภาษาอังกฤษ ละครสั้น | น่องปี่ม (11 ล้านวิว 4.8 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=XVgblaXdnnS>

สื่อที่ 5 คำศัพท์ ผลไม้ ภาษาอังกฤษ Fruit (4.7 ล้านวิว 3.9 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=agIX9DKRVwg>

สื่อที่ 6 เกม ทายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 12 ข้อ หมวดยผลไม้ (3.6 ล้านวิว 2.7 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=3TGmwh9RTrA>

สื่อที่ 7 สื่อการสอนภาษาอังกฤษ วันอาทิตย์ถึงจันทร์ วันในหนึ่งสัปดาห์ | by KidsOnCloud (1.9 ล้านวิว 9.4 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=aHuj7mKVI7A>

สื่อที่ 8 คำศัพท์ สี ภาษาอังกฤษ colors (1.6 ล้านวิว 1.1 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Uta1KkXKm-8>

สื่อที่ 9 พูดภาษาอังกฤษ 1 วันเต็ม!! กับเรนนี่ Speak English คล่องปรืดดดดๆ??!! ...จิน เรนนี่ | Little Monster (1.4 ล้านวิว 2.9 หมื่นโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=SV4B1aWBprg>

สื่อที่ 10 ภาษาอังกฤษ ป.1 - บทที่ 1 : เพลง abc "เรียนรู้เอบีซี" [สื่อแท้บเล็ด ป.1] (8 แสนวิว 6.6 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=ZTZC3HjrqEM>

ชื่อคำค้น วิทยาศาสตร์ ป.1

ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 พืชกินแมลง | ชวนคิดกับนักวิทย์น้อย (23 ล้านวิว 7.8 หมื่นไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=kPf45lyJ1jl>

สื่อที่ 2 สารคดี 15 นาทีรอบโลกตอน ระบบสุริยะ (1.6 ล้านวิว 1 หมื่นไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=E_vn8tiaPvo

สื่อที่ 3 เกม ตอบคำถามวิทยาศาสตร์ หมวดพืชและสัตว์ | เกมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน | WAWA kids art (9.8 แสนวิว 7.5 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Hx5oZKwOBXM>

สื่อที่ 4 เกม ตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ 10 ข้อ | เกมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน | WAWA Kids art (7.9 แสนวิว 5.2 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=-FFmwe1SWYw>

สื่อที่ 5 เกม ความรู้รอบตัวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ | wawa kids art (7.6 แสนวิว 5.7 พันไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=0JHr0a_HFNs

สื่อที่ 6 สื่อการเรียนรู้ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นป.1 เรื่อง ทบทวนเรื่องตัวเรา (5.9 แสนวิว 1.7 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=p83SGunrOtY>

สื่อที่ 7 วิทยาศาสตร์ ป.1 การเกิดเสียง Basic of Sound(Physic Science) EP.11 ตอน บรียย..เสียงอะไรก็ไม่รู้ (2.4 แสนวิว 1.7 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=KoKKw9tOrKs>

สื่อที่ 8 วิทยาศาสตร์ ป.1 ท้องฟ้าในเวลากลางวันกลางคืน Sky(Earth's system Science) Lipda EP.12 อะไรอยู่บนฟ้า (2.3 แสนวิว 1.7 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=My5Fclq9DHY&t=17s>

สื่อที่ 9 วิทยาศาสตร์ ป.1 ตอน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (1.9 แสนวิว 1.5 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=2TF0p7qkLvo>

สื่อที่ 10 การสืบเสาะหาความรู้ (วิทย์ ป.1 เล่ม 1 หน่วย 1 บท 1) (1แสนวิว 501 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=LAhwXzHnuKY>

ชื่อคำค้น สังคม ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 สังคมศึกษา ป.1 บทที่ 1 : ครอบครัว [สื่อแท็บเล็ต ป.1] (4.5 หมินิว 273 โลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=kPDqJxY_RYY

สื่อที่ 2 [สังคม] เข้าใจง่าย เรื่องศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม พราหม์-ฮินดู พร้อมจุดควรจำไปสอบ | WINNER TUTOR (4.2 แสนิว 9.4 พันโลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=S40LRW6y0dk>

สื่อที่ 3 ตัวอย่างข้อสอบสังคมศึกษา ป.1 บทที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม (3.2 หมินิว 188 โลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=AL3BGY_gn0g

สื่อที่ 4 สังคมศึกษา ป.1 ตอนที่ 1 พุทธประวัติ - Yes iStyle (2.8 หมินิว 295 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=TVO6joCHNow>

สื่อที่ 5 สินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน วิชาสังคมศึกษา ป.1 (2.4 หมินิว 209 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=Bzsd99ISTKY>

สื่อที่ 6 (ตอนที่ 1) ครอบครัวอบอุ่น - สังคม ป.1 ปีการศึกษา 2562/1 (2.3หมินิว 218 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=M7Xp2Sw3jq8>

สื่อที่ 7 ครอบครัวของฉัน - สังคมฯ ป.1 (1.7 หมินิว 166 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=2oCtXyWir0w>

สื่อที่ 8 คลิปที่ 1 เรื่องพุทธประวัติ ป.1 (1.3 หมินิว 124 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=cKzFvi6mLRU>

สื่อที่ 9 #สรุปสังคม ป.1 : หน้าที่พลเมือง EP.1 #ครูเดชสังคม (1.2 หมินิว 104 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=mVdjpMKBRfM>

สื่อที่ 10 วิชาสังคมศึกษา(พระพุทธศาสนา) ป.1 สัปดาห์ที่1 Social Studies Gr.1 week1 มาเรียนออนไลน์กันเถอะ (1.1 หมินิว 105 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=5gjGbd2h36l>

ชื่อคำค้น การงาน ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 เกมทายเครื่องมือช่าง 10 ข้อ | เกมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน | WAWA kids art (4
หมื่นวิว 388 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=6ZrXLJXKFuo>

สื่อที่ 2 วิชาการงานอาชีพ เรื่องอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน (3.9 หมื่นวิว 252 โลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=aNfmANppR_E

สื่อที่ 3 งานเกษตร ป1 อุปกรณ์เกษตร (2.3 หมื่นวิว 197 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=6bwuEKRK5DE>

สื่อที่ 4 24 การงานอาชีพ ป 1 มีสประเทือง (1.8 หมื่นวิว 108 โลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=Bq_lbvVwXE

สื่อที่ 5 การงานอาชีพ ป.1 หน่วยที่ 1 เรื่องรู้จักงานบ้าน (1.7 หมื่นวิว 128 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=jy9Y0QXOF3k>

สื่อที่ 6 การงานอาชีพ ป.1 เรื่อง เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย (1.6 หมื่นวิว 110 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=JnGtybdVfss>

สื่อที่ 7 การปลูกพืชผักสวนครัว (การงานอาชีพ) (1.5 หมื่นวิว 152 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=3zUu9eO1Z0o>

สื่อที่ 8 งานประดิษฐ์ ป .1 week 1 วิชาการงานอาชีพ (1.5 หมื่นวิว 134 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=9nF1Z-mjWzo>

สื่อที่ 9 การงานอาชีพ บทที่1 เรื่อง การแต่งกายด้วยตนเอง ป.1 ตอน 1 (1.4 หมื่นวิว 100 โลก)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=MKhBpk2u3DA>

สื่อที่ 10 สื่อการสอนวิชาการงานอาชีพ ป.1 เรื่องความหมายและประเภทของงานบ้าน (1.3 หมื่นวิว
93 โลก)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=bTjU_-CTs34

ชื่อคำค้น ศิลปะ ป.1 ผ่านเกณฑ์ 10 สื่อ

สื่อที่ 1 วิชาศิลปะ(ทัศนศิลป์) ป.1 เรื่อง การวาดภาพสัตว์ จากเส้นพื้นฐาน | ครูมะพร้าว (4.1แสนวิว 1.5 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=e3JRAGAE5VY>

สื่อที่ 2 วาดภาพ ระบายสี ดอกไม้ กับ ฝีเสื้อ ที่สวยงาม (1.6 แสนวิว 854 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=oV3SHKlcBiY>

สื่อที่ 3 สื่อศิลปะ ep 1 เรื่อง เส้น (1แสนวิว 720 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=2LneAaEzNag>

สื่อที่ 4 ศิลปะ ป.1 กับครูพี่ข้าว (6.6 หมื่นวิว 143 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=_vlbua3oxel

สื่อที่ 5 องค์ประกอบศิลป์ EP.1 จุด เส้น รูปร่างรูปทรง สี น้ำหนัก (4.3 หมื่นวิว 483 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=FlhVTaFNxfM>

สื่อที่ 6 วาดภาพระบายสี บ้านของฉัน ตามจินตนาการของน้องๆจ้า (4.3 หมื่นวิว 215 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=YPDdLQS8JC4>

สื่อที่ 7 ศิลปะ ป.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เริ่มเรียนทัศนศิลป์(จุดเส้นรูปร่างลักษณะของเส้นและความรู้สึกของเส้น) (3.4 หมื่นวิว 406 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=Qby_fRtzA8o

สื่อที่ 8 EP.2ศิลปะ เรื่อง เส้น Line ป.1 (3 หมื่นวิว 198 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=5V74QgUDkno>

สื่อที่ 9 24 การงานอาชีพ ป 1 มีสประเทือง (1.8 หมื่นวิว 108 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=Bq_lbvVwXE

สื่อที่ 10 การงานอาชีพ บทที่1 เรื่อง การแต่งกายด้วยตนเอง ป.1 ตอน 1 (1.4 หมื่นวิว 100 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=MKhBpk2u3DA>

ชื่อคำค้น พลละ ป.1 ผ่านเกณฑ์ 6 สื่อ

สื่อที่ 1 สื่อการสอนกีฬาว่ายน้ำเบื้องต้น กรมพลศึกษา (2.4 แสนวิว 8.8 พันไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=UHud63BkU8M>

สื่อที่ 2 ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานการเคลื่อนไหวในเด็ก (3.3 หมื่นวิว 263 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=dXkREv8Qvj8>

สื่อที่ 3 เกมการเล่นฉบับสนุก EP9 by ครูพลละ พาพิต (3.1 หมื่นวิว 345 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=V6xGbl-c6lw>

สื่อที่ 4 12/01/2564 ป.1 วิชาพลศึกษา เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายโดยการออกกำลังกาย (1.4
หมื่น 100 ไลก์)

Link: https://www.youtube.com/watch?v=im_5PDUHhZs

สื่อที่ 5 เกมแข่งไข่มังกร พลศึกษา ป.1 (1.2 หมื่นวิว 148 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=mWQ6v7JLsTU>

สื่อที่ 6 สื่อการสอนวิชาพลละ ป 1 สัปดาห์ ที่ 2 โรงเรียนราชวินิต (1 หมื่นวิว 104 ไลก์)

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=f2R9nL8vemQ>

ชื่อคำค้น ความฉลาดในการรับมือกับปัญหา ป.1 ผ่านเกณฑ์ 1 สื่อ
สื่อที่ 1 ตอนที่ 05 ปัญหาที่ยากแต่ไม่เกินไป - การ์ตูนทักษะชีวิต ป.1-3 (2.3 พันวิว 32 โลก)
 (เข้าช้กับสื่อลำดับที่ 9 คำค้น การ์ตูน ป.1)
Link: <https://youtu.be/JlWS2aipds>

ชื่อคำค้น พัฒนาทักษะ ป.1 ผ่านเกณฑ์ 0 สื่อ (คลิปที่ 2 เข้าช้กับสื่อที่ 2 คำค้น
 การ์ตูน ป.1)

สื่อที่ 1 ปองแปงอี่ไม่ออก : นิทานพัฒนาEF สำหรับเด็ก(9.8 หมื่นวิว 426 โลก)

Link: https://youtu.be/HXib4GI_Pes

สื่อที่ 2 ขนฟูจะเป็นพี : นิทานพัฒนาทักษะสมอง EF สำหรับเด็ก (7.3 หมื่นวิว 409 โลก)

Link: <https://youtu.be/mlLFHilVpsM>

สื่อที่ 3 นิทานก่อนนอน | นิทานส่งเสริมความฉลาดทางสังคม เรื่อง ปันปันน้อย ไม่เอาแต่ใจ (6.2
 หมื่นวิว 264 โลก)

Link: <https://youtu.be/L8G-VslpyTY>

สื่อที่ 4 กุ้งกิ้ง | นิทานสนุกกับกุ้งกิ้ง ตอน รวมฮิตบักซ่าชีไม่โ และ นิ่งหนองชี้หวง (5.7 หมื่นวิว
 303 โลก)

Link: <https://youtu.be/501pXRjZbxU>

ชื่อคำค้น AQ ป.1 ผ่านเกณฑ์ 0 สื่อ (ปรากฏคลิปเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ)

ชื่อคำค้น พัฒนา AQ ป.1 ผ่านเกณฑ์ 0 สื่อ (ปรากฏคลิปเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ)

ชื่อคำค้น เด็ก ป.1 ผ่านเกณฑ์ 0 สื่อ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	รวีวรรณ นิ่มธราวุธ
วัน เดือน ปี เกิด	19 ตุลาคม 2538
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	43/29 ซอยวุฒากาศ 47 ถนนวุฒากาศ แขวงบางค้อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150
ผลงานตีพิมพ์	<ol style="list-style-type: none"> หนังสือสมองลึบอัจฉริยะ เล่ม 5 สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ผู้เขียน อาจารย์รวีวรรณ นิ่มธราวุธ สำนักพิมพ์ Becomingbooks (บริษัท นิ่มเบอร์นาย พรินต์ติ้ง จำกัด) เผยแพร่ปี พ.ศ. 2563 หนังสือคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 ผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นวรรตน์ สุขวัฒนาสินธุ์ อาจารย์ศิริวรรณ โหตะรัตน์ และอาจารย์รวีวรรณ นิ่มธราวุธ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เผยแพร่ปี พ.ศ. 2564 หนังสือคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 2 ผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นวรรตน์ สุขวัฒนาสินธุ์ อาจารย์ศิริวรรณ โหตะรัตน์ และอาจารย์รวีวรรณ นิ่มธราวุธ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เผยแพร่ปี พ.ศ. 2564 หนังสือคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 4 ผู้เขียน อาจารย์รวีวรรณ นิ่มธราวุธ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เผยแพร่ปี พ.ศ. 2565
รางวัลที่ได้รับ	รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัยดีเด่น สาขาการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา นำเสนอในการประชุมสัมมนาวิชาการ การวัดผล ประเมินผลและวิจัยสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 30